

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa
510.406.5056

BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
\$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Bob Seth
408.807.9784

INDUS VALLEY INVESTMENTS

Worldwide Travel, Inc.

Your One Stop Shop For International Travel Needs

Michigan Office
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135
Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725

Serving Community Since 1975.

Los Angeles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste.No.108, Fullerton, CA 92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

Lowest Fare Guaranteed

Tenth Year in Publication **ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ** **Price 50¢** **Email: punjabtimes1@sbcglobal.net**
ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ **www.punjabtimesusa.com**

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 8, February 21, 2009 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਹੀ ਕਦਮ-ਉਬਾਮਾ

787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮਾਲੀ ਪੈਕੇਜ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਡੈਨਵਰ, ਕਾਲੋਰਾਡੋ: ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮਹਾਮੰਦੇ ਦੀ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਬਿਲ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਪਾ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਕੇਜ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹਲਫ਼ ਲੈਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਨਿਸ਼ਚੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਬਿਲ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਡੈਨਵਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਆਫ਼ ਨੇਚਰ ਐਂਡ ਸਾਇੰਸ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਰਜਾ ਦੇ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਰਜੀ, ਹਵਾਈ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਦੇ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨਅਤਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਬਿਲ ਉਤੇ ਸਹੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ ਬਿਡਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਾਬਰਟ ਗਿਬਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 3 ਉਤੇ)

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਡੈਨਵਰ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਹੁਲਾਰਾ ਬਿਲ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਕਈ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ 26 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕ ਕੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਅੱਧ-ਪੱਛਪਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਘੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਬਾਓ ਹੇਠ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਇਹ ਕੌੜਾ ਅੱਕ ਚੱਬ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੇ ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ ਉਸ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਮਈ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ ਉਪਰ ਲੰਘੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਤ ਸਮੇਤ ਮਾਲਕੰਦ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਘਮਸਾਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਸੂਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਹੁਣ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਣਗੇ, ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣਾ ਪਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਲੜਕੀ ਅਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੁਰਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਉੱਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸੱਜਣ-ਸੰਵਰਣ ਲਈ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੰਜਣ ਬਣਾਇਆ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਜਤਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਸਾਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ, ਸਿਹਤ, ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨੀ ਸਜਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਜਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਬਜਟ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਚੰਗਾ-ਖਾਸਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

North American Truck Stop

***Reefer Repairs on**
ThermoKing & Carrier
***Full Service & Inspections**
***Truck & Trailer Body Repairs**
***A to Z Tractor Repairs**
***Tire Sales-New & Used**
***2 Fuel Island-Diesel**
Competitive Prices

ਵਧੀਆ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਸਰਵਿਸ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ

ਟਰੱਕ ਟਰੇਲਰ ਰੀਪੇਅਰ, ਟਾਇਰ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ

909-350-3310, 909-697-5808
balwindernats@yahoo.com
14320 Slover Ave., Fontana, CA 92337

Vijay K. Chamdal
Commercial Realtor
Office: 713-779-7326
Cell: 281-704-0470, Fax: 281-858-1464

Specializing in Gas Stations, Motels and Residential
www.omnirealtyonline.com
Vijay@omnirealtyonline.com
9100 Southwest Freeway, Suite 111
Houston, TX 77074

AFFORDABLE MORTGAGE INC.
SBA Loans
Conventional Loans
Residential Loans
www.affordablemortgage.usa

Low Down Payment
100% Financing

ਆਪਣੀਆਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

GOOD / BAD / UGLY CREDIT WE DO IT ALL

Credit Scores as low as 500 (Mortgage Lates are Okay)
Up to 97% Loan to Value Purchase / Cashout / Refinance
30 yrs Fixed @ 4.875 % APR Apply Today!!!!

Conforming Loans Stated Income

FHA Loans

- * Purchase upto 97%
- * FHA Refinance / Cash Out

Gift Towards Downpayment OK

FHA Streamline Refinance

- * No Credit check
- * No Credit Underwriting
- * No Income Verification

FIRST START MORTGAGE

2376 N. Neva Ave. Chicago, IL 60707

Phone: 847-260-0600 **Cell: 847-361-0606**
Phone: 847-874-4884 **Fax: 847-874-4885**

7848 N Lincoln Ave. Skokie, IL 60076 Illinois Residential Mortgage Licensee

**We Have
Extended
Hours to
Serve you
better.**

We give Written Good Faith Estimates and We are right on the MONEY
97% Financing Available on 2-Unit / Single Family Home/ Town Home/ Condo.

WE GIVE YOU WHAT WE QUOTE YOU

Contact: Waqar Qureshi @ 847-361-0606 (Cell)

Commercial Financing Solutions 7848 N Lincoln Ave. Skokie, IL 60076

Late on your Mortgage Payments? NO PROBLEM!!! CALL OUR LOAN MODIFICATION EXPERTS

Attn. Gas Station / Motel Managers Be a Business Owner
We Have Very Good Opportunities Available For First Time Business Buyers.

- * Financing Available for Gas stations / Hotels / Motels / Flagged and Unflagged.
- * Working Capital available for Flagged and Unflagged Businesses with or without real estate.
- * Limo / Fleet Loans available.

- * Gas Station for Sale at busy Intersection on Northwest Suburbs. \$ 199,000.00
- * Liquor Store for Sale in Milwaukee, WI \$199,000.00
- * Grocery Store for Sale in Northwestern Suburbs. \$ 79,000.00

*** Loan Modifications for Residential / Commercial Loans Call us today.**

Contact: Amar Singh @ 312-719-0505 (Cell)

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਹੀ ਕਦਮ-ਉਬਾਮਾ

ਅਜੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੈਕੇਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਪੈਕੇਜ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈਵੇਅ ਬਣਾਉਣ, ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ, ਸਹਿਤ ਸੰਭਾਲ, ਨਵਿਆਈ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਉਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤਹਿਤ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋਬਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੀ ਰੁਚੀ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰ ਖਰਚ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਵੀ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭੱਤੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸਟੈਂਪਸ ਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਤੇ ਖਰਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਘਰ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪੰਜਾਹ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਕ ਪੈਕੇਜ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਏਗਾ? ਜਦੋਂਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸੰਦੇਹ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਆਸਾਂ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਿਲਾਈ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਬਾਂ ਛੁੱਟਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਅਸਰ ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗਣਗੇ।

ਉਧਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਹ ਮਾਲੀ ਹੁਲਾਰਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਨ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਸਟੇਟਾਂ ਵੱਲ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਸਟਾਇਲ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਇੰਡੀਆਨਾ ਅਤੇ ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਹਮਾਇਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਨਿਤਰੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ 1930 ਦੇ ਮਹਾਂਮੰਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਪੇਸ਼

ਵਰਤਮਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਏਲੀਚੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਛੋਹ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਰਾਹੀਂ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਣ ਲੱਗੇਗੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਰੁਖ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸੈਕਟਰੀ ਰਾਬਰਟ ਗਿਬਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਮੰਦਾ ਅਜੇ ਹੇਠਲੇ ਤਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਬਦਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਥਾਂ-ਸਿਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਇਕ ਸਹੀ ਕਦਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਣਗੇ।

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਾਹੀਂ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਪਾ ਕੇ 35 ਲੱਖ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ।

ਇੰਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਬਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਉਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨਾ ਕੋਈ ਇੰਨਾ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ।

ਉਧਰ ਜੌਹਨ ਮਕੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਸੀ.ਐਨ.ਐਨ. ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੈਟ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਮਾੜੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਹੋਰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਸਦਨਾਂ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੇਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਸੰਮਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਤੇ ਅੜਿੱਕਾ ਨਾ ਡਾਹ ਸਕੇ। ਸਾਊਥ ਕੈਰੋਲਾਈਨਾ ਤੋਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸੈਨੇਟਰ ਲਿੰਡੇਸ਼ ਗ੍ਰਾਹਮ ਨੇ ਖਫਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਆਖਿਆ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਹੀ ਸਮਝੋ।

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਿੱਤ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਪਿਛੋਂ ਸ੍ਰੀ ਓਬਾਮਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਫੀਨੀਕਸ, ਐਰੀਜੋਨਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੁੱਝੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦਾ ਕਚੁਮਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਬ-ਪ੍ਰਾਈਮ ਫਾਰਮੂਲੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੁਲਬੁਲਾ ਫਟਣ ਉਪਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਟੁੱਟਣ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੇ, ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਕਦੇ। ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਅੱਗੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਪਾਸ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਖਰਾਬ ਅਸਾਸੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 700 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੰਗਾਮੀ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਕਾ ਹੀ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਵੰਡੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪੈਸਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਰਚਿਆ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦੀ ਤੰਗੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੀ ਰਹੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਉਸ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਰਕਮ ਵਰਤ ਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਖਰਾਬ ਅਸਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ

ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਜੇ ਦੱਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਸੰਕਟ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਘਟਾਈ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵੀ।

ਉਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਰਦਰਦੀ ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਝੋਕੇ ਸਨ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ

ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਟੋ ਵਰਕਰਾਂ, ਇਸ ਸਨਅਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ, ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਤਿਆਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਬੜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਈਸਲਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕੰਢੇ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ਼ 47000 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰੇਗੀ

ਡਿਟਰਾਇਟ: ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 30 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ 47000 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰੇਗੀ।

ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 13.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜੀ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ 16.6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਗ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ 2017 ਤਕ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜ ਸਕੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕਾਫੀ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਜੀ ਐਮ ਨੇ 18 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸੰਨ 2012 ਕ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਾ ਕੇ 72000 ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿ 2008 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ 92000 ਸੀ।

ਓਧਰ ਆਟੋ ਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ 5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ 3 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 4 ਅਰਬ

ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਟੋ ਵਰਕਰਾਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਪਿਛੋਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ 3000 ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣੇ ਬੰਦ ਕਰੇਗੀ। ਕਰਾਈਸਲਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੁਲ 11 ਲੱਖ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਕਣਗੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਸਭਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਤੀਜੀ ਕੰਪਨੀ ਫੋਰਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ।

ਕੁੱਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰੀਨੋ, ਨੇਵਾਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਕੁੱਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ।

ਕਾਲ ਕਰੋ: ਕੰਵਲ
775-530-0000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਿਡਨ ਫਾਲਜ਼ 'ਚ ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਦੁ ਨਾਮੁ ਕੈਪ 20 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ

ਡਿਟਰਾਇਟ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ (ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ): ਮਹਾਂਨਗਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਲਿਮਥ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਿਡਨ ਫਾਲਜ਼ 40600 ਸਕੂਲ ਕਰਾਫਟ ਰੋਡ, ਪਲਿਮਥ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ-48187 ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ-ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਦੁ ਨਾਮੁ ਕੈਪ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 20 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ 22 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਹੇਠ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੈਪ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮੀਂ 5 ਵਜੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਕੈਪ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੁਧ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜਾਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕੈਪ ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫਾਰਮ ਕੈਪ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 734-420-1718 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ www.gururanakhealing.com ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

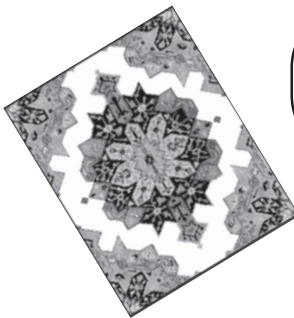
ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ

ਘਰਾਂ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਪੁਆਉ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਰੱਗ ਹਰ ਇਕ ਕਵਾਲਿਟੀ ਵਿਚ, ਕੀਮਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਘੱਟ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ! ਆਓ! ਦੇਖੋ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੋਣ ਭਰਪੂਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ੋਅਰੂਮ

ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ, ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਾਰਪੈਟ ਪਾਵਾਂਗੇ

Same day service in Chicago and suburbs

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾ ਬਲਾਕ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

ਕਾਲ ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

ਬਾਦਲ ਦੀ ਗੁੜੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਖੱਖੜੀਆਂ ਕਰੇਲੇ

ਡੱਬਵਾਲੀ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਚ.ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਦੁਫਤਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਹਰਿਆਣਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੰਥਕ ਜਿੱਤ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਭਰਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਬਣੀ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿਲਮੰਨ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕੂਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਆਸੀ ਵੱਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੱਗੀ ਦੌੜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੁਫਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਲਵੀ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਸ. ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੁਨੇਜਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿਚ ਫਸੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਅਸਲੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਨਕਲੀ। ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਧੜੇ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਚੋਧਰ

ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਆਸਵੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰਬੀਨ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਇਕ ਕਿਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਟੋ-ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੁੱਠੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤੇ ਹਕੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਖਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪੱਤਾ ਸੁੱਟਿਆ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ ਸਿਆਸੀ ਵਕਾਰ ਦੇ ਗੇੜ 'ਚ ਫਸ ਗਏ। ਹਾਲਾਤ ਇੱਥੋਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂ ਹੁਣ ਇਕ-ਦੂਸਰੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸ. ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਖੇਡ ਕੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਾਬੋ-ਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੀਂਡਾ ਵਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਦੇ ਗਏ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਨਲਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਗੋਂ ਸ੍ਰੀ ਝੀਂਡਾ 'ਤੇ ਢੁਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਜਥੇ. ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ

ਵਹੀਕਲ ਲਈ ਲਾਲਬੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇ ਗੰਨਮੈਨ ਲਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕਡਾ ਦੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਦਾ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਹ (ਨਲਵੀ) ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ

ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜੁਨੇਜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਕ ਵਫਦ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਮਿਲੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਾਪਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੱਥੋਂ ਵਿਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਆਇਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ 30 ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਚੋਂ 18 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਾਡੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 11 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 10 ਮੈਂਬਰੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ

ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ 9 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਦੁਫਤਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇਕ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਬੜੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਗਠਨ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਮੁਹਾਰੇ ਉਠਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਲਬੱਤੀ ਅਤੇ ਗੰਨਮੈਨ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਤੁੱਕਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਬੱਤੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਗੰਨਮੈਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਲਾਲਬੱਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਸਮੇਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ ਦਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ

ਡੇਹਲੋਂ : ਗਰੇਵਾਲ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ 74ਵਾਂ ਮਿੰਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਲੰਬੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਅੰਤਮ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੋਵਾਲ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ। ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਕਬੱਡੀ, ਬੈਲਗੱਡੀਆਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਕੀ, ਅਥਲੈਟਿਕਸ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ, ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਲੋਡ-ਅਨਲੋਡ ਦੇ ਫਸਵੇਂ ਭੇਡ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਲਾ ਗਏ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ 100 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮਾਣ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ। 60 ਤੋਂ 65 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। 70 ਤੋਂ 75 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੰਦਾਂ ਥੱਲੇ ਉਗਲੀਆਂ ਦੱਬਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 75 ਤੋਂ 80 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਂ ਰਹੀ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ 200 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਅਮਨਦੀਪ ਅਤੇ 800 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਸਤਨਾਮ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਟੀ.ਟੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਰਗ 'ਚ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਚੋਟੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟ ਮੁਕਾਬਲਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟਣ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਟੈਫੀ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੰਮੇ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਦੌੜ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਾਕੀ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਕਲੱਬ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਇਲੈਵਨ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਗੋਲਡ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਅੰਡਰ-19 ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਸੰਗਰੂਰ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਨੂੰ 3-2 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਭਾਰਤ ਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ 1-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਫਤਿਹ ਕੀਤਾ।

ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ-ਮਾਨ

ਬਠਿੰਡਾ : ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਲਈ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਡਾ ਰਿਹਾ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਭੈ ਏਕੇ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦੇ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਲਾਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਤੋਂ ਜਨਰਲ ਵਿਚ

ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਬੀ ਬਾਦਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਜਨਰਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਰਡ ਆਫ ਆਨਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਰਾਓਂ ਤੇ ਬੀ.ਕੇ.ਬਾਦਾ, ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਰਾਏ ਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਸੈਣੀ ਤੇ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ 'ਚ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲ ਲਏ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਜੀ.ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਆਈ.ਜੀ. ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਣੀ ਨੇ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਦਕਿ ਸੈਣੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਆਈ.ਜੀ.ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਉਪਰੰਤ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ 16

LOANS! LOANS!! LOANS!!!

- ✓ Commercial loans- any size, anywhere!
- ✓ Residential Loans
- ✓ Purchase/Refinance
- ✓ Houses/Gas Stations/Franchises/Motels
- ✓ Grocery/Liquor Stores
- ✓ Churches

Rajesh Gupta
414-322-5722 Cell

ABC Mortgage e-mail: gupta@abcmortgage.biz
6617 W. Capitol Dr. Milwaukee, WI 53216 www.abcmortgage.biz
414-462-2222 (Ph.) 414-462-2220 (Fax)

SYAN VIDEO PRODUCTION, INC.

Professional HD Video & Digital Photo Production

Multiple Camera Shooting / Digital Still Photography
(with flush mount Album)

Live Video Display with Large Screens
DJ Service with Laser Lights
Call Toll Free : 1-888-RAJ- SYAN
(725-7926)
(With 14 years Experienced)

734-261-0936 / 734-890-1767
E-mail: raj@syانvideo.com
or visit at: www.syanvideo.com

Desi Bazar

Now Proudly Serving You At Two Locations

916 E. Main Street #118, Greenwood, IN, 46143 Tel: 317-888-2040 Fax: 317-888-2050	6663 W Washington St Indianapolis, IN 46231 Tel: 317-247-7240 Fax: 317-247-7250
--	--

We specialize in all kind of Indian Groceries and Sweets

- FRESH VEGETABLES EVERY THURSDAY
- FRESH GOAT MEAT

10% off on all Gurudwara supplies and Religious programs!!

We Are Open 7 Days a Week

ਖੁਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਸਟੋਰ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਦੇਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ

ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 5 ਹਲਕੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਰਾਰ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਸੁਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਠਿੰਡਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਰਕਾਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚ 8 ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੰਘੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਚੋਣ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੋਂ ਵੱਕੀਵੀ ਫੋਰਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੁਲ ਪੋਲਿੰਗ ਬੁਥਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 18711 ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੂਰਮਹਿਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਪ ਚੋਣ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨਵੀਂ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ 1 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੰਘੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਸੋਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ 94 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਕੋਲ ਫੋਟੋ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬੋਗਸ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਤਦ ਤੱਕ ਨਵੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਕ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। 22 ਅਤੇ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓ. ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਬਣਵਾ ਸਕਣ।

ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 2 ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚਿਰਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 1 ਕਰੋੜ 68 ਲੱਖ ਹੈ। 18 ਅਤੇ 19 ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਣਵਾਉਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਿਰਫ 0.52 ਫੀਸਦੀ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਬਾਦਲਾਂ ਲਈ ਕੱਢਣੀ : ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਕਿ ਬਠਿੰਡੇ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ, ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸੱਦਦ ਵਿਰੁਧ ਆਮ ਵੋਟਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਭੁਗਤਣਗੇ ਅਤੇ ਨੌਬਤ ਇਥੋਂ ਤਕ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਮੂੰਹ ਲੁਕਾਉਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੀਟ

ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਾਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਾਰ ਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ 9 ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 7 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 2 ਸੀਟਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੋਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਖੁਦ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 7000 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਆਏ ਸਨ। ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਤਿਆਰ ਖੜੇ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਲੰਬੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਜੋਗਾ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਕਵੀ ਸਮੇਤ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਸੱਤ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਹਰਮਿੰਦਰ ਜੱਸੀ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਤੋਂ ਜੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ, ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਗਾਗੋਵਾਲ, ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਤੋਂ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਬਾਸਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਮੀਨਾ ਨੂੰ ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ : ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਐਵਾਰਡ 'ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ' ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਿਆਤ ਖਾਨ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਐਵਾਰਡ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹੈ। ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਮਾਈਕਰੋਬਾਲੋਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੈਚੂਲਰ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ 1990 ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਚਲੀ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਇਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਡੀ. ਪੌਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਖਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਚਿੰਤਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਓਵਾਦੀ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੁਪੋਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਖੁਫੀਆ ਤੰਤਰ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਇਹ ਨਕਸਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਨਕਸਲਵਾਦ ਦੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਪੱਕੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ 'ਚ ਨਕਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪੋਸ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੈਂਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਂਜ ਕਾਫੀ

ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਨਕਸਲੀ ਨੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਓਵਾਦੀ) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਨਕਸਲੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਦੂਬੇ ਨੂੰ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦਾ ਮੁਖੀ ਥਾਪ ਕੇ ਇਥੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਨਾਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਲੀ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਨਾਂ ਦੱਸੇ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕੀ ਹੈ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ

ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਫ ਉਸਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਦੱਸਿਆ, ਉਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਕਸਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਕੈਂਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ।

ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੂਚੇਤ ਹੈ, ਪਰ ਝਾਰਖੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੱਟੜ ਮਾਓਵਾਦੀ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੂਬੇ ਦੇ 23 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਬ ਲੱਗੀ।

ਕੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗਰਭ 'ਚ ਫੋਨ 'ਤੇ ਫ੍ਰੀ ਜਾਣੇ ਜੋਤਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰੋ

ਜਨਮ-ਕੁੰਡਲੀ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਵਾਮੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੈਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ)

ਉਪਾਅ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ, ਦਾਨ-ਪੁੰਨ, ਨਗ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਆਦਿ

ੴ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ੴ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ੴ ਆਪਣਾ ਮਨ-ਪਸੰਦ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ੴ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ

ੴ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣਾ ੴ ਛੁਡਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ੴ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਦੀ ਤਾਰੀਕ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

+91-98283-88589

Commercial Real Estate in Michigan

ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਲੈਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Hot Listings

1. Gas Station with Property
Gallons 110k, Inside 80K Plus lotto
Asking 6.79k
2. Gas Station With Property
Gallons 65k, Inside 95k Plus Lotto
Asking 8.50k
3. Liquor Store With Property
85K Plus Lotto Monthly Sale
Asking 5.75k
4. Liquor Store With Property
70K Plus Lotto Per

Month

5. Gas Station With Property 30k Gallon, 45k Inside Plus Lotto
Per Month, 2.59k
6. Gas Station With Property
Gallons 25k, Inside 80k Plus Lotto
Per Month
Asking 6.49k
7. Liquor Store With Property
100k Per Month Plus Lotto Plus Rental Income
Asking 8.59k

UNITED LENDING

1. Commercial Loans Nationwide,
2. Gas Stations
3. Liquor Stores
4. Super Markets,
5. Shopping Malls,
6. Convenience Stores,
7. Churches,
8. Car Washes,
9. Hotel, Motel,
10. Restaurants
11. Fast Food Franchise

Sarabjeet Singh
Realtor /Mortgage Broker
Ph.414-803-7420
Fax. 989-790-9405
Email. franciscogroup.singh@gmail.com

Many More Please Call For Details

Francisco Group Realty
2770 Silver Lake Rd.
Traverse City, Mi 49684

Punjab Times

Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:

Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh**Graphics:**

Mandeep Singh

California Bureau:Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664**Director Bus. Relations:**Pritam S. Grewal
408-406-0703**Jalandhar Bureau:**Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200**Distributed in:**

California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Mississippi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusetts, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 65 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 300 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੰਜਣ ਬਣਾਇਆ

ਕਰੀਬ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਜਨਾ ਲਈ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਨਾ 1.20 ਕਰੋੜ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ

ਇੰਡੈਕਸ ਸੈਂਸੈਕਸ ਦਾ ਕਰੀਬ 200 ਅੰਕ ਡਿੱਗਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਵਰਗ ਟੈਕਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਭ ਮੁਖਰਜੀ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਸੁਸਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਢਾਂਚਾਗਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੁਖਰਜੀ ਸਮੇਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਯਾਤ ਮੁਖੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ, ਕਾਲੀਨ, ਚਮੜਾ, ਗਹਿਣੇ-ਗੱਟਿਆਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਆਦਿ ਲਈ ਲਦਾਨ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਲਦਾਨ ਬਾਅਦ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦੇ ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਜੀ ਮਦਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ਼ੇਅਰ

ਇਹ ਵਰਗ ਪਿਟਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਲਗਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਵਿਚ ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਨੀਤੀਗਤ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਬਜਟ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਕ ਲੱਖ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 34 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੀ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਭ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਜਟ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜਟ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰਫ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਫੌਰੀ ਤਵੱਜੋ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 80 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਅਤੇ 41.6 ਫੀਸਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ

ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। 30 ਫੀਸਦੀ ਮਰਦ ਅਤੇ 37.5 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਫੈਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁੰਗੜਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 12 ਤੋਂ 23 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਪੋਲੀਓ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ 1998-99 ਵਿਚ 72 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 2005-06 ਵਿਚ 60 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ 142 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 100 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰਮਾ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੂ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।

ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ ਪਾਕਿ ਦੇ ਅੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਡਦੇ ਨੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਡਟੇ ਹੋਏ ਤਾਲਿਬਾਨ ਤੇ ਅਲਕਾਇਦਾ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਪਾਕਿ ਦੇ ਹੀ ਅੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉਡਾਣਾਂ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਪਾਇਲਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰੋਨ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਚੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਅੱਡਿਆਂ ਦੀ ਸੁਨਾਖਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੁਨਾਖਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾ ਵੱਜਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ

ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੁਖੀ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸੈਨੇਟਰ ਡੇਨ ਮਿਲਸਟੀਨ ਨੇ ਉਕਤ ਮਿਜ਼ਾਇਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੈਨਿਸ ਬਲੇਅਰ ਦੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਕਹੀ।

Visit us on the web:

punjabtimesusa.com

ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਿਰਫ ਮਦਰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਲਕਾਇਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਰਿਚਰਡ ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਲੰਘੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨੋਂ ਇਕੱਠੇ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਟਾਲ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਇਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਭ ਮੁਖਰਜੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਸਲਾਹਕਾਰ ਐਮ.ਕੇ. ਨਾਰਾਇਣ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਮੈਨਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹਾਲ ਬਰੁਕ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “60 ਸਾਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਰੇ ਇਕ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਸਾਡੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੀ

ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਖਤਰਾ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਵਾਤ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ।

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 160 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਸਵਾਤ ਵਿਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ

ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮੋਰਚਾਬੰਦੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵਿਰੁਧ ਤੋਪਾਂ ਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਗੰਨਸ਼ਿਪ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਐਨ.ਡਬਲਿਊ.ਐਫ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਮੂਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਅਤੇ 2007 ਦੇ ਪਾਣੀਪਤ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਧਮਾਕੇ ਵਿਚਾਲੇ ਡੁੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਅਖਬਾਰ 'ਡਾਨ' ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿਚ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੇ ਤਾਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਚੱਜ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਨਾਲ 30 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮਰੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਾਇਲਟ ਰਹਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਖਾੜਕੂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫਗਾਨ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਸੁਰਪੁਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੁਰੂਮ ਏਜੰਸੀ ਵਿਖੇ ਲੰਘੀ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਦਾਗੀਆਂ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਲੜਾਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਮੁੱਲਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾ ਸਦਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਤਕਰੀਬਨ 40 ਅਫਗਾਨ ਲੜਾਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕੈਂਪ 1979-89 ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ ਅਫਗਾਨ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ

ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਨਾਰਥ ਟੈਕਸਸ

ਐਸਾ ਚਾਹੁੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥ ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸੰਨ॥
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੁਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 632ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ !

ਵਲੋਂ

ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ

The Sikh Temple of North Texas

506 Gatewood Drive, Garland, TX 75043, Telephone: 972-240-5348

www.sikhtempldallas.org

ਘਪਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ 3200 ਕਰੋੜ ਦੀ ਨਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ

—ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਵਿਧੀਵਤ ਪ੍ਰੈੱਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ 3200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੁਣ ਤਕ ਖਰਚ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕੀ, ਇਸ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਪੱਕੇ ਕਰਨਾ, ਨਵੇਂ ਸੂਏ ਤੇ ਕੱਸੀਆਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮੋਢਿਆਂ, ਸੂਏਆਂ ਅਤੇ ਕੱਸੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਏਜੰਡੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਪੁਣਛਾ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਛਲਾਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਰਤਾ ਅਵੱਸ ਹੀ ਘਪਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਸਤਾਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੈਸਾ ਬਟੋਰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1947-63 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪਾਣੀ ਗੁਆਂਢੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਚਲਾਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਜਾਂ 'ਉਸਤਾਦ' ਕੇ 'ਉਸਤਾਦ' ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੋਣ

ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭੋਰਾ ਭਰ ਵੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਹਾਂ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਖ਼ੈਰ ਕਰੇ! ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਘਪਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਪਾਰਕ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ, ਬੁੱਕੀ ਵਡੇ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਰਬ-ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਠੀਕ ਹੀ ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਨਹਿਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਆਧੁਨੀਕਰਨ ਦਾ ਹਸਰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਸਭ ਉੱਘੇ ਤਜਰਬਾਕਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਹਿਰੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਉਂਤਿਆ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਚਾ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਪਾਣੀ

ਜੀਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕੀਰਿਆ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਧਾਰਨ

ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜੇ ਅਗਲੇਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਉਪਲਬਧੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅਕਲਮੰਦੀ ਵਾਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਤੇ ਧੰਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਛੇਤੀ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਤਾਂ ਸੇਖੋਂ ਦੀ 3200 ਕਰੋੜੀ ਯੋਜਨਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸਿੰਚਾਈ

ਇੰਜੀਨੀਅਰ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2004 ਦਾ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰਾਂਤ ਪਾਣੀ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ, ਓਨਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੁਗਤਿਆ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਗ ਰਹੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਜ਼ਾਮਨੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਇਹ ਲਾਭ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ 54 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ (ਅਧੂਰੀ) ਵਿਧਾਨਕ ਸਿਰਮੌਰਤਾ ਵਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵਚਨ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹਟਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਜਤਾਵੇਗਾ।

ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਮਿਲੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕਰ ਲਵੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਗਿਆਂ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਖਾਵੇਗੀ ਹੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਾਹਰਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀ, ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦ ਕਾਇਮ ਰਖਣੀ ਹੈ? ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਾਲੀ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ "ਕਾਕਾ" ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਇਲਮ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਪਿਤਾ ਚੌਧਰੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਇਕੱਲੀ ਗੰਗਾ ਅਤੇ ਯਮਨਾ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਭਾਖ਼ਤਾ ਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ? ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੱਕਰ ਔਟਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਭਾਖ਼ਤਾ-ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਇਸਦੀ 42 ਸਾਲਾ ਹੋਂਦ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ "ਲੱਲੇ ਪੱਪੇ" ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ ਪੇਸ਼

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ-ਵੇ ਰਿਕਵਰੀ, ਹਸਪਤਾਲ, ਏਅਰਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਖਾਕੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ਾ ਦਿਖਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸਥਾਨਕ ਨਿਰਵਾਣਾ ਕਲੱਬ 'ਚ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਐਲ.ਐਮ.ਏ. ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ 'ਵਿਜਨ ਪੰਜਾਬ' ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੋਜ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦਕਿ ਅਕਾਲੀ-

ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਬਹੁ ਮੰਤਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 62 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇਕ ਵੀ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਇੰਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਲੰਬੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਬਿਜਲੀ ਸਰਪਲਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੰਮ ਅਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2012 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ 14,000 ਐਮ.ਡਬਲਿਊ. ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਂਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਅਜਮੇਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਮੁਹਾਲੀ, ਸਿਧਵਾਂ ਕੈਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਰ ਲੇਨ ਸੜਕਾਂ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 46 ਰੇਲਵੇ ਫਲਾਈਓਵਰ, ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਏ.ਸੀ. ਬੱਸਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰਾਂ ਉਪਰ ਡਾਕਟਰ ਰਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ 7 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉਸਰ ਜਾਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਪਾਸ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਵੇਲੇ 18000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਮਈ ਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤੀਸ਼ ਢਾਂਚਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੀਡੀਅਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬੋਰਡ, ਐਸ.ਐਸ.ਚੰਨੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਉਦਯੋਗ, ਵਿਕਾਸ ਗਰਗ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਾ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.ਪੀ.ਓਸਵਾਲ, ਵਿਜੇ ਮੁੰਡਾਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ.ਕੇ.ਐਨ.ਐਸ.ਕੰਗ, ਵਪਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਰੰਤਰ ਦਾਸ ਰੱਤੀ, ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬੱਗਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ-ਬਾਬੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ : "ਜੇਕਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਏ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੀਕਰ ਕਾਹਲੋਂ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ।" ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਵਿਕਾਸ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਏ ਬਹੁਤ ਤਕੜੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮਸਾਂ ਇਕ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਹੈ। ਹਲਕਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਲਕੇ ਲਈ 57 ਕਰੋੜ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਚੋਣਾਂ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

ਸਥਾਨਕ ਹਲਕੇ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਤਿਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ

ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਦੀ ਫਤਹਿ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ

ਵਲੋਂ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ ਲਈ ਆਈ 2 ਕਰੋੜ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ 64 ਲੱਖ, ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ 20 ਕਰੋੜ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ 2 ਕਰੋੜ 55 ਲੱਖ, ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 44 ਲੱਖ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 57 ਕਰੋੜ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ 10 ਕਰੋੜ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਗੁਰਾਇਆਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਜਾਦਾ ਕਲਾਂ ਦੇ 66 ਕੇ.ਵੀ. ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ।

ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਜੋਤਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰੋ

ਬੱਸ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ

ਜੋਤਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਆਪਣੀ ਕੁੰਡਲੀ ਜਾਂ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣੋ, ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਵਿਆਹ, ਔਲਾਦ, ਨੌਕਰੀ, ਵਪਾਰਕ, ਝਗੜੇ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਨੀਚੇ ਦਿੱਤੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ 1008 ਬਾਬਾ ਜਵਾਹਰ ਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ

ਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਉਦੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ **+91-96108-75424**

R K

ਵਾਜ਼ਬ ਭਾਅ,
ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰਵਿਸ

Carpet & Flooring, Inc.

- *Commercial
- *Residential
- *Industrial
- *Sales
- *Installation
- *Cleaning
- *Repair

6346 N. Claremont Ave.
Chicago, IL 60659

Ravinder Singh Ravi

Ph. 773-761-6888

Fax: 773-761-6865

ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਵਲੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

—ਦਾਦਾ ਵਿਚਾਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਊ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

—ਆਹ ਦਿਨ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਸੀ।

ਘੱਲੂਘਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਉਸਾਰਾਂਗੇ—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

—ਆਪਣੇ ਭਾਈਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ—‘ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿਉ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਐ।’

ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਕਾਰ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੇਰੀ ਸੀ—ਸਦਰਸ਼ਨ

—ਸੀ ਤਾਂ ਆਖਿਰ ਬੋਝਾ ਹੀ ਓੜਮਾ—ਕੋੜਮਾ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ—ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ

—ਬੀਬੀ ਜੀ ਇੰਦਾਂ ਕਹਿਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੋਭਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਗਬਨ ਦਾ ਕੇਸ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਰਵਾ—ਦਫਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਬਣੇਗਾ ਕਮਿਸ਼ਨ

—ਜਿਹੜਾ ਦੱਸੂਗਾ ਬਈ ਕਿਹਦੀ ਝੰਡੀ ਕਰਨੀ ਐ ਤੇ ਕਿਹਦੀ ਝੰਡੀ।

3 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਕੁਝਿਕੀ 'ਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਨਕ ਰਾਜ ਕੁੰਡਲ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟ ‘ਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2005 ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇ.ਆਰ.ਕੁੰਡਲ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੁੰਡਲ

ਜਦੋਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ 'ਤੇ ਫਾਈਲ ਸੁੱਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਬੇਟੇ ਦੀ ਮੌਤ ‘ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਜੀ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਫਾਈਲ ਫਾਤ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਫਾਈਲ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਪਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਵਰਤੀ

ਪੇਂਡੂ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਵਿਚ 7 ਕਰੋੜ ਦਾ ਘਪਲਾ

ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ 7 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2005 ‘ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ।

ਇਸੇ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ 282 ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਲਾਉਣ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੇ 158 ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਤਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਾਰਗਰ ਸਿੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ‘ਚ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਬੀ.ਐੱਸ. ਮਹਿੰਦੀਚੰਡਾ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ 67 ਫੀਸਦੀ ਚੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਕੁਤਾਹੀ ਇਹ ਵਰਤੀ

ਗਈ ਕਿ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿੰਟ ਬਜਰੀ ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ‘ਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਇਹ ਟੈਂਕੀਆਂ ਕਾਰਗਰ ਸਿੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਈਪਾਂ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਰਫ਼ਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦੀਚੰਡਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਹੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਸਿਨਟੈਕਸ ਗੁਜਰਾਤ, ਐਕੂਆ ਪਲਾਸਟ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਓ.ਕੇ. ਪਲਾਈ ਇੰਡੀਆਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪਲਾਸਟਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ‘ਚ ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਐਸ.ਸੋਢੀ. ਜੀ.ਪੀ.ਐਸ.ਮਾਨ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਸ.ਜੱਗੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸੀਕਰੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਵਰਮਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਭੱਲਾ, ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਏ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੇ.ਆਰ.ਕੁੰਡਲ, ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੂਐਡ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਥਾਣੇ ‘ਚ ਧਾਰਾ 420, 120 ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. 13 (1) (ਡੀ) ਰੀਡ ਵਿਚ 13 (2) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ 1988 ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਕਲਾਪਾ:ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ

ਲੰਡਨ: ‘ਇਕਲਾਪਾ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਵਾਂਗ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।’ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੀਨਤਮ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਰਕਤਦਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕਈ ਪੱਖੋਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤਕ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਲ ਹੋ ਤਰਦੀ ਹੈ। ਖੋਜ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਲਖੋਰੀ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੌਹਨ ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਡਾ. ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਕਲਾਪੇ ਨਾਲ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਸਗੋਂ ਰਕਤ-ਦਾਬ ਵੀ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਮਾੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਜਿਸ਼ ਘੱਟ, ਖੁਰਾਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੱਕਰ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਦੇ ਕਾਰਕ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਤੀਰਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਲਣ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਲੋੜ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਮਿੱਠਾ

ਡੇਰੂ: ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ 16 ਸਾਲਾ ਅਸੂ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਆਖਰ ਉਹ ਇਨਾਮ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਖਾਹਿਸ਼ ਸੀ। ਇਕ ਸਾਲ ਤਕ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਸਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ ‘ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਸਕੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੌਸਲੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਖਿਲਾਫ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ‘ਚੋਂ ਛੇਕੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵਿਰੁਧ ਉਸ ਦੇ ਘੋਲ ਨੇ ਅਸੂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿਵਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਵੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਇੱਕੋ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਬਹਾਦਰੀ ਸਗੋਂ ਬਾਲਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ

ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਟ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਵੱਕਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ ‘ਤੇ ਵੀ ਅਸੂ ਕੰਵਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਧਨੀ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਟੈਂਕਰ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਲੰਘੀ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਲ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੀ ਹਫਤੇ ਭਰ ਦੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਅੱਗੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਬੁਕ ਗਈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਅਸੂ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਬਾਲਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਸੋਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀ

ਸਕਦੀ।’’ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਰੇਣੂਕਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਖ਼ਤ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਣ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਇਕ ਹਫਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਦੂ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਕੁੜੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਹਫਤੇ ਲੁਕ ਛਿਪ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਨੇ ਪਏ। ਉਸ ‘ਤੇ ਗੋਣਾ (ਮੁਕਲਾਵੇ) ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਟਲਿਆ। ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੂ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਏ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਜਾਣਾ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਖਰ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦੁਜੀ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਲਈ ਤੇ ਤੀਜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ, ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਫਰਨੀਚਰ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਸੋਲਰ ਲਾਈਟਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ।

Business For Sale

4 In 1 Combo Business In Palatine (IL)

- *Northwest Suburbs
- *Over 60 Parking Spaces
- *Cheapest Rent You Can Have
- *Good Customer Base
- *Owner Retiring
- *Family Business

Grocery, Sweets, Movies
and Indian/Pakistan
Carryout

Contact : 847-358-2600 (Ghulam)

All Inventory And Equipment Included In Sale Price. Business Established Since 1980.

Freeway Travel Inc

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਖਰਾ
ਸੌਦਾ, ਬਿਹਤਰ ਸਰਵਿਸ

Call Raju

Tel: 773-973-0200

Fax: 773-973-0557

2542 W Devon Ave. Chicago IL 60659

- ★ No Waiting period For Training Courses
- ★ One on One Training
- ★ ਅਸੀਂ ਟੈਪਰੇਰੀ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ
- ★ 3-acre paved lot for training.
- ★ Day, evening and weekend classes available.
- ★ Starting pay can be \$700 to \$800 per week.
- ★ ਜੋਬ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ

Class B License
\$1,300

Ask For Rupinder S. Randhawa
CALL: 734-444-4048 Or 313-841-2222

ALL STARS

★TRUCK DRIVING SCHOOL INC★

GRAND OPENING \$300 off Training

Cannot be combined with any other offer.

Must present coupon.

Expiration Date : 28 Feb., 2009

Special Discount

CDL Class A & B Training

Testing Available

Get FREE Training Thru Michigan WORKS

100% State Funded

151 Military
Detroit, MI 48209

We accept VISA,
Mastercard, personal
checks & cashier's checks.

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀਲ ਫੋਟੋਆਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ

—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਚਰਚਾ 'ਚ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਅੱਜਕਲ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੁਝ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਨੇ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਉਮਰ ਟੱਪ ਚੁੱਕੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲੀਲ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਲੀਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਘੋਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਲੀਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਹੀ

ਕਿਉਂ ਚੁਣੇ?

ਸੂਬੇ 'ਚ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਤ ਹੋਏ ਚੋਣ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੁਣ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਸਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਧੰਨਵਾਦ ਮਤੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਉਦੈ ਭਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹੈਲੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਵੀ ਉਹੀ ਗੁਲ ਖਿੜਾਏਗਾ, ਜੋ ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ਾ ਦੇ ਮੇਲ ਨੇ ਖਿੜਾਏ ਹਨ। ਉਦੈ ਭਾਨ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਉਦੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹੈਲੋ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਸੇ ਹੀ ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਨ੍ਹੈਲੋ ਦੇ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਸ਼ੀਲ ਇੰਦੋਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਗਵਲ 'ਚ ਵਲਿਆ

ਮੋਹਾਲੀ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਤੋਂ ਪਤਨੀ ਬਣੀ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਆਖਰ ਬੀਤੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਮੁਹਾਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਧਰਮ ਬਦਲ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ, ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਿਣੀ ਮਿੱਥੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚਾਂਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376, 295 ਏ, 420, 500, 506 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਸਮੇਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੇਮੈਨ ਕੌਂਸਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ 10 ਸਫਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ 2004 ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੁੱਤਰੀ ਦਾਮਿਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਸਿਧਾਰਥ ਸਨ ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ 2008 ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੀਮਾ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਿਧਾਰਥ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ (ਫਿਜ਼ਾ) ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ

ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ. ਵੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲਵੇਗਾ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਖਚਾਖਚ ਭਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਕਾਹ ਮਗਰੋਂ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ (ਫਿਜ਼ਾ) ਦੇ ਪੇਕਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੈਕਟਰ-48 ਸੀ ਵਿਖੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 27 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਦੋ ਬੰਦੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਮੋਹਾਲੀ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ ਪੀ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਜਲਦੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ ਫਿਜ਼ਾ

ਬਹੁਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕੰਜੇ 'ਚ

ਟਰਾਂਟੋ : ਟਰਾਂਟੋ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਝਾਂਸੇ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 71 ਸਾਲਾ ਓਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਕੈਨੇਡਾ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ 14 ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬੰਦੇ 'ਤੇ ਇਕ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਆਪਣੇ ਸੂਤਰਾਂ

ਅਤੇ ਮੀਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਕਿਲੀਨ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰੇ।

ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਧਰੇ ਮੀਡੀਆ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ੇਖੀ ਵੀ ਮਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 19 ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀਆਂ 14 ਬੀਵੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਹੋਵੇ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ 70 ਵਿਆਹ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 2004 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਪਤਨੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਕੱਟਣੀ ਪਈ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਪਤਨੀ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ

'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਟਰਾਂਟੋ 'ਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਉਸਦੇ 8 ਬੱਚੇ ਹਨ। 1947 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੀਵੀ ਦੇ ਮਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਆਹ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਇਕ ਆਇਰਿਸ਼ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਡਿਗਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਮਨੋਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਔਰਤ ਨੂੰ ਝਾਂਸਾ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਉਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇਅ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਕਾਂ ਤੇ ਬਜਰੰਗੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ

ਪਟਿਆਲਾ : ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦਿਵਸ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੀ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ।

ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੇ ਨੰਗੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ

ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘੜੀਸਿਆ

ਜੀਂਦ : ਜੀਂਦ ਦੀ ਰੋਹਤਕ ਰੋਡ ਚੌਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਐਸ.ਆਈ. ਮੂਲਾ ਰਾਮ ਨੇ ਬੀਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮੌਕੇ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਤੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੜੀਸਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਖੜੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਦੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਤਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਮੂਲਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ?

ਵੀ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੀ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਫਤਾ ਤਫਤੀ ਮੱਚੀ ਜਦੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ 'ਚ ਬੈਠੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰੀ ਫੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਤੀ ਤੱਕ ਵੀ ਬਨ੍ਹਵਾਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਫੜੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਅੱਗੇ ਰੋਂਦੀਆਂ-ਕੁਰਲਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਭਲੇਮਾਣਸਾਂ' 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੁੰਡਾਂ ਅਨਸਰ ਬੇਖੌਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਗ੍ਹਾ ਲੀਲਾ ਭਵਨ ਚੌਕ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਗੋਪਾਲ ਸਵੀਟਸ ਦੀ ਭੰਨਤੋੜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ

ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ। ਹੱਦ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਕ ਤੋੜਭੰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. (ਸਿਟੀ-1) ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਏ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਗਾਰਡਨ, ਬਾਈ ਨੰਬਰ ਫਾਟਕ, ਡੀਅਰ ਪਾਰਕ, ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਵੀਕਾਂਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਪੱਛਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਅਸਲੀਲਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵਿੱਲੋਂ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮਾਹੌਲ ਸ਼ਾਂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਖਤਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਨੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਨਾ ਮਨਾਉਣ

ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮਹਾਂਨਗਰ ਸੰਯੋਜਕ ਰਾਜਨ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਸਮਾਜ 'ਚ ਦੁਰਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ। ਪਰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ-ਲੜਕੀਆਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਸਲੀਲਤਾ ਪਰੋਸਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੁਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਮਨਘੜਤ ਕਲਾਤਮਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇਕ ਦਸ਼ਕ ਪੂਰਵ ਤੱਕ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਜਾਂ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਦਿਨ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਾਰਡ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵੇਚਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮਿਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਿਕਵਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੰਗ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਲੋਂ ਖਮਾਣੋਂ ਦੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਫੂਡਜ਼ ਐਂਡ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਟਿਡ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਬਿਸ਼ 'ਚ 36 ਕਰੋੜ ਦੀਆਂ ਅਣ-ਐਲਾਨੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਿਕਵਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕੁਹਾਤਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖਮਾਣੋਂ ਸਥਿਤ ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੁਲ 5 ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾਮਾਰੀ ਤੇ ਸਰਵੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਿਥੇ 6 ਕਰੋੜ ਦਾ ਅਣਐਲਾਨੀਆ ਸਟਾਕ ਮਿਲਿਆ, ਉਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਕ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ 2007-08 ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਗਈ, ਉਥੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 08 ਤਕ ਭਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਸ਼ੇਅਰ ਫਲੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਿਮਟਿਡ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਅੱਜ ਤਕ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਅਕਾਊਂਟਸ ਬੁੱਕ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਇਆ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਚ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ

ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸਾਲ 2007-08 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਚ ਮਾਰਚ 2008 ਤਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਫਾਈਨੈਂਸੀਅਲ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਛਾਪਾਮਾਰੀ 'ਚ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਲ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ

ਅਕਾਊਂਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2007-08 'ਚ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀ.ਏ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2007-08 'ਚ 30 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 30 ਕਰੋੜ ਸਰੋਂਡਰ ਕਰਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕ ਲਾਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਚ ਅਸਫਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਯਤਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਘਿਆ 'ਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਵਰਗੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦਲਿਤ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਦਲਿਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ੋਖਿਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਖੇਮੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਘਿਆ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ 'ਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਵਿਆਪਤ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਿੰਦਰ ਵਰਗੇ ਇਕ ਕੱਦਵਾਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਜਾਵਟੀ ਪਦ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ

ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੇਸ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ ਦੁਹਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਰੁਕਣਗੇ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਬੀਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਵੀ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਤੱਥ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀਆਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰਿਟਰਨਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ

ਜਿਹੜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰ ਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ 10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ

ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਡੱਟ ਕੇ

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤੀਹਰੇ ਕਤਲ 'ਚ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਾਜ ਰਾਹੁਲ ਗਰਗ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 34 ਵਿਚ ਬੀਤੀ 6 ਅਤੇ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਏ ਤਿਹਰੇ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਪਵਨਦੀਪ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 25-25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਅਨਿਲ ਤਿਆਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਰਵੀ ਕਾਂਤ ਤਿਆਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਰਿਟਾਇਰਡ ਗਰੁੱਪ ਕੈਪਟਨ ਟੀ.ਪੀ.ਸਿੰਘ, ਮਾਂ ਸ਼ਿਬਾਨੀ ਅਤੇ ਭੂਆ ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਰਣਇੰਦਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਰਣਇੰਦਰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਪੱਕੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ।

ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਬਾ

ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਭੁਗਤਿਆ

ਅੰਬਾਲਾ : ਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਦੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਅੰਬਾਲਾ ਸਥਿਤ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਕੇ. ਵਰਮਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਆਰ.ਸੀ.-8) ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਾਈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਏਕਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਤਿੰਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰਜਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਉਤੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਸਟ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਬੈਂਚ ਇਹ ਵੇਖੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੱਜ ਨੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਗਲੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਲਈ 21 ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਜੱਜ ਨੇ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਜੁਆਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਰਾਹਤ, ਕੇਸ 'ਚ ਦਖਲ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਸਟਿਸ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਫਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ

ਉਹਦੇ ਵਿਰੁਧ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

22 ਮਈ, 2001 ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 409 ਅਧੀਨ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਵਿਰੁਧ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਾਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

KMAX Travel, Inc.

**Professional customer service
Special discounted fares to India,
Europe, Middle East, Pakistan,
Bangladesh. LOW FARE!!!!
Special Fares for Bangkok
ਵਾਜਬ ਭਾਅ ਤੇ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਫਿਕਰ-ਰਹਿਤ ਸਫਰ**

**CALL TOLL FREE:
(866) 750-5629(KMAX)
or direct line at (847) 982-0178**

Tax Preparation and Accounting Services

Superior Business Solutions

606 Meridian Way, Antioch, IL 60002

e-mail: sbsusa@yahoo.com

Business incorporation

ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ

Business taxes

ਬਿਜਨਸ ਟੈਕਸ

Business accounting

ਬਿਜਨਸ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ

Personal taxes

ਪਰਸਨਲ ਟੈਕਸ

**Specializing in Accounting for Gas Stations, Hotels, Convenience Stores
ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਕਨਵੀਨੀਐਂਸ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਾਰਤ**

Ph: 847-603-1177, Cell: 847-651-0112

Bring the receipt for your last year's tax preparation and get 25% off on this year's return

ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ Punjabi Dhaba

**Fine Indian Cuisine
Restaurant & Banquet Hall**

2525 W. Devon Ave., Chicago IL 60659

Lunch & Dinner Buffet

**ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪਾਰਟੀ ਬੁਕ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰੀਨ
ਸੇਵਾ ਲਈ ਦੇਵ ਜਾਂ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ
773-262-2080, 773-764-9392**

**ਅਸੀਂ ਨਾਨ ਅਤੇ ਤੰਦੂਰੀ
ਚਿਕਨ ਤੰਦੂਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਟੇਬਲ ਤੇ
ਪਰੋਸਦੇ ਹਾਂ**

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 21 ਫਰਵਰੀ, 2009

ਲੱਲੂ ਕਰੇ ਕਵੱਲੀਆਂ ਰੱਬ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪਾਵੇ-ਲੋਕ ਅਖਾਣ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਲਾਲੂ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ

ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਲ ਨੂੰ ਹੀ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਰੇਲ ਬਜਟ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 43 ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2009-10 ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 37905 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਏ.ਸੀ. ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ 28 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. 2 ਟੀਅਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ 20 ਫੀਸਦੀ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 14 ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦਕਿ 14 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਗੇੜੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਪਾਨ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉੱਪਰ 300 ਤੋਂ 350 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੇਲਾਂ ਦੌੜਾਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੁੰਬਈ-ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਪੁਣੇ-ਚੇਨਈ, ਵਿਜੇਵਾੜਾ-ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਚੇਨਈ-ਬੰਗਲੌਰ, ਅਰਨਾਕੁਲਮ ਤੇ ਹਾਵੜਾ-ਹਲਦੀਆ ਵਿਚਾਲੇ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 14 ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 8 ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਡਬਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁਨਾਫਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿਚੋਂ 1 ਮੁਸਾਫਿਰ ਮਗਰ 13 ਪੈਸੇ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਕਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 14 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਰੇਲਵੇ ਮਹਿਕਮਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀਆਂ 11000 ਰੇਲਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1 ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਲਈ ਸਫਰ ਦਾ ਵਾਹਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਕੋਈ ਪਹਿਲੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ.ਕੇ. ਪਟੇਲ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਆਮ ਬਜਟ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਇਹ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵੱਡੇ ਮੁਨਾਫੇ ਕਮਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕੱਚ ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਤਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਂਡੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਕਣ ਵੀ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇਹ ਭਾਂਡੇ ਉੱਜ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹਿਤ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਖੁਦ ਹੇਠਲੇ ਤਬਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਬੱਚੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਇਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਲੋਕ ਹਿਤ ਪੈਂਤੜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਸਤਾ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਰਥ ਹੋਏ ਹਨ। ਉੱਜ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਉੱਠਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ‘ਸੈਨਾ’ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਬਿਹਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਗੱਲ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ, ਘਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਉੱਪਰ ਚਾਰਾ ਘੋਟਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਘੁਟਾਲਾ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਭਾਲਣਾ ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੇਣ ਅਣਕਿਆਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੀ ਬੁਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ? ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਲਈ ਲਾਲੂ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਔਖਾ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇੱਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਹਨਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਇਧਰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਧੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਉੱਧਰ ਜਾ ਕੇ ਟੱਟੀਆਂ ਸਾਫ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਬ ਝਾੜੂ, ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਬੋਠਲ, ਛੱਤ ਤੋਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਮਾਰਕਾ ਟੱਟੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਬੰਦੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਲੇਖਕ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਲੇਖ ਦਾ ਆਰੰਭ ਇਹੋ ਗੱਲ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਵੱਖਰੇ ਸੁਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ਪਰਵਾਸੀ ਇਧਰ ਘਰ ‘ਕੰਮ’ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਧਰ ‘ਵਰਕ’ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ‘ਕੰਮ’ ਤੇ ‘ਵਰਕ’ ਦੇ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਭ ਨਿਸ਼ਾਨਿਓਂ ਖੁੰਝੇ ਤੀਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਭ ‘ਦੇਸ਼ ਭਗਤ’ ਨੁਕਤਾਚੀਨ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਧਰ ਚੰਗੇ-ਭਲੇ ਕਰੋ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਧਰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਧਰਲੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਉਧਰ ਸਟੋਰਾਂ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਕਰਨ ਜਾ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਬਿਤਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਹ ਕੰਮ ਬਨਾਮ ਵਰਕ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਗੱਲਦੇ ਨਹੀਂ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿੰਨੇ ਹੱਥ ਹਿਲਾਓ, ਓਨੇ ਨੋਟ ਕਮਾਓ! ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਬ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਟੋਰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡੀਲਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਵਧੀਆ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਖੇਤੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਮੰਦਾ ਕਿੱਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਾ ਫਲ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਆਖਰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰੋਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਖੂਬ ਫਲਦੀ-ਫੁਲਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ‘ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾ’ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਥ ਗੁਆ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਦੇਸੀ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਇਸ ਅਖਾਣ ਨੇ ‘ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਗਲ ‘ਚ ਰੱਸਾ ਪਾ’ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਾਰਮ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਗਏ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਬੰਦ ਰਸਤੇ ਲੰਘ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਿਲੀ।

ਅਸੀਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਦੇਖੇ ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਮ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਦਾ ਫਲ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਮਾੜੇ-ਮੋਟੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਭਰੇ-ਭਰੁੰਨੇ, ਸਭ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਭਤੀਜਾ ਜਸਦੀਪ ਲਹੂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਧਰੋਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ, ਅੱਜ ਉਹ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਚ ਟਰੱਕ ਕੰਪਨੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਘਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਚੰਗੇਰਾ ਘਰ ਬਣਵਾਇਆ ਹੈ। ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਕੋਲ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਮੁੰਡੇ ਸਤਵਿੰਦਰ ਦਮਦਮੀ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਘਰ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਹਾ! ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਘਰ ਮੈਂ ਦੇਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਇਕ ਸੀ। ਸ਼ਾਂਤ-ਹਰਿਆਲਾ ਮਾਹੌਲ, ਸਜਿਆ-ਸੰਵਰਿਆ ਘਰ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦੱਬ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਉਸ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਜੁਆਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੰਝਰ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਸਵਾਗਤ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸੀਏ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਤੀ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਬੰਦ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈਸੀਅਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਹਨੇ ਨਵੇਂ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਨਕਸ਼ਾ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਥੋਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਯਤਨ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਤੇ ਉਥੋਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੀ ਸਹੀ, ਇਥੇ ਸੰਭਵ ਸਨ? ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ!

ਦੂਜਾ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ-ਨਿਘੋਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦਿਆਂ-ਉਥੇ ‘ਟੱਟੀਆਂ ਸਾਫ

ਕਰਨਾ’ ਵੀ ਘਟੀਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਰਤ ਦਾ ਗੌਰਵ ਹੈ। ਕੋਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਇਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਸੀਆਂ ਨਾਲ ਤੇਈ ਸਾਲ ਮੇਰਾ ਨੇੜਿਓਂ ਵਾਹ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਏਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਉਸ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ-ਉੱਚੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਰਤ ਦੇ ਗੌਰਵ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿਚ ਇਕ ਗੋਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਗੋਰਾ ਮਰਦ ਪਲੰਬਰ ਹੈ। ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਗੋਰੇ ਦੀ ਗੋਰੀ ਪਤਨੀ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਸਭ ਦਾ ਦਿਲੀ ਰਵੱਈਆ ਇਹੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਜਾਣੇ, ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਸਤਾ!

ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ। ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਉੱਤੇ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਤੇ ਮਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਥਾਈਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਵੱਡੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਦਾ ਝਾੜੂ-ਪੋਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਹੈਲੋ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਖਲੋ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਵਰਤਾਓ ਜੋ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਕਿਸੇ ‘ਵੱਡੇ’ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ।

ਮੈਂ ਜਸਦੀਪ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਗੋਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਉਥੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਰਦੇ ਲਈ ਫੱਟਿਆਂ ਦੇ 6-7 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਓਹਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਓਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੜਕ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰਾ ਘਾਹ ਸੀ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਸਨ। ਗੋਰੇ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਗਈ ਤਾਂ, ਉਹ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਸੰਦਾਂ, ਨਾਲੀਆਂ, ਪਲਾਸਟਿਕੀ ਟਿਊਬਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਸਦੀਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਥੇ ਕੋਈ ਪਲੰਬਰ-ਸਲੰਬਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?”

ਉਹ ਹੱਸ ਪਿਆ, “ਚਾਚਾ ਜੀ, ਇਹ ਮਕਾਨ ਇਸੇ ਗੋਰੇ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕਰੋੜਪਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਦ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪੋ ਠੀਕ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਹਨੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਵਿਹਲੇ ਨੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।” ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, ਜੇ ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਇਹਦੀ ਹਉ ਸਾਂਝੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਗੋਲਾ-ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲਾਮ ਡੋਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬੂਟਾਂ ਦੇ ਫੀਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਬੰਨ੍ਹਦੇ!

ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹਦਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਸਮਝਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਨੱਕ ਨਹੀਂ ਵੱਟਦੇ। ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਰਮ ਮੰਨਣੋਂ ਯਕੀਨਨ ਹੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ। ਉਥੋਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਗਰੋਂ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਫਰਸ਼ ਸਾਫ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੋਹਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਿਨਾਇਲ ਤੇ ਕਲੀਨਰ ਵਗੈਰਾ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੁਰਸ਼ ਝਾੜਨ ਤੇ ਪੋਚੇ ਵੀ ਲਟਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਐਪਰਨ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਾੜ੍ਹੀ-ਕੇਸ ਤਾਂ ਸਾਫ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਸੋਹਣਾ ਜਵਾਨ ਲੱਗਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਸਾਬਣ ਗੁਰਚਰਨ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੁੰਡੇ ਘਰੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਵੀ ਆਪ ਭਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਐਥੇ ਦੇਖ ਲਓ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਲੰਘਣ ਲੱਗਿਆ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੈ? ਉਹਨੇ ਰੁਕ ਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ, ਸਾਡੇ ਬੁਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਗ-ਸ਼ਰਮ, ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਨਾ ਦਿਖਾਉਣਾ। ਉਹ ਰੋਹਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਧਾਰਨ ਰੁੱਝੇ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹਨੇ ਕੱਚਾ ਹੋ ਕੇ, ਹੁੰ-ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਫਰਕ ‘ਕੰਮ’ ਅਤੇ ‘ਵਰਕ’ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਹੈ।

ਠਾਹ ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਲੋਟੂ ਲੀਡਰ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ!

ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਣ ਗਏ ਡੇਰੇ ਵਿਹਲੜਾਂ ਦੇ,
ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭੁੱਜਦੀ ਭੰਗ ਦੇਖੋ।
ਲਾ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਲਾਣਾ ਸੌਂਦਾ ਨੀਂਦ ਸੁਖ ਦੀ,
ਬੁੱਧੀਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀਆ ਤੰਗ ਦੇਖੋ।
ਧਨ-ਸੰਪਤੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਅੱਡੇ,
ਮੱਖੀ-ਚੂਸ ਕੰਜੂਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇਖੋ।
ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਏ,
ਜ਼ਰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਦੇਖੋ।
ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ! ਕਹਾਉਂਦਾ ਏ ਵੋਟਰਾਂ ਤੋਂ,
ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਲੁਟੇਰੇ ਦਾ ਢੰਗ ਦੇਖੋ।

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ 'ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ-ਦ-ਅਲਟੀਮੇਟ ਚੈਲੰਜ' ਕਿੰਨਾ ਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੀ ਇਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਇਹ ਆਯੋਜਨ ਇਕ ਵੱਡੀ

ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਲਿਆ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ। ਪਹਿਲੇ ਗੇਂਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਗੇਂਡ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਟੀਮ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਬਲਕਿ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟੀਮ,

ਉਪਲਬਧੀ ਸੀ। ਕੋਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕੀ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ 'ਤਕਰੀਬਨ ਜਿੱਤ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਗ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਨਾ ਖਿਡਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ।

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਤਿੰਨ ਮਹਿਮਾਨ ਟੀਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਜਰਬਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਇਕ

ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਚੰਗੀ ਸੂਰੂਆਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬੀਜਿੰਗ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਾਈਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟੀਮ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਦੇ ਮੋਢੇ ਵੀ ਢਿੱਲੇ ਪੈਂਦੇ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰੱਖਿਅਕ ਚਾਹੇ ਕਪਤਾਨ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਘੂਨਾਥ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਹੇਲ ਅੱਬਾਸ ਜਾਂ ਤਾਕੀਮਾ ਵਾਂਗ ਗੇਂਡ ਨੂੰ ਡਰੈਗ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਰਟ ਕਾਰਨਰ ਤੋਂ ਗੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰੱਖਿਅਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਵਾਕਰ ਰਾਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰੇ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰੱਖਿਆ ਲਾਈਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਕੀ ਜਿਹੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਕਪਤਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਚ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਦਿਲੀਪ ਅਤੇ ਇਗਨੇਸ ਟਿਰਕੀ ਵਰਗੇ ਅਨੁਭਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸ਼ਾਰਟ ਕਾਰਨਰ ਅਤੇ ਫਰੀ ਹਿੱਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘੱਟ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਪਤਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹੀ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਸਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਬੱਧਤ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਤਮਗਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਿਜੇਂਦਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਜਿੰਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ। ਟੀਮ ਦੀ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਰਜੁਨ ਹਲੱਪਾ ਗੇਂਡ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਗੋਲ-ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਗੋਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਅੰਕ। ਸ਼ਿਵੇਂਦਰ ਅਤੇ ਤੁਸ਼ਾਰ

ਖਾਂਡੇਕਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਿੰਦਾਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਸਨ, ਉਦਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁਣ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਕੋਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 'ਬੀ' ਟੀਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਲਈ ਕਿਉਂ ਉੱਚੀ ਉਡਾਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ।

ਇਸ ਲਈ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੀ ਕਵਾਇਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਆ ਗਈ? ਇਸ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਖੇਡ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਮਾਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੰਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ,

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਾਚੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਕ ਅਨਜਾਣ ਸ਼ਖਸ ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਇਹ ਜਤਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪੱਖਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ

ਸਿਧਾਰਥ ਭਾਟੀਆ

ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਟੋਲ ਦੂਰ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਚੁਸਕੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਲਿਫਟ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਅਟਪਟਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜਾ ਰਹਿੰਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਉਥੇ 'ਭਰਾ-ਭਰਾ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਥੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਮੈਥੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਾਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇਕ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਸਮੇਤ ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਦ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਟੋਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ

ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਇਕੱਠ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਮਰੇ, ਟੋਪ, ਫੋਨ, ਪਰਸ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੈਨਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਦੋ ਤਰਫਾ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧ ਬੇਹਦ ਦਿਲਚਸਪ

ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ, ਕਾਫੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧੁਨ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਧੁਨ ਮੁੱਖ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ-ਅੱਤ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ, ਜਿਥੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦਾ ਐਂਕਰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾਪੂਰਣ, ਜਿਥੇ ਐਂਕਰ ਅਤੇ

ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਸਖਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਛੜਿਆ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਦੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਇਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਮਹਿਮਾਨ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ ਦੀ ਟੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਵਧਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਮਸਾਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਛਲਪੂਰਣ ਅਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਹਲਕੇ ਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ

'ਤੇ ਸੁਖਾਲਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਅਕਸਰ ਇਹ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ-ਮਹਿਮਾਨ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਉਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸੰਪਾਦਕ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਵੀ ਜੁੜਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਨਾਸ਼ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੋਝਾ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਮੇਲਜੋਲ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਹਰ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੋਝੀ ਹੋਰ ਉਦਾਰਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗਲੇ

ਮਿਲਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਮੀਆਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਤਿ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਕਹਾਂਗਾ-ਪਹਿਲੀ, ਦੋਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹਾਂ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਇਥੇ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਹਰ ਇਕ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਤਰਫਾ ਦੀਵਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਡ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ।

ਹਾਕੀ ਜਿਹੀ ਖੇਡ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਟਿੱਕ ਨਾਲ ਗੇਂਡ ਨੂੰ ਨਚਾਉਣਾ, ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਖੇਡ ਦੀ ਓਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਹੋਵੇ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਹਾਕੀ ਲੀਗ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਣ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਥਾਪਤ ਹਾਕੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਚੁਣੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 1975 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦਾ 'ਰੱਬ' ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਸਾਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਮੂਨੇ ਦੀ ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਮੰਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕੌੜੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਜੇਹਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਸਖਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਛੜਿਆ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਦੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਇਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਤਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਨਾ ਹੋਈਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਹਰ ਵਿਚ ਬੋਝੀ ਘੱਟ ਰੁਮਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਨੇਪਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਬੜੀ ਰੱਚਿਕ ਲੋਕ ਕਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਨੇ ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ, ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਕ ਤਰਕੀਬ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਹੁ-ਬ-ਹੁ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ-ਮੋਹਰੇ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਤਨੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਬੁੱਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ-ਨਕਲ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਰਹੀ। ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂ? ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦਾ ਅੰਤ-ਕਾਲ ਆਇਆ, ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਦੂਤ ਗੇੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀ ਦਰਗਾਹ 'ਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੱਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਤਾਂ ਕਈ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਬੈਠੇ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ? ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੁਣ ਕੇ ਧਰਮ ਰਾਜ ਨੇ, ਅਸਲ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਕੀਮ ਦੱਸੀ। ਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਸਮਝਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੀ ਦੱਸੀ ਤਰਕੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਤ ਦੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, 'ਕੱਲੇ' 'ਕੱਲੇ' ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਖਲੇ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਹਾਰਨ ਲੱਗੇ। ਪੂਰੇ ਗਹੁ ਨਾਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਉਹ ਇਕ ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ- "ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨੇ, ਕਿਸੇ 'ਚ ਰਾਈ ਜਿੰਨਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਅਹਿ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰ ਗਿਆ।"

ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੁੱਤ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ, ਬੁੱਤਾਂ ਵਿਚ ਬੁੱਤ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠਾ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- "ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਮੇਰੀ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ?...ਦੁਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਬੁੱਤ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉ

ਤਾਂ ਜੁਰਾ?'" ਉਹਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਦੂਤ ਝਪਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈ ਗਏ। ਫਟਾਫਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈ ਤੁਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਲ ਨੂੰ!

ਇਸ ਲੋਕ-ਕਥਾ ਵਿਚਲੇ ਮੌਤ ਦੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ 'ਆਈ' 'ਤੇ ਹੀ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਧਰੋਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜੁਰਾ ਜਿੰਨੀ ਅਲੋਚਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਤੈਸ 'ਚ ਆ ਗਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਮੌਤ ਦੀ 'ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ' ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ 'ਮੇਸੰਜਰ' ਕਈ ਵਾਰੀ ਰਹਿਮ ਦਿਲੀ ਵੀ ਦਿਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੋਈ ਭਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੇ ਕਿ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬੇਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਤ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਦਰਿਆ ਦਿਲੀ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਕਿਸੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਚ 'ਜਾ ਕੇ ਰਾਖੇ ਸਾਈਆਂ ਮਾਰ ਸਕੋ ਨਾ ਕੋਇ' ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਹੇਠ ਖਬਰ ਛਪੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਲ ਨਗਾਰਾ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ 'ਫਰਾਖ ਦਿਲੀ' ਹੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨੇਪਾਲੀ ਲੋਕ-ਕਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਨਿਜ-ਕਥਾ ਵੀ ਸੁਣ ਲਉ। ਦੋਹਾਂ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤੈਸ ਵਿਚ ਆਏ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਤਾਂ ਵਲੋਂ 'ਬਖਸ਼' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਘੜੀਆਂ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ 'ਸੂਨਯ' ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਰਤੋ-ਪੁਰਖ ਦੇ ਅਨੰਤ ਭਾਣੇ ਦੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕੋਈ ਅਵਿਸ਼ਟ ਕਲਾ ਵਰਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਸਤ-ਚਲਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ-ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਮਾਂ ਇਕਦਮ ਢਿੱਲੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਲਉ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਰਤਿਤਰ-ਘਟਨਾ ਸੁਣ ਲਉ-

ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਸਬੇ ਭੋਗਪੁਰ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਿੰਡ ਭਟਨੂਰਾ ਲੁਬਾਣਾ ਵਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਬੱਸ-ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜੇ ਸਾਂ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖਾਣ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਵਿਆਹ 'ਚੋਂ ਅਤੇ ਝੋਟਾ ਗਾਹ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣੇ ਬੜੇ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਤੋਂ ਵਿਆਹ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ! ਵਿਦਾ-ਵਿਦਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਹੀ ਲੇਟ ਤੁਰੇ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਕਿ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਛੇ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਲ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਬੱਸ ਛੇ ਵਜੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸੋ, ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ

ਝਾੜਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ! ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ, ਪੇਕਿਆਂ ਘਰੋਂ ਬੋ-ਲੋੜੀ ਘੀਸ-ਘੀਸ ਕਰਕੇ ਲੇਟ ਤੁਰਨ ਲਈ ਤੱਤੀਆਂ-ਠੰਡੀਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕੋਲ ਖੜੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਈਆਂ ਮੇਰੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਦੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਬੋਲ ਪਈਆਂ, "ਨਾ ਭਾਈ ਕਾਕਾ, ਐਂ ਤੂੰ ਗਰਮ-ਸਰਦ ਨਾ ਹੋ, ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਖੜਾ ਰਹੁ! ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਨਿਕਲਾਂਗੇ ਈ ਐਥੋਂ!!"

ਬੱਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਟੈਪੂ ਆਇਆ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਇਉਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਮੌਕੇ ਤੁੜੀ ਦੇ ਕੁੱਪਾਂ ਦੁਆਲੇ ਤੋਰੀਆਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਜਣੇ ਟੈਪੂ ਦੇ ਮਡ-ਗਾਰਡਾਂ ਉੱਪਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਟਿਕਾ ਕੇ ਹੀ ਖੜੇ ਸਨ। ਟੈਪੂ ਦੀ ਕੇਵਲ 'ਭੁੰ-ਭੁੰ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ

ਦੇ ਬੱਸ-ਐਂਡ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਚੇ-ਤਾਈ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਛੋੜੀ ਛੋੜੀ ਭੋਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਬੱਸ ਫੜੀਏ। ਪਰ ਕਾਹਲੀ ਅੱਗੇ ਟੋਏ ਵਾਂਗ ਉਥੇ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਭਟਨੂਰੇ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਬੱਸ ਆਵੇ, ਉਹ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁੜੀ ਹੋਈ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਵੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ!

ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਹੱਥ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੁਕਣ ਈ ਨਾ! ਅੱਧੇ-ਪੌਣੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਆਵੇ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ 'ਸੂ' ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਜਾਵੇ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਦਿਨ ਢਲ੍ਹਦਾ ਜਾਏ, ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧਦੀ ਜਾਏ।

ਅਕਸਰ ਜਿਵੇਂ ਐਸੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਮਰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਅਬ

ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਹ ਧੁੰਧਾਂ-ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਵਾਰੀਆਂ। ਐਸੀ ਹਾਲਤ ਵਾਲੇ ਟੈਪੂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਮੁਰਖ-ਮੱਤੀ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਸੋ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਣ ਲੱਗੀ। ਚੰਗੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਕ ਟੈਪੂ ਹੋਰ ਆਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਜੁਰਾ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹ 'ਚ ਸਾਹ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਅੱਠ-ਨੌਂ ਕੁ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਫੱਟਾ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਤਣਾਅ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਆਉਂਦੇ ਟੈਪੂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਟੈਪੂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਆਈ? ਉਸ ਨੇ ਜੁਰਾ ਕੁ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਟੈਪੂ ਫੇਰ ਭਜਾ ਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਅੱਧਾ ਕੁ ਖਾਲੀ ਟੈਪੂ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੁੜ੍ਹਾਅ ਕੇ ਕਿਉਂ ਲੈ ਗਿਆ? ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਮੇਰਾ ਮੱਥਾ ਫਿਰ ਤਣ ਗਿਆ। ਨੱਕ ਨੂੰ ਹੋ ਦੀ ਪੂਛ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ...ਇਕ ਚੜ੍ਹੇ ਇਕ ਉੱਤਰੇ!!

ਅਸੀਂ ਭਵੰਤਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ ਕਿ ਤਦੇ ਇਕ ਫੋਰ-ਵੀਲਰ ਆਉਂਦਾ ਦਿੱਸਿਆ। ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਟਰਾਈ ਵਜੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਖਿੜੇ-ਬੁੱਝੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਭਲੇ ਮਾਣਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬਰੇਕ ਲਾ ਲਈ। ਇਹ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਈਆਂ ਫੋਰ-ਵੀਲਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਟੈਪੂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਟੈਪੂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਝਾੜ-ਝੰਬ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਫੋਰ-ਵੀਲਰ ਭਜਾਅ ਕੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਪੂ ਤੋਂ ਮੋਹਰੇ ਕੱਢ ਲੈ। ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਤੋਂ ਸਪੀਡ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਟੈਪੂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ।

ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਕਦਮ ਖਿੜ ਉੱਠਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਪੂ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਔਹ ਭਟਨੂਰੇ ਦੀ ਭੇਲੀ ਐ....ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਹੋਰ ਲਾਲ ਸੂਹਾ ਹੋ ਗਿਆ! ਹੁਣ ਉਹ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ

ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ- "ਭਾਅ ਜੀ, ਗੱਡੀ ਤੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਟੈਪੂ ਤੋਂ ਮੋਹਰੇ ਕਰ ਲਉ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਕੁੜੀ ਭੋਗਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੀ ਬੱਸੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਏ!"

ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮੀਆਂ-ਬੀਵੀ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਟੈਪੂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਘਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਪੂ-ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸਾ ਫੁੱਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਟੁੱਟੀ ਫੁੱਟੀ ਸੜਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੋਰ-ਵੀਲਰ ਟੈਪੂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ।

ਇੰਜ ਅੱਗੜ-ਪਿੱਛੜ ਲੁਕਣ-ਮੀਚੀ ਜਿਹੀ ਖੇਡਦੇ ਅਸੀਂ ਭੋਗਪੁਰ-ਪਠਾਨਕੋਟ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਦੇ ਲਾਗੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੋਹਰੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਟੈਪੂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਸਾਡੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਤੇਜ਼ ਸਪੀਡ ਟਰੱਕ ਟੈਪੂ ਵਿਚ ਆ ਵੱਜਿਆ! ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੜਾਕਾ ਹੋਇਆ। ਟੈਪੂ ਭੁਆਟਣੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਸੜਕ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਡੁੱਘੇ ਖੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿੱਗਾ। ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਪੈ ਗਿਆ- ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਦੇ ਟਾਇਰ ਲੰਘ ਗਏ....ਕਈ ਟੈਪੂ ਦੇ ਵਿਚੇ ਹੀ ਘੁਮੇਟਣੀਆਂ ਖਾਈ ਗਏ....ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਖੂਨ ਦੇ ਛੱਪੜ ਲੱਗ ਗਏ-ਕੁਰਲਾਹਟ ਮੱਚ ਗਈ। ਸਾਥੋਂ ਉਹ ਕਰੁਣਾਮਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਪਲਾਂ-ਛਿਣਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀ ਦਾ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ?

ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਟੈਪੂ-ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਤੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕ੍ਰੋਧ, ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਲਾਹਣੜਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਤਰ-ਆਤਮੇਂ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਈਆਂ...ਹੋ ਮੂਰਖ ਮਨਾ, ਜੇ ਭਲਾ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਟੈਪੂ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਹੁੰਦੇ? ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਫੋਰ-ਵੀਲਰ 'ਚ ਬੈਠਾ ਬੈਠਾ ਨੱਕ 'ਚੋਂ ਨੂੰਹੇ ਸੁੱਟਦਾ ਆਇਆ ਸਾਂ, ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ? ...ਠੀਕ ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰੱਖਤ, ਚੰਡਾਲ ਅਤੇ ਬੋ-ਤਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਨੋਖੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ, ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਰਹਿਮ-ਦਿਲੀ ਦਿਖਾ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਭਲਾ ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲਿੱਕ-ਰੋਡ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦਿਨ ਟੈਪੂ ਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਲੇਖ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰ' ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਲਿਖਦਾ!

ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇੰਡੀਆ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੋਨ 408-903-9952 ਬੰਦ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਕਿ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਸਨ ਮਗਰ ਹੁਣ ਹਰ ਬਸ਼ਰ ਨੰਗਾ ਹੈ ਹਰ ਔਰਤ ਵੀ ਵਸਤਰਹੀਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਜਾ ਕੇ ਸਗੋਂ ਜੰਗਲ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਜਾਨਵਰ ਕਿਧਰੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਆਪਣੇ ਸਗੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਬਲਹੀਣੇ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਗਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੱਕ ਦਾ ਫਾਸਿਲਾ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਆਮ ਬੰਦਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਬੜਾ ਹੀ ਸ਼ੌਰ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਮੌਤ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹੀ ਚਲਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਹੇ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰ ਓਝਲ

ਜਦੋਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੋਰ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਘਟਾਵਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਤੇ ਲੰਗਾਰੀਆਂ ਜਾਵਣ ਜਦੋਂ ਬਰਸਾਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਮੈਂ ਕਿਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ

ਤਾਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੀ ਚਿਮੜਿਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਸਲ ਉਗਣ ਤੋਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਫਿਕਰ ਉਗਦਾ ਹੈ।

ਤੇ ਡਰ ਰਿਸਦਾ ਹੈ ਛੱਤਾਂ 'ਚੋਂ ਜਦੋਂ ਛੰਨਾ ਤੇ ਖਪਰੇਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਚਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ ਤਾਂ ਮੁਰਦਹਾਣੀ ਛਾ ਜਾਂਦੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ। ਨਗਰ ਦਾ ਸ਼ੌਰ ਸਾਡੇ ਕੰਨ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਗੁਆ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ। ਨਹੀਂ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂਂ ਸਾਨੂੰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ

ਵਲੈਤੀ ਖਾਦ ਵਿਚ ਉੱਗੀ ਹੋਈ ਖੇਤੀ 'ਚ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਮੌਤ ਉੱਗਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਕਸਰ। ਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੌਤ ਨੱਚਦੀ ਹੈ।

ਸਵੇਰੇ ਆ ਰਹੇ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਤ ਹਸਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ?

ਇਕ ਖ਼ਤ ਬੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ

ਮਿਰੀ ਬੱਚੀ, ਨਣੂ ਪਿਆਰੀ ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਿਰੇ ਚਿਹਰੇ 'ਚ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਚਿਹਰਾ ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ ਖੁਦਾ ਕਿਧਰੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਹੀ ਸੀ ਖੁਦਾ ਮੇਰਾ ਬੜਾ ਜਿਗਰਾ ਸੀ ਉਸਦਾ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤਨਹਾਈ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਘਣੇ ਜੰਗਲ ਤੇ ਨੂੰਹੇ 'ਚੋਂ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਬੜਾ ਬੇਖੌਫ਼ ਗੁਜ਼ਰੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਤੇਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਬੜਾ ਹੀ ਦਿਲ ਜਿਗਰ ਤੇ ਹੌਸਲਾ ਤੇਰਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗਿਲਾ, ਸ਼ਿਕਵਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਮਿਰੇ ਹੰਝੂਆਂ 'ਚ ਜਦ ਤਸਵੀਰ ਤੇਰੀ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਿਸਦੇ ਤੂੰ ਗੀਤਾ ਏਂ, ਤੂੰ ਬਾਣੀ ਏਂ, ਤੂੰ ਕਲਮਾ ਏਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦਾ ਮਹਿਰਾਬ ਏਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੜੇ ਕੇ ਮੈਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾਂ ਓਮ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ।

ਵਾਰਸ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ 'ਤੇ

ਜਾ ਵਾਰਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਘਣੇਰੀ ਛਾਂ ਅਸਾਡੇ ਪੈਰੀਂ ਡਿਗ ਕੇ ਬੜਾ ਰੋਈ ਤੇ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਦੀਵੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਭ ਬਣ ਗਏ ਸੂਰਜ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅੰਦਰ ਲਿਖੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਹੰਝੂਆਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕੋਈ ਗਾਉਣ ਲੱਗਾ ਭਲਾ ਵਿਛੜੇ ਤੇ ਮੋਏ ਕੌਣ ਮੇਲੇ। ਮਗਰ ਵਾਰਸ ਦਾ ਇਹ ਅੱਜ ਕੌਲ ਝੁਠਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਤੇ ਇਕ ਨਜ਼ਦ ਹੋਏ ਸੂਫ਼ੀ ਮਲੰਗ ਦੀ ਅੱਖ ਅੰਦਰ

ਝਲਕਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨੱਚਦਾ ਦਿੱਸਿਆ ਕਿਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ "ਦਿਆਂ ਚੂਰੀਆਂ ਘਿਉ ਦੇ ਬਾਲ ਦੀਵੇ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਵੇਖੋ ਜੇ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਈ।"

ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਆਦਮੀ

ਆ ਰਹੀ ਸਰਦੀ ਲਈ ਬਾਲਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸਬਜ਼ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਰਦਾ ਦੁਆ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰ ਕੇ ਤੇ ਸੈਲਾਬ ਅੰਦਰ ਮੰਗਦਾ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਧੌਰ। ਡਿਗ ਰਹੇ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਝੁੱਗੀ ਦੇ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਮੰਗਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੀ ਧੌਰ। ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਰੇਲ ਦੀ ਲੰਮੀ ਡਰਾਉਣੀ ਚੀਕ ਸੁਣ ਕੇ ਆਖਦਾ- "ਯਾ ਖੁਦਾ ਹਰ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਨੂੰ ਤੂੰ ਖੈਰੀਂ ਮੇਹਰੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪੁਚਾ।" ਬਿਰਫ਼ ਵਰਗਾ ਆਦਮੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦੁਆ।

-ਜਗਤਾਰ

ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਉਚ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਤੋਂ ਪਰਦਾ

—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪਸਾਰ ਇਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਮੰਦਿਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਪੈਂਠ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਚ ਕੁਝ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ 'ਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਥੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਇਕ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਵਪਾਰੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚਰਚਾ 'ਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ 'ਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫੰਡ ਤੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਈ ਜੱਜਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਕਾਲਾ ਪ੍ਰਫਾਵ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਮੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚ

ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ 2 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਕ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਛੇਤੀ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ 4 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਆਖਰ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਪਹੁੰਚ' ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਹ ਧਨ ਬਟੋਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼-ਨਾਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ ਤਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਨਦੀ 'ਚ ਗੋਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਗਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਿਯਮੀ, ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕ-ਰਾਏ ਤਾਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖ਼ੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦੋ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਠੇਸ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਇਸ ਸਰਵਉੱਚ ਮੰਦਰ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਸਾਹਾ ਵਰਗੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਇਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਸਾਹਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਲ ਰਹੀ, ਇਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਕਰੂੰਬਲ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣਗੇ

ਮੁੰਬਈ : ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਹੀ ਪਰਫੈਕਸ਼ਨਿਸਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਤਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਆਮਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨੇ ਹਲੂਣਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵਧੀਆ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਨੂਸ਼ਾ ਰਿਜਵੀ ਕਰੇਗੀ। ਅਨੂਸ਼ਾ ਪੂਰਵ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਲਈ ਰਘੁਵੀਰ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਆਮਿਰ ਦਿੱਲੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਫਿਲਮ ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ।

3 ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 3800 ਕਰੋੜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਲੰਘੀ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਬੈਂਕਾਂ-ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ 3800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੂੰਜੀ ਵਾਧਾ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ 1400 ਕਰੋੜ, ਜਦਕਿ ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਵਿਜਯਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 1200-1200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ।

ਇਸ ਫੰਡ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਿੱਸਾ-ਪੱਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂੰਜੀ ਜੁਟਾ ਸਕਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਿੱਸਾ-ਪੱਤੀ 80.20 ਫੀਸਦੀ, ਯੂਕੋ ਬੈਂਕ ਵਿਚ 75.98 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਵਿਜਯਾ ਬੈਂਕ ਵਿਚ

53.78 ਫੀਸਦੀ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲੇ ਧਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਫੇਦ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਥਾ ਫਾਇਨੈਂਸੀਅਲ ਐਕਸ਼ਨ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਛੇਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਡਾ. ਸਾਹਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਸਬੰਧ 'ਚ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇਣ ਦੌਰਾਨ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਛਾਪੇ ਦੌਰਾਨ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ, ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤਾਂ ਪਕੜ 'ਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਜੇ ਤਕ ਪਕੜ 'ਚ ਨਾ ਆ ਸਕੇ ਹੋਣ।

ਅਸਲ 'ਚ ਇਸ ਵਿਚ ਕਮਰੂਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਤੰਤਰ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਚ ਡੁੱਬਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਉਪਰੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਇਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਉਪਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਤਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਨੇਤਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਲਈ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਘਰਾਣਿਆਂ

ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ: ਮਨਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ

ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ: ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਰਿੱਪਾ ਹਾਲਦਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 19 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਧੇਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਕਦੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਪਾ ਦੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਲਈ ਕੋਹਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਪੰਧੇਰ ਦੇ 25 ਸਾਲਾ ਬੇਟੇ ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਜ ਕੇ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਨਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ

ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ ਹੋਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀਬੀਆਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 364, 376, 511, 302 ਆਦਿ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਿੰਦਰ

ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ

ਪੰਧੇਰ 'ਤੇ 302, 120ਬੀ ਅਤੇ 376 ਧਾਰਾ ਲਾਈ ਹੈ। ਜੱਜ ਰਮਾ ਜੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਪਾਇਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਹੋਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹਮਬਿਸਤਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ

ਜਾਂਚ ਢੰਗ ਉੱਪਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਿੱਪਾ ਲਾਪਤਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਮਨਿੰਦਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਫਾਜ਼ਲ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿੰਨਾ ਕਸੂਰਵਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਸਜ਼ਾਏ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ,

ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵੀ ਉਂਗਲ ਉੱਠੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੀਹ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਝਾਤ ਇਸ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣੇਗਾ ਕਮਿਸ਼ਨ!

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਏ ਲਈ ਠੋਸ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੰਘੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਆਨੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸੰਸਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 26/11 ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਕੋਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਵੈਬ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ।

ਮਲਿਕਾ-ਅਲ-ਅਰੂਦ ਦਾ ਲਾਦੇਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਬਰਸਲਜ਼ : 48 ਸਾਲਾ ਮਲਿਕਾ-ਅਲ-ਅਰੂਦ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲਾਦੇਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਪਰ ਉਹ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਪੈਰਿਸ ਦੀਆਂ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਬੇਹਯਾਈ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇਖੋਰੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਅਰੂਦ ਹੁਣ ਕੱਟੜ ਜਿਹਾਦੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਰੂਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਕੂਲ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਉਹ ਲਾਦੇਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲਾਦੇਨ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲਾਦੇਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰੂਦ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਦੇਨ ਮਸੀਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਨ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਿੱਟੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੰਭਾਲੇਗਾ ਕਮਾਨ

ਕੋਲੰਬੋ: ਲਿੱਟੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਚਾਰਲਸ ਐਂਥੋਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਚੋਟੀ ਦੇ ਬਾਗੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲਿੱਟੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਕਹੀ ਹੈ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚਾਰਲਸ ਦੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੂਨਿਟ 'ਤੇ ਕਮਾਂਡ ਮਜਬੂਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਰਲੈਂਡ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਪਰਤਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸੰਡੇ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਲਿੱਟੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮਾਂਡ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਲੈਣ ਲਈ ਜੁਟ ਗਿਆ ਹੈ।

**ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੇ ਕਦਮ
ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਥਾਂ**

ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਵਲੋਂ ਹੱਕ-ਏ-ਦਸਤਾਰ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਆਰੰਭ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ, ਅੰਬੀ ਮਾਣਕੋ): ਸਿੱਖ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਜਥੇਬੰਦੀ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਅਤੇ ਵਾਇਸ ਆਫ

ਇਥੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਰਿਚਰਡਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਯੂਲਿਸ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਰਿਚਰਡਸਨ ਵਿਚ

ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਅਤੇ

ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਲਾਰੇ ਸ.ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਬਖਸ਼ਿਆ

ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮੈਰੀਕਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ

ਫਰੀਡਮ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ “ਹੱਕ-ਏ-ਦਸਤਾਰ” ਨਾਂ ਹੇਠ ਲੋਕ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ

ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਸੰਸਥਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ

ਇਨਸਾਨੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੱਕ-ਏ-ਦਸਤਾਰ ਲਹਿਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਦੇ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਾ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੱਗਤੀਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੰਸਾਰ ਯੁੱਧ ਵਿਚ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਜ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਉਂ?

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਟੁਟ ਧਾਰਮਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਦਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਕਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਗੁਰੀ ਨੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਯੂਲਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਰਬ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਿੱਖ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂ ਉਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਕੇ ਜਾਇਆ ਕਰਨ ਤਾਂ ਦਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ

ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਖੀਰ ਵਿਚ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਯੂਲਿਸ ਦੇ ਇਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਨੂੰ ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸੰਘੇਤਾ ਤੇ ਵਿਕੀ ਹੀਰ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਟੀ.ਵੀ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ‘ਵਸਦਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ’ ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ www.unitedsikh.org ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਗਾਰਲੈਂਡ 'ਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਗਾਰਲੈਂਡ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ): ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਗਾਰਲੈਂਡ ਵਿਖੇ ਲੰਬੇ ਐਤਵਾਰ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ
ਨਿਯੁਕਤਕ: ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਖਤਾ ਨੇ ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤਕ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿੰਗ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਸ ਇਕਾਈ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ

ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਠ ਨੂੰ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਠ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ.ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮੰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਬੱਧਣ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ‘ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ‘ਬੇਗਮ-ਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ, ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਚਾਲੀ ਸਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਮਿਟਾਏ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਈ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਬੱਧਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸੂਦਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਕੰਮ ਹੀ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਲਗਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਅਤੇ ਉਚੀ ਜਾਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਬਣਾਇਆ।

ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ): ਡੀ.ਐਫ.ਡਬਲਿਊ. ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਰੱਖੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੋਟ ਲਿਫਟਰ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧੇ। ਸ੍ਰੀ ਤੱਖਰ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿੱਲੂ ਬੈਨੀਪਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ ਦੀ ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਇਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰਹੇਗੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਬਣ ਸਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਜਲਦ ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

SINGH

PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com

(ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ)

ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ

2.6¢ PER MINUTE

NO

Hidden Charges

Connection Fee

Monthly Fee

Other Charges

ਸੈਲ ਫੋਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਫੋਨ ਤੱਕ ਵੀ ਐਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

2.6¢

PER MINUTE

\$100 ਵਿੱਚ 64 ਘੰਟੇ

ਗੱਲ ਕਰੋ ਅਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 69 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

Designed By: CG-661-703-8795

ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਵਿਚ

—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਲਾਠੂ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਖਰੀ ਰੇਲ ਬਜਟ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਆਵੇਗੀ, ਉਹੀ ਪੂਰਨ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰੇਗੀ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਜਟ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਉ ਐਲਾਨ ਕਰੇ ਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਗਵੇ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਠੂ ਨੇ ਵੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਖੱਟਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਧਾਰਨ, ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਅਤੇ ਮੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਚ 2 ਫੀਸਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ 100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ 2 ਰੁਪਏ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਨ ਰਾਹੀਂ 1.50 ਕਰੋੜ ਮੁਸਾਫਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਚ ਕਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾਤਰ ਰਾਹਤ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਲਾਠੂ ਨੇ 43 ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ 14 ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਫੇਰੇ, ਰੂਟ ਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਠੂ ਨੇ ਜਾਪਾਨ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ

'ਚ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਬੁਲੇਟ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ-ਮੁੰਬਈ-ਪੁਣੇ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ-ਵਿਜੇਵਾੜਾ-ਚੇਨਈ, ਚੇਨਈ-ਬੰਗਲੌਰ-ਏਰਨਾਕੁਲਮ, ਹਾਵੜਾ-ਹਲਦੀਆ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ-ਪਟਨਾ ਦਰਮਿਆਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 14 ਨਵੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, 3 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਗੇਜ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ 8 ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਦੋਹਰੀਕਰਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਲ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਢੁਆਈ ਲਈ ਈਸਟ ਅਤੇ ਵੈਸਟ ਫਰੇਟ ਕੋਰੀਡੋਰ ਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਿਰਾਏ ਘਟਾ ਕੇ ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਸ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਾਠੂ ਦੀ ਚੁਣਕਲੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਲਾਭ 'ਚ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਣ, ਯਾਤਰੀ ਟ੍ਰੇਨਾਂ 'ਚ 16ਵੀਂ ਬਾਂ 24 ਬੋਗੀਆਂ ਲਗਾਉਣ, ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਵੈਗਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਸਿਲਾ ਤਾਂ ਲਾਠੂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲ

ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਯਾਤਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਲੀਪਰ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਵਧਾਏ ਬਿਨਾਂ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਲਾਭ 'ਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਖੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਲਾਠੂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵਲ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ 'ਚ 108706 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀਆਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ 26 ਹਜ਼ਾਰ ਫਾਟਕ ਮਨੁੱਖ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਆਏ ਦਿਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਕਾਂ 'ਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਵੈਨਾਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟੱਕਰ 'ਚ ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਜਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਕਾਂ 'ਤੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇੰਨੇ ਮੁਨਾਫੇ 'ਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਚ ਸਾਲਾਨਾ ਕੁਝ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਬਚਦੇ।

ਲਾਠੂ ਨੇ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਢੁਆਈ ਸਮਰੱਥਾ 'ਚ ਵਧਾ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਖਸਤਾਹਾਲ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਬੋਝ ਤਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਪੁਰਾਣੀ ਲੱਕੜੀ

ਦੇ ਸਲੀਪਰ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ

ਲਾਠੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ

ਕਈ ਖਸਤਾਹਾਲ ਪੁਲਾਂ ਤੇ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਜੇ ਬਜਟ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲਾਠੂ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ 'ਚੋਂ 30 ਫੀਸਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਲਾਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਬਜਟ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਲਾਠੂ ਵਲੋਂ ਰੇਲ ਹਾਦਸਿਆਂ 'ਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਾਵੜਾ ਤੋਂ ਚੇਨਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰੋਮੰਡਲ ਸੁਪਰਫਾਸਟ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਟ੍ਰੇਨ ਦੇ 14 ਡੱਬੇ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਜਾਜਪੁਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਗਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ 18 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 200 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਘਾਟੇ 'ਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਲਾਭ 'ਚ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਕਰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਠੂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਲੈਣ, ਮਤਲਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚਾਹੁਤ ਨੂੰ ਸਰੂਆਤ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਲਾਠੂ ਦੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ 'ਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

'ਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਾਰਵਰਡ, ਫਰਾਂਸ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖਣ ਭਾਰਤ ਆਏ।

ਅਮਰੀਕਨ ਵੀਜ਼ਾ ਉਡੀਕਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਟੁੱਟੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਐਚ. 1ਬੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਾਮੇਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਰਥਕ ਮਦਦ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈ ਰਹੇ ਲਗਭਗ ਇਕ ਲੱਖ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਲੱਗੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਫ਼ਰਵਰੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧ ਅਸਰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਐਚ. 1ਬੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਆਈ. ਟੀ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ 65 ਹਜ਼ਾਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀਜ਼ੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ 6 ਸਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਬਿੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਨ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਟੱਕਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਪੰਧ ਵਿਚ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਉਪਗ੍ਰਹਿ, ਕੌਂਸਮੇਸ 2251 ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਲੇਸ ਕੰਡਲਿਰ ਨੇ ਰੂਸ ਦੇ ਉਤਰੀ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਹੋਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੰਧ ਵਿਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸ ਟੱਕਰ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਉਪਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੇ 500 ਤੋਂ 600 ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ 780 ਕਿ.ਮੀ. ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਹੋਈ ਇਸ ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਟੁੱਟ ਕੇ 10 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਮੰਦਵਾੜੇ ਪਿਛੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕਾਮੇਂ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੌਜ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ

ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣਸੇਰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਸੈਨੇਟਰ ਬਰਨੀ ਸੈਂਡਰਜ਼ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦਰਜਨਾਂ ਬੈਂਕ ਅਤੇ

ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 150 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮੇਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 21800 ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੌਜ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇ: ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਅਪਣੀ ਤਾਦਾਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤਹਿਤ ਅਸਥਾਈ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਹੀ ਸਥਾਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਫੌਜ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਮੁਤਾਬਕ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਸਟਿੰਗ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਪਰ ਵੀਅਤਨਾਮ ਯੁੱਧ ਪਿਛੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ ਲਈ ਫੌਜ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁਲੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ।

ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਂਟਸ ਕੋਲ ਕਈ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੌਜ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਫੌਜ ਦੇ ਟਾਪ ਭਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਬੇਂਜਾਮਿਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਫੌਜ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਘਰ ਹਮਲਾ

ਮੁੰਬਈ : ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਸਟਾਰ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਦੇ ਘਰ 'ਮੰਨਤ' 'ਤੇ ਬੀਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਤਤਕੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਮਾਰੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਤਕੇ ਲਗਭਗ ਢਾਈ ਵਜੇ ਦੇ ਮੋਟਰ-ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਆਏ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬੋਤਲ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ 'ਬਿੱਲੂ' ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਾਰਬਰ ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨੇ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕਰਵਾਉਣ ਬਦਲੇ ਮੰਗੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੁਲਪਤੀ ਹਵਾਲੇ

ਜੈਪੁਰ : ਇਥੇ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਸਮਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਾ ਦੇ ਕੁੱਲਪਤੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਬਿਉਰਾ ਕੁਲਪਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਲਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤਕ ਉਸ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੀੜਤ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਾ ਦੇ ਕੁਲਪਤੀ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਗੋਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਆਰ.ਡੀ. ਗੁਰਜਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਟਿਆਰ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਬਿਉਰਾ ਕੁਲਪਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਕੁਲਪਤੀ

ਐਨ.ਕੇ. ਜੈਨ ਨੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਅਫ਼ਸਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕਰਨ ਦੀ ਇਛ਼ਕ ਮੁਟਿਆਰ ਰੋਜ਼ੀ (ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਮ) ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 27 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭੂਗੋਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਡਾ. ਟੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਾ ਦੀ ਕੈਂਟੀਨ ਕੋਲ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੜੀ ਵਿਚ ਡਾ. ਆਚਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਤਿਰਦਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਝ ਮਿਸਯੂਜ (ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ) ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਖੇਤੜੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਡਾ. ਮੁਕੇਸ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਮੁਟਿਆਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਡਾ. ਆਚਾਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲਵਾ ਦੇਣਾ। ਮੁਟਿਆਰ ਤੁਹਾਨੂੰ 21 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਵੇਗੀ

ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗੀ। ਫਿਰ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਡਾ. ਮੁਕੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਈ। ਮੁਕੇਸ਼ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਚੌਹਾਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ?” ਇਸ 'ਤੇ ਕੁੜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੀ। “ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਸ਼ਰੀਰਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਫਿਟ ਤਾਂ ਹੈ ਨਾ।” ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਈ।

ਡਾ. ਟੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ ਤੋਂ ਜਦ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

ਖੇਤ 'ਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸਾਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਜੈਸਲਮੇਰ : ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਰੋਜ਼ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਲੋਂ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਬੰਬ ਕਾਰਨ ਫਸਲ ਤੇ ਉਸਦਾ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਦੋਸਤ ਅਲੀ ਨੇ ਇੱਥੋਂ 65 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮੋਹਨਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ

ਕਿ ਉਸਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਘਬਰਾ ਕੇ ਬੋਲੇ-ਮੇਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੰਟੀਨ ਕੋਲ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਬੋਲੇ-ਨਹੀਂ, ਫੋਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੀ ਉਹ ਫਿਰ ਪਲਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੋਲਿਆ-ਸ਼ਾਇਦ ਜਦ ਇਹ ਘਟਨਾ ਹੋਈ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਜੈਪੁਰ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਦ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲਿਆ-ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ। ਜਦਕਿ, ਯੁਵਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਟੀਨ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਚੌਹਾਨ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੇਟੀ ਹਾਂ।

ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 11.30 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ। ਅਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਪੰਜ ਬਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਥੱਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਮਲਬਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੁਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣੀ ਵਾਜ਼ਬੀਅਤ

-ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ

ਕਿਸੇ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ, ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਿਗੜਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਆਬਦੇਹੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਸੱਚਮੁਚ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਚਾਲ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ। ਆਖਰ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਨਤਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ?

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਮਾਇਆਵਤੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ

ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ 'ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਚੇਅਰ' ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 'ਦੋਸੀ ਜਾਂ ਦੋਸੀ ਨਹੀਂ' ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਲੜਾਈਆਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਅਖਾੜੇ 'ਚ

ਹੀ ਲੜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣਾ ਢੁੱਕਵਾਂਪਨ ਗੁਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਵਲ ਹੈ। ਦੁੱਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ (ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤ, ਪਤਨੀ ਤੇ ਭਰਾ ਆਦਿ) ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘਾਗ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾ ਸਮਝੀ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾ ਲਊ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿਆਸੀ ਅਰਾਜਕਤਾ, ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਗੱਠਜੋੜ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਕਾਰਨ ਇਕ ਦ੍ਰਿੜ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਗਲਬਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

'ਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਸਥਿਤੀ 'ਚ

ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਲੋਕ ਸਵਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ 'ਜੈੱਡ ਪਲੱਸ' ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਚਾਹੀਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਖੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਰਕਮ 'ਚੋਂ ਦਿੱਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖਾਨਦਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਨੇਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ, ਵਕੀਲ, ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਟਾਈਕੂਨ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਵਰਕਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ 'ਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਜੋਧਪੁਰ : ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜੋਧਪੁਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਕੋਈ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੰਮਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਥਾਰ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਧਦਾ ਪੱਧਰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਵਿਆਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪਾਲੀਵਲ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਬਘੇਲਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲੀਵਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਥੇ ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਡੇਢ ਮੀਟਰ

ਉਪਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੌਂਕੇ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਤਹਿ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਘਰਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਖ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨੇ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਘਟਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਗੈਰਕੁਦਰਤੀ ਝੀਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪਾਲੀਵਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਵਲੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੇੜਛਾੜ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਮਾਓਵਾਦੀ ਅੰਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ-ਪ੍ਰਚੰਡ

ਕਾਠਮੰਡੂ : ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਓਵਾਦੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬੋਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿਰੁਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿਖੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਆਲ ਨੇਪਾਲ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਰੈਵੋਲੂਸ਼ਨਰੀ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ

ਪ੍ਰਚੰਡ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅੰਤਮ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਮ ਲੜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਪੋਸਟ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਢਾਅ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਫੌਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ 'ਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ।

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੋਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਹਿਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ

ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ

ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweta Oberoi E-mail : shweta077@yahoo.com

Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

PUNJAB AUTO WERKS Akai Transport Corp

1930 W. Hubbard St., Chicago, IL

For Excellent Auto Body Work, Taxi Cab Leasing, 24 Hours Towing, Complete Auto Repair of Domestic & Foreign Cars

ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਇੰਪੋਰਟਡ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਟੈਕਸੀ ਕੈਬ ਵੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

Call

Gurcharn Singh Jhaj
Jaidev Singh Bhattal
Sukhraj Singh Takhar

Tel. 312-243-3344, 312-243-2255

Fax: 312-243-2277

ਮੁੰਬਈ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿ ਹੋਰ ਝੁਕਿਆ, 124 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ 124 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਕੀਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਧਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪਾਕਿ ਹੁਣ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅੰਡੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿ ਦੇ ਰਵਈਏ ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਲੜਾਕੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ 100 ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੱਥ ਲੱਗ ਗਏ ਤਾਂ ਸੋਚੋ ਭਲਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਵਧੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੌਜੀ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਾਕਿ ਵਿਚਲੇ

ਇਕ ਧੜੇ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਫ਼ੌਜ ਤੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਫ਼ੌਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਆਖ਼ਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਚ ਕਬੂਲ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ 'ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ' ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 6 ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 9 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਚਿਆ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹਮਲਾਵਰ ਅਜ਼ਮਲ ਆਮਿਰ ਕਾਸਿਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਂਪੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਡੀ ਐਨ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੱਤਿਆਬਰਤ ਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੰਬਈ

ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਮਿਦ ਅਮੀਨ ਸਾਦਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੇਨ ਤੋਂ ਵੀ ਓ ਆਈ ਪੀ (ਵਾਇਸ ਓਵਰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ) ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਰਸੀਲੋਨਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਸਪੇਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਈਮੇਲ ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਵੀ ਓ ਆਈ ਪੀ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ

ਜ਼ਾਕਿਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਬਾਰੇ ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਖਵੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਤੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵੀ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਿਮ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਮਲਿਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਅਲੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 30 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਮਿਦ ਅਮੀਨ ਸਾਦਿਕ ਦੀ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਵਾਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਲਿਕ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਲਖਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਖਵੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਅਜ਼ਮਲ ਆਮਿਰ ਕਾਸਬ ਅਤੇ 12 ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ਼ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ 124 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਕੀਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਵੀ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਥਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਤੱਟ ਤੋਂ 160 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮੀਰਪੁਰ ਸ਼ਾਕਾਰਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ

ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ

ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੌਂਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਪੇਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜ਼ਮਲ ਕਾਸਿਬ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉਸ 22 ਸਾਲਾ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇਗਾ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿਸਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੰਜਣ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 9 ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਲ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕਿਸਤੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੂਤਰਧਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ

ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪਾਕਿ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਅੱਡਾ ਦੱਸਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਲੰਘੀ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਥਾਂ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਡੀ ਆਰਥਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ

ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਪਾਕਿ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੌਲਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇੰਨੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਉਚੀ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਕ ਮੰਦੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਕ ਮੰਦੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਖਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ। 25000 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 98 ਫੀਸਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਆਰਥਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 8.9 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ 9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਬੜਣ ਲਈ ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ): ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਰਹਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਤੇਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਅਤੇ ਇਥੇ ਟਰਾਈਸਟੇਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਪੰਦਰਾਂ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਹਿਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਤਿੰਨ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਤੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵਰਤੇ। ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੌਰਾਨ ਸਵੇਰੇ ਨੌ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮੀ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ

ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਲੜੀਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਆਏ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਨ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਥਾਵਾਚਕ, ਭਾਈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਗੰਗਾਨਗਰ ਵਾਲੇ। ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ, ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ) ਬੀਬੀ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਭਾਈ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਊਨੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੇ, ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ ਵਾਲੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਾਲੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਵਿਜੈ ਬੂਟਾ ਤੇ ਪਵਨ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੋਦਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਕਾਮਬਲੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ, ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਖਿਆਨ ਅਤੇ ਗੁਣਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਲੋਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲੇਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਲੱਗਭਗ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਦੇ

'ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ' ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ 'ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਲੰਗਰਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਰਤਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਟੀ.ਵੀ. ਕਵਰੇਜ ਸੁਰ ਸੰਗੀਤ, ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਡਿਸ਼ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀ.ਵੀ. ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀ.ਵੀ. ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਲਵੀਰ ਚੌਹਾਨ, ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਾਲ, ਹਰਦੇਵ ਸਹਾਏ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬੰਗਾ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਲਾਲ ਨੇ ਲੰਗਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰ ਮਿਲਿਆ। ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਮੰਦਿਰ ਜਮਾਇਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਫੌਜੀ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬੈਂਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

Visit us on the web:

punjabtimesusa.com

ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਆਮਦ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਘੱਟਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਆਵਾਸ ਮੰਤਰੀ ਜੇਸਨ ਕੈਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 240,000 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 265,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਵਸਾਉਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸਥਿਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਣ।

ਸ੍ਰੀ ਕੈਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਸਮੀਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 7.2 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ 8 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 247,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਪੱਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਮੁਲਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ 265,000 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 156,000 ਇਕਨਾਮਿਕ ਕਲਾਸ, 71000

ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਰਗ ਅਤੇ 37,400 ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮਿਥੇ ਕੋਟੇ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਗੇ।

ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸਫਾਏ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦਾ ਰੋਲਾ ਮੁਲਕ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅਜੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ 40 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਢੁਕਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਧਰਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਜੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ 129,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਾਫ ਹੋ ਗਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੇਕਾਰੀ ਭੱਤੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ 40 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਕੜਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹਾਲ 'ਚ ਹੀ ਜਾਰੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਵਸੂਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲਿਤ ਵੀ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚੋਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ

ਪਛੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ, ਦਫਤਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕੌਂਸਲ ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਜੱਜਾਂ ਐਲ. ਐਸ. ਪਾਂਟਾ ਅਤੇ ਬੀ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਡੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ'।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2005 'ਚ ਹਿਸਾਰ ਮਿਊਂਸ਼ਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੀਟ ਜੋ ਕਿ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਾਸਤੇ ਸੀ, ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ

ਚੋਣ ਵਿਰੁਧ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਨਿਲ ਜੈਨ ਜੋ

ਕਿ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ 'ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ, ਕੰਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਖੂਹ 'ਚ ਡੁੱਬ ਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ।

ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਏਡਜ਼ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਸੈਲਸ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਏਡਜ਼ ਬਲਕਿ ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਵੀ ਲੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਾਫੀ ਕਰੀਬ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਾਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਐਮਰੀ ਵੈਕਸੀਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਫੀ ਅਹਿਮਦ, ਰਾਮਾਰਾਓ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੈਕਸੀਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਸਾਜਿਦ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਰਿਸਰਚ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰਿਸਰਚ ਜਨਰਲ 'ਨੇਚਰ' ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚ ਬੀ ਸੈਲ ਅਤੇ ਟੀ ਸੈਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਏਡਜ਼ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਟੀ ਸੈਲ (ਸੀ.ਡੀ. 4 ਪਲਸ) ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਟੀ. ਏਡ ਬੀ. ਦੋਨਾਂ ਸੈਲਾਂ ਦਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਿਊਨਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਡਵਾਂਸ ਸਟੇਜ ਵਿਚ

ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸੈਲ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਿਊਨ ਮੈਡੂਲੇਟਰੀ ਬੈਰੋਪੀਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਾਇਰਲ ਲੋਡ ਨੂੰ ਡਾਊਨ ਕਰਕੇ ਟੀ. ਸੈਲ ਦਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਮੈਂਟੇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੇ ਵਾਇਰਸ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੀ.ਡੀ.-1 (ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡੈਥ ਵਨ ਰਿਸੈਪਟ) ਦੇ ਬਲਾਕਡ ਨੂੰ ਵੈਕਸੀਨ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੋਧ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਡੀ.-1 ਬਲਾਕਡ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਲੋਡ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਇਰਸ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਾਇਰਸ ਸਪੈਸਿਫਿਕ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਏਡਜ਼ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਪੀ.ਡੀ.-1 ਦਾ ਬਨਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸੈਪਟ ਟੀ. ਸੈਲ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਟੀ. ਸੈਲ

ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡੈਥ ਵਨ ਰਿਸੈਪਟਰ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਣਨਾ ਟੀ. ਸੈਲ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਸੈਪਟਰ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਂਟੀ ਬਾਡੀ ਦੀ ਕਵਾਂਟਿਟੀ ਅਤੇ ਕਵਾਲਿਟੀ (ਬੀ ਸੈਲ) ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਸਪੈਸਿਫਿਕ ਟੀ. ਸੈਲ ਦੀ ਕਵਾਂਟਿਟੀ ਅਤੇ ਕਵਾਲਿਟੀ (ਸੀ.ਡੀ.8ਟੀ.) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੀ-ਐਕਟਿਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਬਲੱਡ ਅਤੇ ਆਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਟੀ. ਸੈਲ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਂਟੀ ਰੇਟ੍ਰੋ ਵਾਇਰਲ (ਏ.ਆਰ.ਵੀ.) ਦਵਾਈਆਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਮਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਚਰਬੀ ਦੀ ਮੈਟਾਬੋਲਿਸਮ ਨੂੰ ਡਿਸਟਰਬ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਕਿਡਨੀ ਫੇਲੀਅਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਡਰਗ ਰੇਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਦਾ ਤੇਲ ਦੀ ਭਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰੁਕਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇਲ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ.) ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੋਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪਾੜੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ

(ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ.) ਨੇ ਇਟਲੀ ਦੀ ਇਕ ਫਰਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਕ 3162 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਾਰਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਲ ਖੋਜ ਤੇ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਾਰਕ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਫੋਕਸ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮ. ਨੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ

ਵਿਚ ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਨੇ ਤੇਲ ਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੋਰਡ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪਾਰਕ ਵਿਚਲੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਵਿਕਦੇ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਏ.ਕੇ. 56 ਰਾਈਫਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ, ਪਕੌੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਫੜੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦਾ ਨੇਸ਼ਨ' ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਮਾਰਕੀਟਾਂ' ਵਿਚੋਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ, ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦੂਰਬੀਨਾਂ, ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਤੇ ਰਾਈਫਲਾਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਕੌੜੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਧੀਆ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਚੈਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਜਿੰਨੀ ਸੁਨੱਖੀ ਓਨੀ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਨਿਕਲੀ ਡਾਂਸਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਫਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਜਿੰਨੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਓਨੀ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਵੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹਤੱਪਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਹੀ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਲੀਵੁੱਡ-ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਕੋਈ ਹੀਰੋਇਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਜਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤ

ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ ਗੁਲਫਾਮ। ਗੁਲਫਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਠ ਦੇ ਇਕ ਕਿੱਲਰ ਗੈਂਗ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਪਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਓ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮੇਰਠ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿਲੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਹੀ ਆਰਿਫ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਪਾਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਖੀਰ ਇਸ ਗੁੱਬੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਉਗਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਲਫਾਮ ਤੇ ਆਰਿਫ ਫੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

ਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਸਿੱਖੋ

ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੋ
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ-847-791-9331

Singh Driving School

473-W, Northwest Highway, Palatine-IL-60067

ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੌਣਕ ਮੇਲਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ
ਇੰਟਰਨੈਟ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

www.Raunakmela.com

Enjoy Live Radio Show

Every Sun: 9am-9.30am

(Central Time)

on 1590AM

or on Internet.

Since 1983

ਮੇਜ਼ਬਾਨ: ਪੰਮੀ ਗਿਲ

Loose Weight Feel Great!

Fast Weight Loss

*Natural *Guaranteed

*Doctor Recommended

ਕੁਦਰਤੀ ਹਰਬਲ Products ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ Side Benefits ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਘਟਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

IQBAL KAUR

Ph: 708-444-0554

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਸੂਰਤ : ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੀ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਿੱਛੇ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਯੂਪੀਏ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਵਾਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਜਰਾਤ

ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਲੰਘੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਪਟੇਲ, ਦੀਪਤੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਤਾਰਿਕ ਅਨਵਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ। ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ

ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 48 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਅੱਧੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 'ਬੇਕਾਰ ਦੀ ਬਹਿਸ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਬਹਿਸ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਇਸ ਦੀ

ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਐਲ.ਕੇ.ਐਡਵਾਨੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੱਦ ਕਾਫੀ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਐਡਵਾਨੀ ਦਰਮਿਆਨ ਲੜਾਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, "ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਐਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਕਈ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਰਬ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਿਨਾਹ ਟਿੱਪਣੀ ਵਰਗੀਆਂ ਵੰਡ ਪਾਉ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।"

ਅਮਰ ਸਿੰਘ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਜਿਹੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਰੇਡੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂ ਪੀ ਏ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੋੜ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੋੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਡਾ.

ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਉਧਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ, 80 ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ) ਨੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 80 ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਫਰੰਟ 'ਤੇ ਘੇਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਕ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਰ ਖੇਤਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਰਾਮਦ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵੀ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਲੇਬਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ 5 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ 2009 ਤੱਕ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਯੂਪੀਏ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟੈਕਸਟਾਈਲ, ਜਿਊਲਰੀ,

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ

ਚਮੜਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ

ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਟਿਕਟ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ 29 ਵਿਚੋਂ 14 ਲੋਕ ਸਭਾ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ-ਇਕ ਨਾਂ ਦਾ ਪੈਨਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਧਾਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਗਵਾਈ ਲੀਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਲਵੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਰੱਖਿਆ ਲਈ ਫੰਡ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋ ਸਕਣ।

ਫਤਿਆਬਾਦ ਵਿਚ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਦੀ ਭੈਣ ਉਹਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਆਈ

ਮੁੰਬਈ : ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ ਅਭਿਨੇਤਾ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਦੀ ਭੈਣ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਪੀ. ਪ੍ਰਿਯਾ ਦੱਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਇਕ ਚੰਗਾ ਰਾਜਨੇਤਾ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਪਰ ਤੌਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, "ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਵੇ।" ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਾਨਿਅਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿਯਾ ਦੇ ਮਾਨਿਅਤਾ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਹੁਣ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਿਆ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਫਰੰਟ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਹੁਣ ਬਦਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਦਕੇ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੀ ਦੇ ਦੌਰ ਦਾ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੁਣ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਸਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ 80 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਉਮਾ ਮਿਲਾ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਹੱਥ

ਭੋਪਾਲ : ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਬਿਸਾਤ ਬਿਛਾਉਣ ਵਿਚ ਜੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਵੀ ਕੁਝ ਖਿਚੜੀ ਪੱਕਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਬਸਪਾ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਚੋਣ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾਂਗੇ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਬੁਲਾਰੇ ਸ਼ਲਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣ ਤਾਲਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੁੰਦੇਲਖੰਡ ਅੰਚਲ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਲੜੇਗੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ

ਭੋਪਾਲ : ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ ਸੰਸਦੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਿਰ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਥੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਕਾਈ ਵਿਚ ਸਮੀਕਰਨ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਹੀ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ

ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਸ਼ਮਾ

ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾਰੀ ਨੇ ਸਤਿਅਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ

—ਆਰ. ਜਗਨਨਾਥ

ਸਤਿਅਮ ਘੋਟਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਉਲਝਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ ਇਕੱਠਿਆਂ ਮਿਲਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਸਤਿਅਮ ਭੁੱਖ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਆਈ.ਟੀ. ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਅਕਸ ਕਲੰਕਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਗਵਾਈ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਚੋਣ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਕਾਰਨ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਈ.ਐਸ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਰੈਡੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ। ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਉਖਾਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਰਾਜਦ) ਦੇ ਹਿੱਤ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲ-ਗਡ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਤਿਅਮ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਆਂਧਰਾ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਅਟੀ-ਸਟੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ ਰਾਜਦ ਨਾਲ ਹਨ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਯਾਦਵ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਂਧਰਾ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੀ.ਐਸ.ਕੇ. ਕੌਮੁਦੀ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੌਮੁਦੀ ਨੇ ਲਾਲੂ ਦੇ ਚਾਰਾ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਲੂ ਦੇ ਇਕ-ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਵਿਚ ਹੀ ਲਾਲੂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ

ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਅਮ ਘਪਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ 350 ਏ.ਸੀ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਤਿਅਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬੀ. ਰਾਮਾਲਿੰਗਾ ਰਾਜੂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਰਭਾਗਪੂਰਣ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿੱਦਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਅਮ ਘਪਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ 350

ਵਾਈ.ਐਸ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਰੈਡੀ

ਏ.ਸੀ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਤਿਅਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬੀ. ਰਾਮਾਲਿੰਗਾ ਰਾਜੂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਰਭਾਗਪੂਰਣ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿੱਦਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ, ਜਿਹੜੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੋਵੇ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘੋਟਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਦਿਨ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਬੈਠੀ ਰਹੀ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਉਦੋਂ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਬੀ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਬੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖੀ ਐਮ ਦਾਮੋਦਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘੋਟਾਲੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਗਲਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਚਾਲ ਸੀ। ਸੋਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ, ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗਤਬਤਚੋਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਚਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਕੀਕਤ

ਵਿਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ।

ਸਤਿਅਮ ਘੋਟਾਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਫੰਡ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੇਨਾਮੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਲੈ

ਰਾਮਾਲਿੰਗਾ ਰਾਜੂ

ਕੇ ਆਂਧਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲੜ-ਝਗੜ ਕੇ ਮਲਾਈਦਾਰ ਠੋਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਹੋਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਵਾਈ.ਐਸ. ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਰੈਡੀ ਵੀ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਤੰਭਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਧਾਰਨਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੱਤਿਆ, ਲੁੱਟ-ਖਸ਼ੂਟ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ

ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ”। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਹੱਤਿਆ, ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਚਾਲੂ ਸਿੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਭੱਜ ਸਕਦੇ ਕਿ ਰਾਜਸ਼ੇਖਰ ਰੈਡੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੜਚਣ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਮਹਿਜ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਈ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਫੰਡ ਜੁਟਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੂਰਖਮਤੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਵਪਾਰੀ ਉੱਝ ਹੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਉਦਮ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਮਿਲੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਜਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। 11 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਅਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੀਪਕ ਪਾਰੇਖ, ਕਿਰਨ ਕਾਰਣਿਕ ਅਤੇ ਸੀ. ਅਚਿਉਤਨ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬੋਰਡ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਪਤਾ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਉਦੋਂ ਜਾ ਕੇ ਰੁਕੀ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਏ.ਐਸ. ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸੀ.ਈ.ਓ. (ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਸੱਚੇ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੀ.ਈ.ਓ.।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਤਿਅਮ ਗਾਥਾ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਚਾਈ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕਾਂਡ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੂ 7 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਕਰ ਜਾਵੇ।

ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਫੜਿਆ

—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਅਲਤਮਸ਼

ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਕਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ-ਕਾਂਗਰਸ

ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਸੁਰਖੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁੜ ਹੋਈ ਮਿੱਤਰਤਾ ਨੇ ਸਪਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬਚੀਆਂ-ਖੁਚੀਆਂ ਮੁਸਲਿਮ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋਈ।

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਦਿਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਾਰੁਲ ਉਲੂਮ ਦੇਵਬੰਦ 'ਚ ਉਲੇਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪਿਆ।

ਸਪਾ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਝਟਕਾ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਝਾੜ ਪਾਈ।

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਿੱਤੀ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ

ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਜੋਸ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਤੁਸੀਂ (ਸੀ. ਬੀ.ਆਈ.) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਜੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਸ਼੍ਰੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2007 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟਿਆਂ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਕਤੂਬਰ 2007 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ “ਇਹ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।”

ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਵਲੋਂ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ 'ਚ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਵੋਟ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 2008 'ਚ ਸਪਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2008 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਇਸ ਬਦਲੇ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣੀ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਝਾੜ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਪਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ “ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੀਜੀ

‘ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ’ ‘ਚ 288 ਗਲਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ‘ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ਫ਼ਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਿਗਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ 'ਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਸਪਾ ਵਿਰੁਧ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।”

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ

ਕੌਮੀ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਹਾਕੀ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲੀਹ ਉਤੇ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਚੱਕ-ਬੱਲ ਕਾਰਨ ਹਾਲੇ ਵੀ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਮੀ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਓਲੰਪਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਆਈ.ਓ.ਏ.) ਦੀ ਹਾਕੀ ਸਬੰਧੀ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਆਈ.ਐਚ.ਐਫ.) ਦੀ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੌਮੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ

ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਦੇਣਗੇ।” ਸਪਾ ਨੇਤਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਜੋ ਚਲਾਕੀਆਂ ਆਪਣੇ ਲੁਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਆਖਿਰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੀ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਲਿਆਣ ਕਾਂਡ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਈ ਝਾੜ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਸਪਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੰਗਾਮੇ ਨਾਲ ਸਪਾ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਣੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਆਖਿਰ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮਿਲੇਗਾ।

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੌਮੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 2 ਤੋਂ 15 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੌਮੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਹੋਣੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਾਂਗ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਕਾਲਾ ਸਾਇਆ ਇਸ ਅਹਿਮ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਉਤੇ ਵੀ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 2 ਮਾਰਚ ਉਤੇ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੌਮੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵੀ ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਵੱਡਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਗੁੱਡੀ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਕੰਡਿਆਲੇ ਟਹਿਣਾਂ ਵਿਚ ਫਸਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਇੰਜ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਵੇ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਵਰਗੇ ਘਾਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅੱਜ ਤੋਂ 23-24 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਾਰਤਾ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਨਰਸਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਹੀ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕ ਲੜਕੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿਚੋਂ ਭਤੀਜੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਇਕ ਚੰਗੇ ਸਾਥੇ ਪੁੱਜਦੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਰਸਿੰਗ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਖਬਰ ਦੀ ਭਿਣਕ ਜਦੋਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਕੋਝੇ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਦੇ 35-40 ਬੰਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੰਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰਾਇਫਲਾਂ ਫੜੀ ਜੀਪਾਂ 'ਤੇ ਆਏ ਤੇ ਉਸ ਕੁੱਜ ਵਾਂਗ ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ

ਚਾਂਦ ਵਲੋਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਨੇਹਾ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਫਿਜ਼ਾ

ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜੀਪ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਲੜਕੀ ਬੜੇ ਰੋਹ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਲਲਕਾਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਮੇਰੇ... ਨੂੰ ਆ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਫਿਰ ਵੇਖਿਓ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ 'ਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਓ। ਪਰ ਕਿਸ ਨੇ ਸੁਣਨੀ ਸੀ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੀ ਹਾਲ-ਪਾਹਰਿਆਂ। ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸੀ.ਐਮ.ਓ. ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਜੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲੇ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਗੱਡੀਆਂ ਅਲੱਪ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੁੰਨ-ਮਸ਼ਾਨ ਪੈ ਗਈ।

ਜਦੋਂ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਉਸ ਨੇ ਅੱਕੀ ਪਲਾਹੀਂ ਹੱਥ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਜਾ ਖੜ੍ਹਕਾਇਆ। ਤਰੀਕਾਂ ਪਈਆਂ, ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਲੜਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਈ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਗਲ ਚਿਬੜ ਗਈ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਹੋਰੀ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੇਤੋਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਤੋਰਿਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਉਸ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭਿਣਕ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਕੋਈ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸੱਚੇ ਪਿਆਰ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਵੀ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

300 ਸਾਲ-ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ

ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਇਕ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ. ਪੰਨੂ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਜਸ਼ਨਾਂ ਮੌਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤੇ ਉਂਗਲ ਧਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰਾ ਕਾਫਲਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੋਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮੋਢੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬੰਦਾ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲੋਟ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੋਢੀ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਾ ਰੱਖਣਗੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੌਣ ਰੱਖੇਗਾ?

ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰਾਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਮਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਬੀਬੀਆਂ-ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੋਣਾ ਪਿਆ। ਲੰਗਰ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਬਿਆਂ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਕਵਾਨ ਪੱਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਸੱਠ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਪਕਵਾਇਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਫਰਕ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜਗੀਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਸੰਗਤ ਆਸਰੇ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਬੇਪਨਾਹ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗੱਢੇ ਭੇਜੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਏ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਪਨਾਇਆ ਹੈ? ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕੁਝ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਕੁਝ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਚਮਕਾਉਣ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਬਣ ਗਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਸੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣ ਦੀ, ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਜਾਵਾਦ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ।

-ਪਰਦੀਪ ਕੌਰ

ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨੌਜੁਆਨ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੱਲਿਓ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਫਾਈਜ਼ਰ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਜਾਣੀ

ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਜਾਂਦੀ ਮੋਟਰ ਸਿਟੀ 'ਡਿਟਰਾਇਟ' ਦੀਆਂ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜੀ.ਐਮ. ਅਤੇ ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਫੰਡ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਵਿਚ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਵਾਲੀਏ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਜਿਸਨੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਡੋਗਿਆ, ਉਹ ਹੈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚਾ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਨੂੰ 'ਕੀ ਸਟੇਟ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ

ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਇਹ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਸਰਹੱਦੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਡਰਲ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਹੁਣ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਮਗਰੋਂ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਬਣੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਟੀਨ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰਸ਼ਿਪ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੈਸਟ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਫਖਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਏਰੀਏ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਐਕਸਪਰਟਸ, ਲਾਇਰ, ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈਸਮੈਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸੇ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ' ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟਾਮ ਸਵਾਜ ਨੇ ਬਿਜ਼ਨੈਸ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਬਿਜ਼ਨੈਸਮੈਨ ਬਣਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਆਪਣਾ ਰੁਖ਼ ਰੱਖਦੇ

ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਲਈ ਕਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ 70 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ' ਵਲੋਂ ਕਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੈਂਡ ਸਕੇਪਿੰਗ, ਅਖ਼ਬਾਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜਾਂ ਪੇਟਿੰਗ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ 25000 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਬਣਾ ਲਏ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕ ਅੱਛਾ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦਾ ਇਕ 19 ਸਾਲਾ ਜੋਅ ਪੋਹਲਨ ਅੱਜ ਹਾਫ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਬਾਹਰ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਕਲਚਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਪ ਹੀ ਬੌਸ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਕਸਦ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੱਕ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਸੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਹੋਵੇਗੀ।

-ਡੀ.ਐਸ. ਮਾਂਗਟ
ਕੈਲਮਾਜੂ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)

ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ, ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ

ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਫਲ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, “ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ।” ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸਾ ਕਰੇਗੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਭਰੇਗੇ, ਜੈਸਾ ਬੀਜੇਗੇ ਤੈਸਾ ਵੱਢੇਗੇ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਖੁਦ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਚੰਕੀਆਂ ਪੀਸਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਤੱਤੀਆਂ ਲੋਹਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ 'ਨੌਵੇ' ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਸ ਕਟਾਉਣਾ ਪਿਆ।

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਵਾਰੀ ਧੌਕਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਪਨੇ, ਆਦਰਸ਼ ਤੇ ਇਛਾਵਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹਉਮੈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, “ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੋਗ ਹੈ। ਦਾਹੂ ਭੀ ਇਸ ਮਾਹਿ।”

ਈਰਥਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਔਗੁਣ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇੰਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿੰਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੜਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸੜਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਪਾਪੜ ਵੇਲਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਚੰਗਾ ਬਣਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਔਗੁਣ ਦਸੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਔਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੱਥਕੰਡੇ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਕਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗਲ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਗਲਤ ਚੋਣ ਵੀ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜੋੜੀਆਂ ਜੋਗ ਬੋੜੀਆਂ ਨਰਤ ਬਬੇਰੇ। ਜਿਥੇ ਤੀਵੀਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜੋੜ ਨਹੀਂ, ਉਥੇ ਹੋਰ ਨਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਇਨਸਾਫ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਧੌਕਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸਮਾਜ ਤੋਂ 'ਬਾਗੀ' ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਲਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘੁੰਗੀ ਕਦੀ ਵੀ ਕਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਭੜਦੀ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਲਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਰੋਗੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕਲੋਸ਼ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਧੌਕਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ, ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ'

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੁਨਾਮੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਭੂਚਾਲ, ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਜੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਮੌਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੁੱਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਨ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੁਕਰਮ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਇਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਅਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁਲੀ, ਗੁੱਲੀ, ਜੁੱਲੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਾਨ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਇਜ਼ਤ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ,
ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ

ਹੁਣ ਕੀੜੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ‘ਚ ਨਰਾਇਣ ਆਉਣਗੇ

‘ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਕੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਏ?’ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਮਾਸਟਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿਹੂ ਨੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ।

‘ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੀ।’

‘ਰਾਤੀਂ ਧੂਣੀ ‘ਤੇ ਬੜਾ ਹਾਸਾ-ਨੱਠਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਕਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਗਿਆ।’

‘ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਜਿਥੇ ਬਹਿੰਦੈ, ਏਦਾਂ ਹਸਾਉਂਦੈ ਕਿ ਮਰਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮਖੌਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੋਣੇ ਕਰ ਦਿੰਦੈ।’

‘ਕੀ ਆਹੰਦਾ ਸੀ?’

‘ਆਹੰਦਾ ਬਾਈ ਮਾਹਟਰਾ ਠੇਕੇ ਕਦੋਂ ਕੁ ਟੁੱਟਣੇ ਆ?’

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ‘ਕੋਈ ਡੁਢ ਕੁ ਮਹੀਨਾ ਰਹਿੰਦੈ। ਕਿਉਂ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ?’

‘ਦੋ-ਚਾਰ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਪੋਟੀਆਂ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਸੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਬੋਲੀ ਦੇਣੀ ਆ। ਨਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨੀ ਚੇਤੇ ਭੁਲਦੀ।’

‘ਕੀ?’

‘ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਬੀ ਭਾਨੀ ਕਹਿੰਦੀ। ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਦੀ ਨਾ ਜਾਈ, ਲਹਿੰਦੇ ਵਲ ਦੀ ਜਾਈ।’

‘ਕਿਉਂ?’

‘ਚੜ੍ਹਦੇ ਵਲ ਨੂੰ ਦੋ ਠੇਕੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ, ਤੂੰ ਡੱਫ ਕੇ ਆ ਜਾਣੈ।’

‘ਫੇਰ ਗਿਆ?’

‘ਗਿਆ ਤਾਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪਰ ਆਇਆ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸਿਓਂ।’

‘ਲਾਈ ਨੀ ਘੁੱਟ?’

‘ਉਧਰ ਦੀ ਕਿਹੜਾ ਨਾਕੇ ਲੱਗਿਓ ਸੀ। ਟੈਪੂ ‘ਚੋਂ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਮੂਹਰੇ ਠੇਕਾ ਤਾਂ ਹੈ ਨੂੰ ਸੀ, ਠੇਕੀ ਸੀ। ਦਿਲ ਨੀ ਸਾਲਾ ਬੰਨ੍ਹ ਹੋਇਆ।’

‘ਚੜ੍ਹਾ ਤਾਂ ਬੋਤਾ ਰੇਲ?’

‘ਲੱਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਗਾਣਾ ਵੱਜੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ‘ਦਾਰੂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਜੱਟ ਦੇ ਕਬਰਾਂ ਤੱਕ ਜਾਉ ਨੀ..।’ ਸੋਚਿਆ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਆ, ਲੁੱਟ ਲਓ ਮੌਜਾਂ। ਮਗਰੋਂ ਸਪੀਕਰ ‘ਚ ਨੌਸਮੈਟ (ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ) ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।’

‘ਕੀ?’

‘ਕਹਿਣ ਦਸਾਂ ਦਾ ਪਉਆ, ਨਾਲ ਉਬਲਿਆ ਆਂਡਾ ਤੇ ਇਕ ਕੱਚ ਦੀ ਗਲਾਸੀ ਫਰੀ।’

‘ਚੱਕ ਤਾਂ ਘੜੇ ਤੋਂ ਕੌਲਾ?’

‘ਸੋਚਿਆ ਮਨਾ ਏਦੂੰ ਵੱਡੀ ਲੁੱਟ ਕਿਹੜੀ ਪੈਣੀ ਆ। ਬਹਿ ਗਿਆ ਬੈਂਚ ‘ਤੇ ਕਰਤਾ ਆਰਡਰ। ‘ਚਾਰ ਗਲਾਸੀਆਂ ਬੋਝੇ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਟੱਲੀ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਅੱਗੋਂ ਭਾਨੀ ਪੈ ਗਈ ਚਾਰੇ ਖੁਰ ਚੁੱਕ ਕੇ। ਆਹੰਦੀ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਦੀ ਆਈ ਤੂੰ ਨੂੰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਬੰਦਾ।’

‘ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਭਾਗਵਾਨੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਰ ਆਂਡੇ ਖਾਧੇ ਆ ਤੇ ਆਹ ਚਾਰ ਗਲਾਸੀਆਂ ਮੁਫਤ ‘ਚ ਆਏ ਗਏ ਲਈ ਚਾਹ ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ।’

‘ਫਿਟੇ ਮੂੰਹ ਤੇਰੇ, ਪੈਰ ਤੇਰੇ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਨੂੰ ਲਗਦੇ, ਡੁਲਕਦਾ ਫਿਰਦੈ। ਨਾ ਆਂਡੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਟੀਕੇ ਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਸੀ?’

‘ਵੇਖ ਲੈ ਛੋਟਾ ਬਾਦਲ ਆ ਗਿਐ, ਉਹਦਾ ਬੱਸ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਟੀਕਾ ਲਾਵੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਆਲਿਆਂ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਨੀਲੀਆਂ ਆਲੇ ਬਣ ਜਾਣ।’

‘ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨਾ ਪਾ ਰੱਬ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆਂ ਘਰੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਡੱਕਾ ਨੀ ਤੇ ਤੂੰ ਪੀਤੀ ਫਿਰਦੈ। ਕਿਉਂ ਆਇਐ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਕੋਨੀਓ?’

‘ਵੇਖ ਭਾਨੀਏ ਵੱਡੇ ਮਾਰੂਜ ਦੀ ਸਹੁੰ, ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸਿਓਂ ਦੀ ਆਂ, ਝੂਠ ਨੂੰ ਬੋਲਦਾ।’

‘ਭੁੱਬ ਜਾਣਿਆ ਉਧਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਈ ਹੈ ਨੂੰ। ਕੱਬੇ ਬਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਜਿੰਦਣ ਦਾ ਤੇਰੀ ਭੁੱਕੀ ‘ਤੇ ਕਰਫੂ ਆਰਡਰ ਲਾਇਐ, ਲਾਲ ਪਰੀ ਦੇ ਲੀਟਰ ਸੁੱਟੀ ਜਾਨੈ ਅੰਦਰ।’

‘ਭਲੀਏ ਮਾਣਸੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਠੇਕਾ ਤਾਂ ਸੱਚੀ ਹੈ ਨੂੰ।’

‘ਫੇਰ ਡੱਫ ਕਿਥੋਂ ਲਈ?’

‘ਉਧਰ ਠੇਕੀ ਖੱਲੂ ਗਈ ਐ?’

‘ਹਾਏ ਵੇ ਰੱਬਾ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਚੱਪਾ

ਅੱਗ ਵਰਗੇ ਜੱਗ ਅੰਦਰ ਭਲੇ-ਮਾਣਸਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਔਖਾ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਗੇ-ਭਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਏਨੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸੁਜਾਖੇ ਤੇ ਅਕਲਮੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠਿੱਬੀ ਲੱਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਧਾਂ ਅਤੇ ਮੜੀਆਂ-ਮਸਾਣਾਂ ਮੂਹਰੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਮਨੁੱਖ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਟੋਪੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਅਖੌਤੀ ਸਾਧਾਂ ਤੇ ਪਖੰਡੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈ ਕੇ, ਮੱਥੇ ਤਿਲਕ ਲੁਆ ਕੇ ਜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕ ਜਿੱਤ ਲਈ ਟੁਣੇ-ਟਾਮਣੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੋਟੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨੱਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹਦੀ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਨੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਰਾਤੀਂ ਹੋਰ ਤੇ ਦਿਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾਢੂ ਖਾਂ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਵਿਚਲੀ ਦਾਰੂ ਨਾਲ ਟੱਲੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੋ ਹਮਦਰਦ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਏ ਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਘਰ ‘ਚ ਰੱਖੇ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਸੰਗਲੀ ਤੁੜਾ ਕੇ ਦੌਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾੜ ਕੇ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਪਸ ਮੁੜਦਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ‘ਤੂੰ ਵੀ ਕੁੱਤਾ ਰੱਖ।’ ਦੂਜਾ ਬੋਲਿਆ ‘ਕਿਉਂ?’ ਸੁਣ ‘ਮਾਲਕ ਮੁਰਖ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕੁੱਤਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲਦਾ ਹੈ।’ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ, ਰਿਸ਼ਵਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ, ਰਿਝਾਉਣ ਤੇ ਵਰਗਲਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ‘ਮੇਰਾ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ’ ਰੱਬ ਆਸਰੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਰਚਨਾ ਵਿਅੰਗ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿਚ ਘਸੁੰਨ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਪਾਸਿਓਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਠੇ ਪਾਸਿਓਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਛੱਡ ਦਿਓ ਹਾਕਮੋਂ ਸੁਰਾਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

‘ਵੇਖ ਭਾਨੀਏ ਪਉਏ ਨਾਲ ਆਂਡਾ ਤੇ ਗਲਾਸੀ ਫਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਸੋਚਿਆ ਮਨਾਂ ਘਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਂਡੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਨਾਲੇ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਆਪਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਆਂਡੇ ਛਕ ਲਏ।’

‘ਭੁੱਬ ਜਾਣਿਆ ਅਮਲੀਆ ਐ ਕਿਉਂ ਨੂੰ ਆਹੰਦਾ ਪੂਰੀ ਬੋਤਲ ਸੜਾਕ ਕੇ ਆਇਐ?’

‘ਤੇ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਕੱਚੇ ਭੜੋਲੇ ‘ਚ ਪਟਾਕ ਦੇਣੀ ਮੂਧਾ ਹੋ ਗਿਐ।’

‘ਬਈ ਮਾਹਟਰ ਜਾਗਰ ਦੀਆਂ ਵੀ ਜੱਗੋਂ ਤੇਰਵੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਅਹੁ ਵੇਖ ਫੇਰ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਾਲੀ ‘ਚ ਆਂ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਜੁਆਕ ਜੰਮਿਐ, ਮਿੱਠਾ ਬਿੰਦਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੈ, ਤੂੰ ਹੀ ਮਾਰ ਲੈ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਇਹਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਹੜਾ ਸੁਆਦ ਦੀ ਕਰਨੀ ਐ। ਤੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲੰਘ ਗਿਆ।’

‘ਸੁਣਾ ਬਈ ਜਾਗਰਾ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਕਿਧਰੋਂ ਆਇਐ?’ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਫੇਰ ਜਾਗਰ।

‘ਬਈ ਮਾਹਟਰਾ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਤੇ ਨੂੰ ਟਰਾਲੀ ਪੁੱਛਣ ਗਿਆ ਸੀ।’

‘ਕਿਉਂ ਕਿਤੇ ਮਕਾਣੀ ਜਾਣੈ?’

‘ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਕਿਥੇ ਮਕਾਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਦੁੱਧ ‘ਚ ਕਾਂਜੀ ਘੋਲ ‘ਤੀ।’

‘ਤੂੰ ਅਮਲੀਆ ਕੀ ਕਰਨੀ ਐਂ ਟਰਾਲੀ?’

‘ਬਾਡਰ (ਬਾਰਡਰ) ਵਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਆਂ ਅਮਲੀਆਂ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਭਰ ਕੇ।’

‘ਕਿਉਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਚੱਲਿਆ?’

‘ਕਾਲਜਾ ਕੱਢ ਲਿਆ ਮਾਹਟਰਾ, ਉਹਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਸੇਸ ਨਾ ਕਰਾਂ। ਏਡੀ ਸੋਹਣੀ, ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਲਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਲਿਓ ਇਸ ਪਰੀ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀ ਮਿਲਿਆ? ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਤਾਂ ਸੀਸੇ ‘ਚ ਮੜ੍ਹਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।’

‘ਨਾ ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਫੇਰ ਕੀ ਕਰਨ ਚੱਲਿਐ?’

‘ਪੰਜ ਸੱਤ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਸਰਦਾਰੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਵੋਟਾਂ ਨੀ ਪੈਣ ਲੱਗੀਆਂ?’

‘ਤੂੰ ਉਬਾਮਾ?’

‘ਤੈਨੂੰ ਘੱਟ ਲਗਦੈ। ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਸਾਰੇ ਉਬਾਮੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।’

‘ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ‘ਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਚੱਲਿਐ?’

‘ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਪਾਰਟੀ-ਪੁਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਾਹਟਰਾ ਤਾਂ ਚੱਲੇ ਆਂ, ਪਈ ਸੇਰ ਖੰਡ ਭੁੱਕੀ, ਮਾਸਾ-ਤੋਲਾ ‘ਫੀਮ ਮਿਲ ਜੂ।’

‘ਵੋਟਾਂ ‘ਚ ਮਿਲਦੀ ਐ?’

‘ਪੂਰੀ! ਨਾ ਨਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪਤੈ? ਨਾ ਪਿੰਡੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸੀ ਤਾਂ ਵਾਹਵਾ ਜੁਗਾੜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਲਾਉਨੇ ਆਂ।’

‘ਜਾਗਰਾ ਸਮਝ ਨੂੰ ਪਈ, ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਇਧਰ ਵੀ ਪੈਣੀਆਂ ਈ ਨੇ, ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਚੱਲਿਆ ਏਡੀ ਦੂਰ?’

‘ਮਾਹਟਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਹੈਗਾਂ, ਪਰ ਹੈ ਭੋਲਾ ਈ। ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ

ਪਾਕਿਸਤਾਨੋਂ ਆਏ ਅਸਲੀ ਡੋਡੇ ਤੇ ‘ਫੀਮ ਮਿਲਦੀ ਆ। ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਇਹਦੇ ‘ਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਖੇਹ ਸੁਆਹ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਆ, ਭੁੱਕੀ ‘ਚ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਲਿੰਦ, ਬੂਰਾ ਤੇ ਫੀਮ ‘ਚ ਲੁੱਕ। ਭੋਰਾ ਪੋਰ ਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗੇ।’

‘ਪਿਓਰ ਕਹਿ।’

‘ਚੱਲ ਮੈਂ ‘ਗਰੇਜੀ ਜਾਣਦੈ?’

‘ਜਾਗਰਾ ਚੱਲ ਪਿਓਰ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜੂ। ਇਹ ਗੱਲ ਨੀ ਖਾਨੇ ਪਈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਬਾਰਡਰ ਆਲੇ ਪਾਉਣਗੇ ਤੇ ਭੁੱਕੀ, ਫੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਗੇ ਚੋਂਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਦਾਂ ਨੂੰ?’

‘ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ? ਹਾਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਐਲ.ਐਮ.ਏ. ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ।’

‘ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੁੰਦਾ ਜਾਗਰਾ।’

‘ਛੱਡ ਪਰੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਬਾਡਰ ਆਲੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਣ ਲੈਣਗੇ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਉਧਰੋਂ ਇਕ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਧੂੜ ‘ਚ ਟੱਟ ਛੱਡ ਤਾਂ ਪਈ ਇਹ ਫਲਾਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਜਰ ਐ। ਪੂਰੀਆਂ ਪੰਝੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਇਹਦੇ ਘਰਦੀਆਂ। ਇਹਦਾ ਕਰੋ ਕੁਝ। ਮਣ ਪੱਕੀ ਭੁੱਕੀ ਚੁਕਾ ਤੀ ਉਹਨੂੰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲੀ ਕੁਛ?’

‘ਅਮਲੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਕਰਦੈ?’

‘ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਵਾਰੇ ਸਾਹ ਵਾਂਗੂ ਹੀਰ ਲਿਖਣੀ ਆਂ? ਜੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਯਕੀਨ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਕਿੱਕਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੀਂ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਵੋਟਾਂ ਆਲੀ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੈ। ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਆਈ, ਉਹਦੇ ਤੋਂ ਲੈ ਲਈ ਪੈਟੀ। ਟਹਿਣੇਕਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤੇ ਕੋਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਦੋਂ ਦੀ ਬਚੀ ਪਈ ਆ ਪੱਕੀ ਨਾਗਣੀ। ਚਰਨੇ ਅਮਲੀ ਦੀ ਤਾਂ ਮਫਤ ਦੀ ਪੀ ਕੇ ਫੂਕ ਨਿਕਲੀ ਪਈ ਆ, ਪਤੰਦਰ ਕਮਲਾ ਹੋਇਐ ਫਿਰਦੈ।’

‘ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਨੂੰ ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਤੇਰਾ ਸੂਤ ਲੱਗ ਜੂ?’

‘ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗੂ ਸੂਤ? ਪਿਛਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਮਰ ਗਿਆ ਭੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖੋਂ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਿਵੇ ‘ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਗਿਆ, ਕੱਚਾ-ਪਿੱਲਾ ਫੂਕ ਤਾ। ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ।’

‘ਅੱਛਾ ਅਮਲੀਆ!’

‘ਲੈ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਐਵੇਂ?’

‘ਹਾਲੇ ਚਾਹ ਦਾ ਘੁੱਟ ਨੂੰ ਪੀਤਾ ਹੋਣਾ ਗੱਡੀਆਂ ਹੀ ਗੱਡੀਆਂ ਖੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਆਪਣੇ ਚਰਾਂ ਮੂਹਰੇ। ਬੇਬਾਹ ਪੁਲਿਸ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਾਬੀ ਭਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਰਸੋਈ ‘ਚ ਛੰਨਾ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਭਰਿਆ ਪਿਐ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਪੁਲਿਸ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਤਾਂ ਖੈਰ ਨੂੰ। ਹੱਡ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੀਕਨੇਰੀ ਬੋਤੇ ਵਰਗੇ ਕੀਤੇ ਪਏ ਆ। ਬਈ ਮਾਹਟਰਾ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਜਾਗਰਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਐ ਤੇ ਬਾਪੂ ਬੰਤੇ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ ਅਸੀਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਬੰਤੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਮਨ ‘ਚ ਸੋਚਿਆ ਅੰਨ ਦੁੱਖੋਂ ਭੁੱਖਾ ਠੰਡ ‘ਚ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਕਿਤੇ ਕਾਰਗਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਆ ਜਿਹੜੀ ਉਹਦੀ ਯਾਦ ਬਣਾਉਣੀ

ਗੱਲੀ-ਬਾਤੀ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੋਰਾ

ਫੋਨ: 925-752-8025

‘ਚਲੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਵੀਹ-ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋ ਭੁੱਕੀ ਮਿਲ ਵੀ ਗਈ ਤਾਂ ਲਿਆਵੇਂਗਾ ਕਿਵੇਂ ਏਡੀ ਦੂਰੋਂ?’

‘ਅਖੇ ਲਿਆਵੇਂਗਾ ਕਿਵੇਂ? ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈ, ਨੱਥੂਕਿਆਂ ਦਾ ਟੱਬਰ ਘੱਟੋ ‘ਚ ਰੰਗ ਬਦਲ ਲੈਂਦੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਵੇਰੇ ਬੰਦਾ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਉਹਦੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਾ ਲਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਆਪਾਂ ਵੀ ਟਰਾਲੀ ‘ਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਰੱਖ ਲੈਣੀਆਂ। ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਦੇ ਹੱਕ ‘ਚ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਾਂਗੇ-ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੂਜੀ ਦੇ ਫਿਰ ਤੀਜੀ ਦੇ। ਮੱਝ, ਬੱਕਰੀ, ਗਾਂ ਸਭ ਚੋਅ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਨੇ। ਮੁੜਦੀ ਵਾਰੀ ਝੰਡੀਆਂ ਦੀ ਬੋਰੀ ਸਿਉਂ ਕੇ ਭੁੱਕੀ ਭਰ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤੀ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਕਰਦੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਕੀਹਨੇ ਪੁੱਛਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਤਾਂ ਉਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਆ।

ਅਮਲੀਆ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿ, ਗੱਲ ਬੜੀ ਗਲਤ ਐ, ਆਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭੱਠਾ ਬਹਿਜੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਚੂਮਰ ਨਿਕਲਿਆ ਪਿਐ, ਵੋਟਾਂ ਕੀ ਸੁਆਰਨਗੀਆਂ?’

‘ਫਿਕਰ ਕਰੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ। ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਆਰੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਾਟੋ ਫੁੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਖੇਡਦੀ ਐ। ਵਿਲਕਦੇ ਫਿਰੀ ਦਾ ਚਮਚੇ-ਚਮਚੇ ਨੂੰ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੀ ਭਾਗੋਂ ਵੀਹਾਂ ਦਾ ਕੱਪ ਦਿੰਦੀ ਐ। ਸਾਡੇ ਕੀੜੀਆਂ ਦੇ ਘਰੇ ਇਹ ਨਰੈਣ ਪੰਜੀਂ ਸਾਲੀਂ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।’

‘ਅਮਲੀਆ ਤੂੰ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਨੈ ਵੋਟਾਂ ਛੇਈਂ ਮਹੀਨੀ ਪਈ ਜਾਣ।’

‘ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤਾਂ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਬਹੁਤ ਐ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਹੀਨੇ ‘ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਪੈਣ ਤਾਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਜੂ। ਚੰਗਾ ਅਹੁ ਆ ਗਿਐ ਜੀਤਾ ਟਰਾਲੀ ਲੈ ਕੇ।’

ਤੇ ਜਾਗਰ ਮੇਢੇ ‘ਤੇ ਸਾਫਾ ਰੱਖ ‘ਮੁੱਕ ਗਈ ਫੀਮ ਡੱਬੀ ‘ਚੋਂ ਯਾਰੇ ਅੱਜ ਕੋਈ ਅਮਲੀ ਦਾ ਡੰਗ ਸਾਰੇ...।’ ਗਾਉਂਦਾ ਟਰਾਲੀ ‘ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਿਆ।

SUPER TRAVEL

847-676-9090

E-mail: supertravel2003@yahoo.com

Lowest Fares With Excellent Service

**AMERICAN AIR,
CONTINENTAL AIR**

**JET AIRWAYS
DELTA, AIR INDIA,
KLM, LUFTHANSA.**

**For Emergency
Call anytime at**

847-673-3825

EARLY BIRD SALE!!!!

**India \$545
London \$250**

NirpalKaur.com

ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ

A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD

ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ

VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM

HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਕਿੰਨ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਦਾ ਕਤਲ

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸਨ। ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੋੜੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੱਤਰੇ-ਬਹੱਤਰੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਕਦੇ ਅੱਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੱਕਦੇ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਉਰਫ਼ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦਾ ਅਥਾਹ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ, ਜੋ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਖਾੜਕੂ ਸਫ਼ਾ ਵਿਚ ਜਾ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੇ ਘਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਵੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ 1940 ਵਿਚ ਐਮ.ਏ. ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਖਾੜਕੂ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਇਸ ਬਾਬੇ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਜੋੜਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾੜਕੂ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੈ ਵੀ

ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਾਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਉਂਦੀ ਬੱਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੰਗਰ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦੋਸਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੱਪਸ਼ੱਪ ਮਾਰਨ ਉਹ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੋਲ ਵੀ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਕੇ ਜੇ ਕੜੀ ਘੋਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਐਵੇਂ ਪੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਫੌਜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਗੋਧਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੀਤੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਦੋਂਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਏਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਰਗੋਧੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ।

ਕਿਉਂਕਿ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੰਧੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦਾ ਪੰਗਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਾਸਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਇਸ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ੁਨੇਜ਼ੋ ਉਸਦਾ ਜਮਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਵੀ ਹੈ, ਦੇਵੇਂ ਕਰਾਚੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਹਨ,

ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ’ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਸਨਸਨੀਯੋਜ਼ ਖੁਲਾਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਮਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਕਿਸ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਇਥੇ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਮੌਤ/ਕਤਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਬੁਕ ਸੈਲਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜੁਨੇਜ਼ੋ ਨਾਲ ਜਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਹਲਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫਿਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਨੇਜ਼ੋ ਮੁਫਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏ.ਕੇ. 47 ਰਾਈਫਲਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਪਰਤਿਆ, ਪਰ ਏ.ਕੇ. 47 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੋਪ ਖਾੜਕੂਆਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫੌਰਸਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ 1986 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਲੜਾਈ 1993 ਤਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖਾੜਕੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਈ.ਜੀ., ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ., ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਲੜਾਈ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ, ਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਕਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਵੱਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਗ-ਅੰਗ ਕੱਟ ਗਏ, ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਗੱਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਏਸੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੁਫਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸਹੇੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਔਖਾ ਸੀ।

ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿੰਦਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਨੇ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਨੂੰ ਪੂਨੇ ਵਿਚ ਜਾ ਘੇਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਅਰਜਨ ਦਾਸ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੰਨੀ ਭਿਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੇਣ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਬੇ-ਸਮਝ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ 3 ਮੰਜਲੀ ਇਮਾਰਤ ‘ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਹ ਵਿਚ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਲ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਆਪ ਉਂਠ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਬੁਲਾ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਉਂ ਆਏ? ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਬੇਟਾ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਏਧਰ ਦੀ ਲੰਘਣ

ਲੱਗਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਮਿਲ ਜਾਵਾਂ। ਤੁਸਾਂ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਫੇਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ।”

ਮੈਂ ਚਾਹ ਦੇ 2 ਕੱਪ ਮੰਗਵਾਏ ਤੇ ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਯਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਨੇਜ਼ੋ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਆਵਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬਾਬੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਦੇ ਥਾਂ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।”

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, “ਚੱਲੋ ਮੈਂ ਵੀ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠਾ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।”

ਬਾਬਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਨਹੀਂ ਬੇਟਾ, ਮੈਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਲ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਜੀ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਵੀ ਕੁਝ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਮੰਨ ਗਈ ਤਾਂ ਨੀਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਘਰ ਬੁਲਾ ਲਵਾਂਗਾ, ਗੱਪਸ਼ੱਪ ਮਾਰਾਂਗੇ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਲਵਾਂ।”

ਕੇਵਲ 15 ਕੁ ਮਿੰਟ ਬੈਠਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਪੌੜੀਆਂ ਉੱਤਰ ਗਏ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅਜੇ ਮੈਂ ਉੱਠਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆ ਗਿਆ, ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਖਾਨਿਓਂ ਹੀ ਗਈ, ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬੀਜੀ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ? ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਮੈਂ ਨਿਛਫਣੇ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਜਾਹ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟੇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆ ਸੀ, ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਤਿਲਕ ਪਿਆ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਰਾਤ 12.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।”

ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ?” ਬੀਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਪੁਲਿਸ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਅਜੇ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤਣਾਅ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਲਈ ਫਿਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸਿੰਧਾ ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 13 ਨੰਬਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਖਾੜਕੂ ਉਦਾਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਮਾਂਡਰ ਸਨ। ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਭੈੜਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਭਾਜੀ ਸਾਥੋਂ ਤਾਂ ਗਾਂ ਕਤਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ।”

ਉੱਧਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਵੀ ਗੰਨ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ, ਮੇਰੇ ਪਿਓ ਦੇ ਕਾਤਲ ਨੇ। ਜਾਓ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ, ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਜੇ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲ ਗਈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਹੋਇਆ ਕੀ ਹੈ?” ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆਂ ਸਿੰਧਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆ ਵੜਿਆ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਪੁੱਛਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

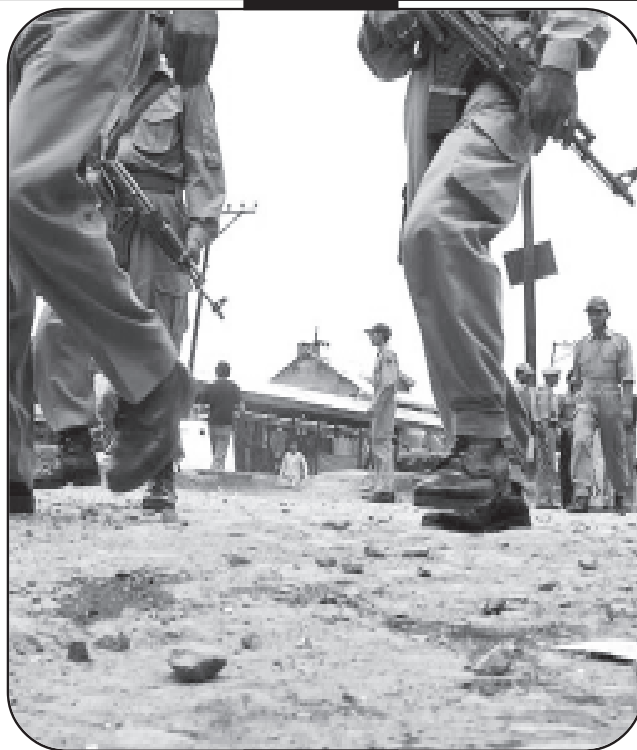
ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਡਾਇਰੀ ਨਿਕਲੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਮੌਤ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਫਤਰ ਹੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬੁੱਟਰ ਦੌੜਿਆ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਏ.ਕੇ. 47 ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਏਡਾ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਸਾਡੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਸਜ਼ਾ ਲਾਵੇਗੀ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕੱਦ ਦੇ ਮਾੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਟਾਊਟ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ 47 ਨੰਬਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੁਟਰ ਬੈਠਾ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ, ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਭੁੰਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਆਹ ਲੋੜ ਕਰਕੇ ਏ.ਕੇ. 47 ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

“ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਟਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੀ, ਖ਼ਾਨਜੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਤੂੰ ਆਪ ਸਿਆਣਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪਿਆ। ਭੋਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਭੜਾਸ ਨਾ ਕੱਢੀ। ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਬਾਬੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਰਧ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰੇਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਜਸਪਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫੇਰੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁੱਸਾ ਠੰਢਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਪਾਸ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਪਰਤਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਇੰਜ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਅਧਮੋਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਚੌਂਕ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੀ ਡਿਓਰੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੀ।”

ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਹੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ, ਜਸਪਾਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੀਲੇ ਦਾਗ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੜਬੜ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਬੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ। ਸਾਡਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਸੀ। ਜਸਪਾਲ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, ਸ਼੍ਰੀ

ਮੇਰੀ ਕੀਨੀਆ ਫੇਰੀ: ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਕੀਨੀਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ

‘ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਦੇਸਨ ਕੇ ਭੇਸ ਕੇ ਭਰਮਾਓ ਹੈ’ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੀਬਰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਉਹ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਖੂਨੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਜਗਿਆਸਾ ਵੱਸ ਹੀ ਦੂਰ ਦੂਰੇ ਭਰਮਣ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਰਚੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਜ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਫਰੀਕਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਭੂ-ਮਧ ਰੇਖਾ ਦੇ 5° ਉੱਤਰ ਤੇ 5° ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ 224080 ਵਰਗ ਮੀਲ ਵਿਚ ਫੈਲੇ

■ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ■

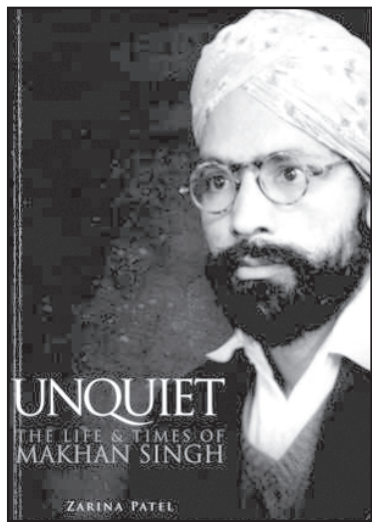
ਦੇਸ਼ ਕੀਨੀਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਕੀਨੀਆ, ਯੂਗੰਡਾ ਤੇ ਤਨਜਾਨੀਆ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ।

ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਤੇ ਸਮਾਲੀਆ ਪੱਛਮ ਵਲ ਯੂਗੰਡਾ ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਝੀਲ, ਉਤਰ ਵਲ ਈਥੀਪੀਆ ਤੇ ਸੁਡਾਨ, ਦੱਖਣ ਵਲ ਤਨਜਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵਸੋਂ 27 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਹੈ। 27% ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ 73% ਪੇਂਡੂ। ਕੀਨੀਆ ਜਾਣ ਦੇ ਮੇਰੇ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਨ। ਇਕ ਇਸ ਧਰਤੀ ਖੰਡ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ, ਦੂਜਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਛਿਪਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੋਗੀਆਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਰਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ। ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭਰਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਦੀ ਲੜਕੀ ਡਾ. ਟੇਕਪਾਲ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨੀ।

ਇਹ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਲੀ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੌੜ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 600 ਸਾਲ ਈ. ਪੂਰਵ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤੀ, ਸਿੰਧੀ, ਕੱਛ ਵਾਸੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਆਦਿ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਆ ਵਸੇ। 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਪੁਰਤਗੇਜੀਆ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤੱਟੀ ਭਾਗਾਂ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਯੂਰਪੀ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਥੇ ਆ ਵਸੇ ਸਨ। 1695 ਈ. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਮੁਲਕ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਉਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1920 ਵਿਚ ਕੀਨੀਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਉਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆ ਕੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਪੈਂਦੇ ‘ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ‘ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ‘ਤੇ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ 12 ਘੰਟੇ ਦਾ ਦਿਨ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਮੌਸਮ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕੋ ਜਿਹਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਠਾਰੀ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਖਤ ਗਰਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਠਾਰੀ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਮੌਸਮ ਮਨ ਨੂੰ ਲੁਭਾਵਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਪਹਿਰੇ ਸਹਿਣਯੋਗ ਗਰਮੀ, ਉਂਜ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ‘ਤੇ ਬਰਫ ਵੀ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਡੂੰਘਾ

ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਖਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜੰਗਲ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਵਸੋਂ ਲਈ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਰਖਾ ਵੀ ਘੱਟ-ਵੱਧ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਚਾਹ, ਕੌਫੀ, ਅੰਬ, ਸਫੈਦ ਮੱਕੀ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਬੇੜੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਚਾਹ ਤੇ ਕੌਫੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡੂੰਘੇ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਅਰੰਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਕਿਤੇ ਵਧ ਡੂੰਘਾ ਹੈ। ਇਸ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਣਾ ਹਾਲੇ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਮੰਬਾਸਾ, ਜੋ ਸਾਗਰ ਤੱਟ ‘ਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੈਰੋਬੀ, ਜੋ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ, ਦਾ (Kiswhili) ਕੀਸਹੋਲੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਫ ਤੇ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਰਾਲ

ਜ਼ਰੀਨਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਟਾਈਟਲ

ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਖਤੀ ਹੈ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਰਮਰਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰੀ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਂਕਰ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਘਰ ਪਾਣੀ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਵੱਛ ਤੇ ਸਾਫ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੈਰੋਬੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਬਹੁਮੰਜ਼ਲਾਂ, ਗਗਨਚੁੰਮੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਾਲ ਉਸਰ ਗਏ ਹਨ। ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਟਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਹਨ। ਜਾਮ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਟਰੈਫਿਕ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੌਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰੀਆਂ, ਪੀਲੀਆਂ, ਲਾਲ ਬੱਤੀਆਂ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਚੁਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹਨ। ਮੰਬਾਸਾ ਤੋਂ ਨੈਰੋਬੀ ਅੱਗੇ ਕੰਧਾਲਾ (ਯੂਗੰਡਾ) ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਲੇਕ ਤਕ ਹਾਈਵੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੀਨ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਸੜਕਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਸਮਾਂ ਲਗੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਉਨਤੀ ਲਈ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਪੁਲਾਘਾ ਪੁਟਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਪੌਸ਼ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਏਰੀਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਧਨਾਢ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਲਮਜ਼ (ਝੁੰਗੀ-ਝੋਪੜੀਆਂ) ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਝੋਪੜੀ ਨੁਮਾ ਹਨੇਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਸਵੱਛ ਮੱਲਮੂਤਰ ਤਿਆਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਥੇ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮੋਹਲਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ।

ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੁਮਾ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪੈਟ ਪਾਲਦੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ, ਭੇਡ ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਧੰਦਾ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਖੁਰਾਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ‘ਉਗਾਲੀ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੱਟੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਮੋਟੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਕੇ ਸੁਕ ਬਰੂਰਾ ਕਰਕੇ ਪੱਤਾ ਸਬਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਾਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਚੌਲ ਭਾਤ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਕਡੋਨਲ, ਬਰਗਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣੇ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਾਣੇ, ਯੂਰਪ ਦੇ ਖਾਣੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੇ-ਪੁਜਦੇ ਆਰਥਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਸਮਰਥ ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਟਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਬੀਅਰ, ਸੁਰਾਬ ਪੀਣ ਪਿਲਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮਰੱਥ ਬੰਦੇ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਅਫਸਰ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਉਚ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੰਧਾਂ, ਜੁੜਵੇਂ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਖਿਲਰੇ-ਪੁਲਰੇ ਘਰ ਝੋਪੜੀਨੁਮਾ ਪਿੰਡ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਵੀ ਮਿਆਰੀ ਨਹੀਂ। ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਨੇ ਸ਼ੌਂਕਤ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤਾਂ ਉਂਗਲ ‘ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਪੱਕੀ ਉਸਾਰੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੁੜ ਆਮ ਹੈ। ਇਸ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਕੀਨੀਆ ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਸਾ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਹੀ ਹਰਾ ਭਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਪਾਸਾ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਗਰਮ ਤੇ ਖੁਸ਼ਕ। ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਹਾਲੇ ਬੁੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਲੁੱਟਿਆ, ਹੁਣ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪੱਖੀ ਸ਼ਾਸਕ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਨ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਜੱਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਘੋਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।

ਇਥੋਂ ਦੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ Ki Swahili (ਕੀ ਸਹੋਲੀ) ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਲਿਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਮਨ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ

ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹਾਲੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਕੇਵਲ 30% ਹੈ। ਇਸਤਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਹਾਈ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕਾਲਜ, ਟੈਕਨੀਕਲ ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਕੂਲ ਮਿਆਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਮੁਸਲਮ ਮਦਰੱਸੇ ਵੀ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲਾ ਵੇਖਣਯੋਗ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਾ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਘੱਟ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ, ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਜੀਵਨ ਹਾਲਤਾਂ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਕਲ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਆਮ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਰੋਕ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲੋਕ ਚਟਖਾਰੇ ਲਾ ਲਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਉਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ 7% ਤਰਕੀ ਦੀ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ 70% ਵਸੋਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਕਲਚਰ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਬੜੇ ਅਮੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ‘ਤੇ ਫਖਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਰਾਵਾ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਪੈਂਟ-ਕਮੀਜ਼, ਕੋਟ-ਪੈਂਟ ਆਦਿ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਜੀਨ ਵੀ ਪਹਿਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਢੋਲ ਦੀ ਥਾਪ ‘ਤੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਲੀ ਨਾਲ ਨ੍ਰਿਤ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਏਨਾ ਸੱਭਿਅਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਡਿਸਕੋ ਤਾਂ ਫਿੱਕਾ ਹੀ ਲੱਗੇ।

ਨੈਰੋਬੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵੇਖਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੌਮੀ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਤਾਅਵਾਹ ਉਨਤੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ 540 ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਫੁਟ ਨੋਟ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਜਲਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਆਦਿ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ, ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਾਂਭੇ ਹੱਡ ਪਿੰਜਰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ

ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਅਦਭੁਤਤਾ ‘ਤੇ ਮਨ ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਾਨਵਰ ਹਾਥੀ ਦਾ ਬੁੱਤ, ਜੈਬਰਾ ਦਾ ਬੁੱਤ ਵੇਖ ਕਲਾ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਚੁੰਮਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਇਆ। ਪਤਾਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਸਨੇਕ

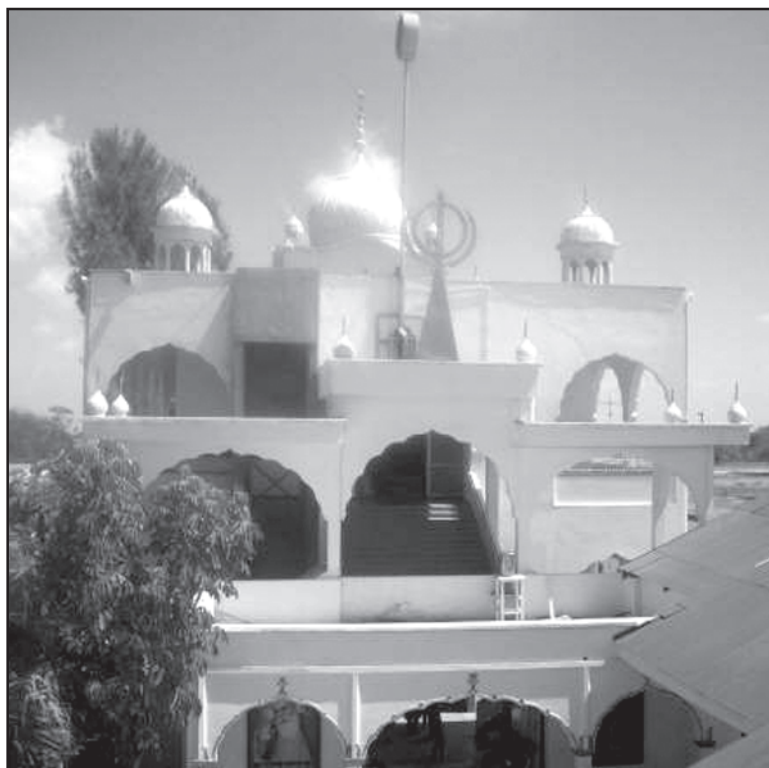
ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵੀ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ (Wild Life) ਨੈਰੋਬੀ ਦੀ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਥਾਂ ਹੈ। 30 ਮੀਲ ਵਰਗ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਇਕ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਰਦਾ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਗੱਡੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਦਾ ਭਰਮਣ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਛੀ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਔਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੇਰ, ਚਿੱਤੇ, ਬੱਬਰ-ਸ਼ੇਰ, ਜੰਗਲੀ ਲੂਬੜੀ, ਜੈਬਰਾ, ਬਾਘ, ਹਿਰਨ, ਬਾਂਦਰ, ਹਾਥੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ।

ਮੁੜਦੇ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਣਿਆ ਭਾਗ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਂ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਈ (Moi) ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਹ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਕ ਜਿਸ ਥਾਂ 1963 ਈ. ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਲਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਮੁ ਕਨਿਆਟਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੇਖਣਯੋਗ ਥਾਂ ਹੈ। ਨੈਰੋਬੀ ਦਾ ਅਲੀਭਾਈ ਜੀਵਨ ਜੀ ਪਾਰਕ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਕੀਨੀਆਈ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੈਨਾਨੀ ਸਨ, ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕਵਾਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਹਤਰੀ ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮਾਰਕ ਤੇ ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਲੜੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਪੁਸਤਕ ‘ਚੈਲੰਜ ਟੂ ਕਲੋਨੀਅਲਇਜ਼ਮ’ ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਲੱਖਣ ਪੁਸਤਕ ‘ਅਲ-ਕੁਆਇਟ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਆਫ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ’ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸੁਰਮੇ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦੀ ਇਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਰੋਡ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ‘ਚ)

ਉਸਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- “ਤੇਰਾ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਤੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਏਂ। ਵਰ੍ਹੇ-ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ, ਨਾ ਚਿੱਠੀ, ਨਾ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ। ਹੁਣ ਦਸ ਛੁੱਟੀ ਆਇਆ ਏਂ? ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ?”

“ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ।”

“ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ। ਬੰਦਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ‘ਚੋਂ ਮਸਾਂ ਇਕ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੈ।”

“ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ‘ਚੋਂ ਇਕ ਸਮਝ ਲੈ।” ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ।

“ਇਹ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਏ।”

“ਭਰਜਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਨਾ ਕਹਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।”

ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਕੁਝ ਹੱਸੇ। ਫੇਰ ਪੁਰੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਪਰ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਟਪਟ ਹੀ ਕਿਉਂ

ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ

ਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ? ਖ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ, ਪਰ ਤੂੰ ਕਦੀ ਕੋਈ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

“ਦੱਸਣ ਲਈ ਐਸੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਮੇਂ ਹੀ ਐਸੇ ਸਨ।”

ਪੁਰੀ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹਾਂ ‘ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ- “ਹਾਂ ਦੋਸਤ, ਉਹ ਸਮੇਂ ਹੀ ਐਸੇ ਸਨ।”

ਪੁਰੀ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚਾਹ-ਬਿਸਕੁਟ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਈ। ਫੇਰ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਜਿਹੀ ‘ਚ ਬੈਠੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ-

“ਤੂੰ ਵੀ ਅਨੂਪ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਉਰੇ ਲੈ ਆ।”

ਹਾਲੇ ਤਕ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਵਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਬਾਹਰੋਂ ਤੇਜ਼ ਰੋਸਨੀ ‘ਚੋਂ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਨੁੱਕਰੇ ਬੈਠੀ ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ। ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਤਾਂ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਮਸਤਕ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ। ਉਹ ਬਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਬੈਠੀ ਅਨੂਪਮਾ ਵਲ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਨੂਪਮਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਚਮਕ ਸੀ ਅਤੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਜਾਂ ਨਾ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਨ, ਜਿਸ ‘ਚੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ‘ਚ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ-

“ਅਨੂਪਮਾ ! ਤੂੰ ਅਨੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਨਾ!”

“ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜੋਗੀ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਨੂਪਮਾ ਹੀ ਹਾਂ।” ਉਸਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਪਤਲੀ ਪਤੰਗ ਅਨੂਪਮਾ-ਤਿੱਖਾ ਨੱਕ, ਜੁਰਾ ਕੂ ਮੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਬੁੱਲੀਆਂ, ਬੁੱਲੀਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪਸਰੀ ਹਲਕੀ ਜਹੀ ਮੁਸਕਾਨ...। ਹੁਣ ਚਾਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਪਤਲੀ ਪਤੰਗ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਮੋਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਸਾੜੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਾਲ ਢਕੇ ਹੋਏ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜੂੜਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਟਾਇਲ ਵੀ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ।

“ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ।” ਪੁਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ।

“ਕੌਣ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ?” ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਣ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ।”

ਜੁਗਿੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਂਜ ਇਹ ਕੁਝ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ? ਫੇਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹਿਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਆਖਿਆ-

“ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ। ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਕੋਈ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਪਲ-ਪਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।” ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਅਨੂਪਮਾ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

‘ਪਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਐਸਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।’ ਅਨੂਪਮਾ ਕਹਿ ਉੱਠੀ।

ਚਾਹ ਪੀਦਿਆਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਵਿਚਕਾਰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਅਤੇ ਅਨੂਪਮਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਲ ਤਿੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁੱਝੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀ। ਅਲਬੱਤਾ ਉਹ ਐਨਾ ਜ਼ਰੂਰ

ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਐਸਾ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਬੇਸ਼ਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ‘ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚਾਹ ਪੀਦਿਆਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਜਦ ਅਨੂਪਮਾ ਜਾਣ ਲਈ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਜੁਗਿੰਦਰ ਵਲ ਭਾਵਪੂਰਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ-

“ਅੱਛਾ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਚਲਦੀ ਹਾਂ।”

“ਆਓ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤਕ ਛੱਡ ਆਵਾਂ।” ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ।

“ਸਚਮੁੱਚ!”

“ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ?”

“ਰਸਤੇ ‘ਚ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦੇਓਗੇ?”

ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਆਖਿਆ, ਇਹ ਦੱਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਾ ਹੀ ਚਾਹ ਰਹੀ ਹੋਵੇ? ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕੀ ਸੋਚੇਗਾ? ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਗਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਥਲੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ। ਉਂਜ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪੁੱਛਣ ਲਈ, ਆਖਣ ਲਈ। ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ। ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਐਸੇ ਹੈ ਜੋ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ-ਦਲੀਜ਼ਾਂ ‘ਚ-ਉੱਤਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ‘ਚ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਉੱਡਦਾ ਪੰਛੀ ਆਕਾਸ਼ ‘ਚ ਅਹਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ...।

“ਚਲੋ ਫੇਰ।” ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਉੱਠਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾੜੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਸੰਵਾਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਉਹ ਚੁੱਪਚਾਪ ਚਲਦੇ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਇਕ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਰੋਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ- “ਚਲੋ ਲੋਧੀ-ਗਾਰਡਨ ਚਲਦੇ ਹਾਂ।”

ਦੋਵੇਂ ਰਿਕਸ਼ਾ ‘ਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਦੌਰਾਂ ‘ਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ।

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ ਉਹ ਵੀ? ਜੁਗਿੰਦਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਫਿਜ਼ਾ ਹੀ ਐਸੀ ਸੀ। ਤੇ ਮੁੜ ਉਸ ਦੇ ਮਸਤਕ ‘ਚ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਉਹ ਪਲ ਕਿਸੇ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਾਂਗ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋ ਉੱਠੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਜੀਵਿਆ ਅਤੇ ਮਰਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ‘ਦਰਸ਼ੀ’ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸੜਕ ਦੇ ਫੁੱਟਪਾਥ ‘ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੁਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ? ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਸੜਕ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਦੁਕਾਨਾਂ। ਫੁੱਟਪਾਥ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਪਾਰਕ ਦੀ ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਵਾੜ। ਦਰਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ‘ਐੱਸ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਚਲੋ ਚਲੀਏ ਓਧਰ।’ ‘ਤੂੰ ਲੈ ਆ ਫਟਾਫਟ।’ ਓਨੀ ਦੇਰ ‘ਚ ਮੈਂ ਪਸ਼ਾਬ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਬੜੀ ਦੇਰ ਦਾ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ।’ ਜੁਗਿੰਦਰ ਪਾਰਕ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੜਕ ਦੇ ਇਕ ਮੋੜ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੌੜਦੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਕੰਨਾਂ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਆਵਾਜ਼। ਫੇਰ ਉਸ ਵੇਖਿਆ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸੌ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾੜ, ਹੱਥਾਂ ‘ਚ ਡਾਂਗਾਂ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਰਾਡਾਂ ਆਦਿ ਚੁੱਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਰਸ਼ੀ ਪਲਾਸਟਕ ਦਾ ਲਫ਼ਾਫ਼ਾ ਹੱਥ ‘ਚ ਫੜੀ ਉਸ ਵਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੇ ਫੁੱਟਪਾਥ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ‘ਮਾਬ’ ‘ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਰ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕਾਲੀ ਹਨੇਰੀ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ‘ਚ ਸਮੇਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦਰਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸ ਵਲ ਨੱਸਦਿਆਂ ਆ ਰਹੇ ਦੇ ਉੱਠੇ ਹੋਏ ਹੱਥ ਅਤੇ ਚੀਕ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ। ਉਹ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਵਾੜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਲੁਕਿਆ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਹਨੇਰੀ ਆਈ ਅਤੇ ਲੰਘ ਗਈ। ਪਰ ਉਹ ਰਾਤ ਹੋਣ ਤਕ ਸੰਘਣੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ‘ਚ ਲੁਕ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਭੁੱਖਾ-ਭਾਣਾ ਡਰਦਿਆਂ-ਡਰਦਿਆਂ, ਗਸ਼ਤ ਲਾ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ

ਅਨੂਪਮਾ

ਤੋਂ ਬਚਦਾ-ਬਚਦਾ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਯਾਦ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਨੂਪਮਾ ਨਾਲ ਰਿਕਸ਼ੇ ‘ਚ ਬੈਠਿਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਆਖਿਆ, ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ, ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ? ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਮਾਹੌਲ ‘ਚ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ ਚਾਹੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬਦਲ ਜਾਏਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੁਫਨੇ ਆਉਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਖ਼ਰਾਬ ਹੀ ਸੁਫਨੇ ਆਉਂਦੇ-ਮੌਤ ਦੇ, ਹਨ੍ਹੇਰੀਆਂ, ਤੁਫ਼ਾਨਾਂ ਦੇ, ਅਜੀਬ-ਅਜੀਬ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਾਲੇ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਸੀ, ਓਨਾ ਹੁਣ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਣ ‘ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਗੋਰਿਆਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਜਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਹਿਬੜ ਪੈਂਦਾ। ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਥਾਂ-ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਫੇਰ ਕੰਮ ਬਦਲਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ-ਦਿਨ ਵਿਹਲੇ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਵਿਚ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉੱਠਣਾ-ਬੈਠਣਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਚਾਟ।

ਇਕ ਦੋ ਵਰ੍ਹੇ ਅੱਤ ਨੰਡੇ, ਅਲਾਸਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਧੁਰ ਪੂਰਬ ‘ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵੀ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਅੱਤ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਕਾਉਂਦਾ, ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ‘ਚ ਪਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਨੂੰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਝਲਕਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ। ਅਨੂਪਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਿਆਨਕ ਗਰਜਣਾ ਵਾਂਗ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਡੋਰਬੀ ਮਿਲੀ। ਉਸੇ ਵਾਂਗ ਇਕੱਲੀ

ਵੀ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-ਕਦੀ ਜ਼ਾਹਰਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਦੇ ਸੁਖਮ ਢੰਗ ਨਾਲ।” “ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਕ ਮੂਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਆਪਾ, ਮੇਰੀ ਖ਼ੁਦੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ।”

“ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ ‘ਮੂਲ’ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦੇਵੋ।”

“ਉਸ ‘ਮੂਲ’ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।”

“ਤਾਂ ਫੇਰ ‘ਕੁਝ ਵੀ’ ਨਾ ਰਹੇ।”

ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਡੋਰਬੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝ ਨਾ ਆਏ। ਉਹ ਚੁੱਪ ਬੈਠਾ ਸਮੁੰਦਰ ‘ਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਬਾਦਬਾਨੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

“ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ‘ਉਸ ਔਰਤ’ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਏਂ ਉਹ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਾਓ ਵਾਪਸ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਵਾਰੀ। ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪੀੜਾ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ...।”

ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜਾਹ ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਪਥਰੀਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ‘ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਿਆ। ਚਾਹੇ ਪਾਸੇ ਧੁੰਦ ਪਸਰੀ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਹ ਫੁੱਟ ਥੱਲੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਧੁੰਦ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਧੁੰਦ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸੇ ਵਾਂਗ ਇਕ ਚਟਾਨ ‘ਤੇ ਬੈਠੀ ਇਕ ਕੁੜੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਧੱਬੇ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਾਫ਼ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਸਰੀ ਧੁੰਦ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਉਹ ਉੱਠਿਆ। ਉੱਪਰ ਅੱਖਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨੀਲੇ ਆਕਾਸ਼ ‘ਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਲ ਤੱਕਿਆ-ਨਵੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੱਕਿਆ...। ਚਾਹੇ ਅਨੂਪਮਾ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਜੁੜ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਦਾ ਝਟਕਾ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਖੱਬਾ ਪਾਸਾ ਉਸ ਨਾਲ ਛੋਹ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਅਗਿਆਤ ਜਿਹੀ ਵਿੱਥ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਅਨੂਪਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁਲਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼...

ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕੁਝ ਸੁਪਰਦਾ ਦਿਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਸ ਦੇ ਕਾਲਜ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕਾਲਜ ਦੀ ਕੈਂਟੀਨ ‘ਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੀਰੀਅਡ ਉਸ ਦਿਨ ਖਾਲੀ ਹੈ। (ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ) ਥਾਕੀ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੈਂਟੀਨ ‘ਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਅਨੂਪਮਾ ਆਪਣੀਆਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ‘ਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ‘ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜੁਰਾ ਕੂ ਦੂਰ ਇਕ ਥੰਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਸੁਣ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੇ ਅਨੂਪਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ- “ਲਗਦਾ ਏ ਕਿ ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੀ ਹੈ ਉਸ ਸਰਦਾਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ।”

“ਹੈ, ਸੱਚ-ਮੁੱਚ?” ਦੂਜੀ ਨੇ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ।

“ਕਿਉਂ? ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਖ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਏ ਭਲਾ।” ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ।

“ਚੰਗਾ ਏ ਜੇ ਤੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚੇਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ...ਬੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ...।”

“ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂ ਏ?”

ਅਨੂਪਮਾ ਕੁਝ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ, “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵਾਂਗ ਅਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਬੱਸ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ...।”

“..ਚ...ਚ...ਚ ਵਿਚਾਰਾ।” ਇਕ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ “ਹਾਂ, ਵਿਚਾਰਾ...।”

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਕੈਂਟੀਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ, ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਥੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ‘ਚੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲੋਧੀ ਗਾਰਡਨ ‘ਚ ਉਸੇ ਬੈਚ ‘ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੇ, ਜਿਥੇ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਠਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੇ ਇਕ ਮਨ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਘੁੱਟ ਲਵੇ। ਦੂਜਾ ਮਨ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

“ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਾਂ?” ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ

“ਪੁੱਛਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ।”

“ਚਲੋ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਪੁੱਛ ਲਓ।”
 “ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਕਿਉਂ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ? ਬਿਨਾਂ ਦੱਸਿਆ?”
 “ਹੁਣ ਕੀ ਲਾਭ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੇੜਨ ਦਾ।”
 “ਹਰ ਗੱਲ ‘ਚ ਨਫ਼ਾ-ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।”
 “ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਪਰ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ।”
 “ਹੂੰ! ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ‘ਉਹ’ ਸਰਦਾਰ ਮੁੰਡਾ ਕੈਂਟੀਨ ‘ਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬੈਠਿਆ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਚਲਾ ਗਿਆ...।”
 “ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ।”
 “ਬਿਲਕੁਲ ਗ਼ਲਤ। ਤੁਸਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਹੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।”
 “ਫਿਜ਼ਾ ਹੀ ਐਸੀ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਆਪਣੇ ਕੰਨੀ।”
 “ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।”
 “ਮਤਲਬ?”
 “ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਤੇ ਮੈਂ

ਕੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਟਾਲਣ ਲਈ ਕਹੀ ਸੀ।”
 ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੁੱਪ-ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ- “ਹੈ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ?”
 “ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੇ...।”
 “ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ? ਉਹ ਤੇ ਪੱਕੇ ਸਨਾਤਨੀ...?”
 “ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਐਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਗ੍ਰੇਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਰਾ ‘ਇਹ ਹਨੇਰੀ’ ਵਗ ਲੈਣ ਦੇ।
 ਜਦੋਂ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਬੈਠ ਜਾਏਗੀ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।” ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੱਕਾਂ ‘ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰੋ। ਜੇ ਨਫ਼ਰਤ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰੋ....।
 ਫੇਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੁੱਪ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ- “ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ...ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕਿ, ਇਕੱਲੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।”
 ਅਨੂਪਮਾ ਕੁਝ ਹੱਸੀ-ਫੇਰ ਬੋਲੀ! “ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ।”
 “ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ! ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ

ਇਕੱਲੇ ਹੋ...?”
 “ਹਾਂ, ਹੁਣ ਤੇ ਆਦਤ ਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੋਈ ਏ। ਚੰਗਾ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੌਣਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਠਣਾ। ਨਾਲੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲੇ ਹਨ...।”
 “ਇਕੱਲੇ?”
 “ਹਾਂ, ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਕੱਲਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੀ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ‘ਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੁਫ਼ਤ ‘ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।”
 ਸੂਰਜ ਛਿਪ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰਕਾਲਾਂ ਦਾ ਘੁਸਮੁਸਾ ਸਾਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ, ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਲੋਦੀ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦੇ ਮਕਬਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ‘ਚ ਸਮੇਟੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਭਾਰੀ ਚੁੱਪ ਵਰਤੀ ਰਹੀ। ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਚ ‘ਤੇ ਪਏ ਹੱਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ‘ਚ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- “ਤਾਂ ਮੈਂ ਐਨੇ ਵਰ੍ਹੇ...? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਅਨੂਪਮਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਖਿਮਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਗਾਂਗਾ?”
 ਕੁਝ ਦੇਰ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਡਿੱਗੀਆਂ ਲਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਦਿਆਂ ਅਨੂਪਮਾ ਬੋਲੀ- “ਇਹ ਸ਼ੱਕਾਂ, ਇਹ ਘ੍ਰਿਣਾ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕਈ ਪਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ‘ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਨੇਰੀ

ਬੁੱਕਲ ‘ਚ ਲੁਕਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ-ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਨਮੁਖ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ।”
 “ਪਰ ਅਨੂਪ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ‘ਚੋਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਤੂੰ...?”
 “ਤੁਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਅਨੂਪਮਾ ਤੇ ਅਨੂਪਮਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਸਨਮੁਖ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ।”
 ਸੁਣ ਕੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਵਸ ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੁੱਟ ਲਿਆ।
 “ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ...” ਅਨੂਪਮਾ ਬੋਲੀ, “ਤੁਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।
 ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਵਾਪਸ ਆਓਗੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਆਓਗੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਘਰ ਵਸਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ‘ਚ ਮੇਰੀ ਚੰਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਚੌਂ ਨਿਕਲੀ ਉਹ ਝੂਠੀ ਗੱਲ ‘ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ’ ਬਣ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਬੈਠੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ....।”

ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

“ਪਰ ਬੇਟੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜਿਐ ਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੋਂ....ਆਖ਼ਰ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ....।”
 “ਨਹੀਂ ਸਰ....।” ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਲਹਿਜੇ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ, “ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਦੇਖੇ ਨੇ ਸਰ.... ਇਹ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੇ....ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਐ....ਜਿੰਨੀ ਜੀਹਦੀ ਪਰੋਖੋਂ ਐ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਲਏ....ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ....ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਲਓ ਸਰ....ਕੁਝ

ਸੁਖਜੀਤ

ਖਾ ਲਓ....।” ਪਰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਣ ਪੀਣ ਕਦੋਂ ਸੁੱਝਦਾ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਉਂਜ਼ ਏਡੀ ਛੋਟੀ ਯਕੀਨ ਆਵੇ ਵੀ ਕਿਵੇਂ, ਅਜੇ ਬੋਤੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਸੀ...ਇਹ ਤਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ....ਹੋ ਸਕਦੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ... ਪਰ ਨਹੀਂ...ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ...ਉਹੀ ਬਹੁਤ ਸੀ...ਮੰਨਣ ਲਈ...ਕਿ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਵਰਤ ਗਿਐ ਅਜੈਬ ਸਿਆਂ....।

ਉਸਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਜ਼ਰ ਉਠਾਈ ਸੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬੜੀ ਪੀੜ ਤੇ ਵੇਦਨਾ ਸੀ, ਉਹਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤੇ ਉਹ ਜਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, “ਸੁੱਖੀ ਬੇਟੇ....ਬੇਟੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਪਾਣੀ ਐ.....ਤੇ ਉਹ ਸਰੋਵਰ ਐ ਨਾ....ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਕੱਢ ਦਈਏ ਜਾਂ ਪਾ ਦਈਏ...ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ....ਤੇਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਸਰੋਵਰ ਐ ਬੇਟੇ....।” ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, “ਸੁੱਖੀ....ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਐ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ, ਉਹ ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ.... ਤੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਬੇਟੇ.....ਮੇਰੀ ਇਕੋ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੋੜ ਦੇਵੇ.... ਜਿਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਕਰੂ....ਅਸੀਂ ਉਵੇਂ ਕਰਾਂਗੇ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ...ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣ ਜਾਂਗੇ....ਅਸੀਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ.....ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਕਰੂ....ਤੂੰ ਜਾ ਮੱਲ....ਕਹਿ ਉਹਨੂੰ... ਮੇਰਾ ਟੱਬਰ ਰੁਲਜ਼ ਪੁੱਤ....ਜਾਹ ਸੁੱਖੀ।” ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ ਹੱਥ ਫੜ ਲਏ ਸਨ ਉਸਦੇ। ਮਨ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾ ਵੀ। ਪਰ ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਝਾਕਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਰੜੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, “ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਾਂ ਸਰ, ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ....ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸਮਝੋ ਸਰ....ਏਲਾਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ‘ਚੋਂ ਮਾਸ ਤੇ ਗੰਗਾ ਗਈਆਂ ਹੱਡੀਆਂ....ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਜ ਟੁੱਟਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸਰ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮੁਹਰੇ ਗਿੜਗਿੜਾਓ ਨਾ....ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੁਹਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ....ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸਰ...ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਕਰੋ.....।” ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੁੱਟਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਿਐ ਸਰ....ਨਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਨਿਆਣਾ ਸੀ ਤੇ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਬੈਠ ਕੇ ਲੜਨਾ ਵੀ ਔਖੇ ਸਰ....ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਕਰੋ...ਯਕੀਨ ਕਰੋ ਸਰ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ...ਜ਼ਮੀਨ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ...ਜਿਹਦੇ....।”

“ਹਾਅ....।” ਫੁੰਕਾਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ....., “ਹਾਅ....।”
 ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੇਕ ਸੀ। ਰੋਣ ਦਾ ਵੇਗ ਬੰਮ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗਾ ਸੀ,

ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਤੁਸੀਂ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਲਓ ਸਰ....ਤੇ ਘਰ ਜਾਓ....ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆ ਗਿਐ....।”

“ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਣ...?” ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਗ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ।

“ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮੁਖਤਾਰੇ ਆਮ....ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਮੁਖ਼ਤਿਆਰਨਾਮਾ ਵੀ ਇਹਦੇ ਨਾਂਅ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸਰ....।” ਰੋਕਦਿਆਂ ਵੀ ਠੰਡਾ ਸਾਹ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ। ਇਕ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਪਰ ਉਹ ਸੰਭਲ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਟਿਕਾਅ-ਟਿਕਾਅ ਕੇ, ਚਿਣ-ਚਿਣ ਕੇ, ਸੋਚ-ਸੋਚ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਝਪਕਿਆਂ। ਉਸਦਾ ਏਹ ਰੂਪ ਵੇਖ ਤੁਭਕਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ। ਉਹ ਕੁਝ ਆਖਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੂਲੇ-ਕੂਲੇ, ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, “ਲਓ ਜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਓ.... ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ....ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ....ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨੇ....ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਪੁੰਨ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ‘ਚ....।”

ਉਹ ਇੰਜ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਉਸਦੀ ਇਸ ਢੀਠਤਾ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਨਾ ਹੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਰੀ ਜਾਏਗਾ। ਬੱਸ ਇਹੀ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਐ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਪਾਤਰ ਐ। ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਉਹ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਕਸਰ

ਛੱਡੀ ਐ....ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਚਰਨ ਫੜ ਲਏ....ਮੈਖਿਆ....ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਅਸੀਂ ਜੀਅ ਭੁੱਲਣਹਾਰੇ ਆਂ....ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਪਿਤਾ ਏਂ....ਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਨਾ ਚਿਤਾਰ ਪਾਅਸ਼ਾਹ....ਬੱਸ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਖਸ਼ ਲੋ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ...ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਨਾ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਲਾਉਣ, ਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ....ਦੇਖੋ....ਮੈਂ ਬਚਨ ਕਰ ਆਇਆ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨਾਲ...ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣੀ....।”

ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਮੁਹਰੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਭੁੱਲਿਆ ਚੇਤੇ ਆਉਣ ਵਾਂਗੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, “ਉਏ ਮੁੰਡਿਆ....ਸੰਗਲ ਖੋਲ....।”

ਮੁੰਡਾ ਭੱਜ ਕੇ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੇ... ਸੱਚ ਦੱਸਾਂ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ....ਤੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਰਸ਼ਕ ਆ ਰਿਹੈ।” “ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੰਘ ਗਈ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਰ ਏਨੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਾਨੂੰ....ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦਾ....ਜਦ ਮੈਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਓ....ਤਾਂ ਪੜੇ....ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਰੁੱਠ ਈ ਪਏ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ...ਵਜਦ ‘ਚ ਆ ਗਏ....ਨੇਤਰਾਂ ‘ਚ ਜਲ ਆ ਗਿਆ...ਦੇਹ ਨੂੰ ਪੁਲਕਾਵਲੀ ਆ ਗਈ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ....“ਦਿਆ ਸਿਆਂ, ਤੂੰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਏਸ ਸੰਗਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇਂ....ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਗਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਨੇ, ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੇ....।”

ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
 “ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ....ਵਧਾਈਆਂ ਜੀ....ਵਧਾਈਆਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ...ਵਧਾਈਆਂ....।”

“ਭੰਡ ਸਾਲੇ...ਸਾਲੇ ਖੁਸ਼ਰੋ....।” ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਬੁੜਬੁੜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਬਲਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ, ‘ਜ਼ਮੀਨ ਮੇਰੀ ਇਹ ਲੈ ਗਏ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਂਦੋਂ ਵਧ, ਹੁਣ ਹੋਰ ਮੇਰਾ ਕੀ...।’
 ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚੋਂ ਲਹੂ ਚੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਬਾਤਾ

ਕੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਰਦਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਤਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, “ਚਲੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਓ....। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਲਓ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦੇ....ਆਓ ਲੈ ਲਓ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ.... ਅੱਜ ਤਾਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ....।” ਪਰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਉੱਠ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਿਜਾ ਪੰਜਾ ਫੈਲਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਹਾੜਿਆ ਸੀ। “ਬਾਅਸ...ਬਾਅਸ...ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਬਾਅਸ....ਕੌਣ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਓਏ....ਉਹ...?”

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਠੀ ਮੀਟ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਉਂਗਲੀ ਕੁਟੀਆ ਵਲ ਸੇਧੀ ਸੀ, “ਨਹੀਂ....ਉਹ ਨਹੀਂ...ਮੈਂ....।” ਉਸਨੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਹਿੱਕ ਠਕੋਰੀ ਸੀ, “ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਂ...ਜੀਹਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਉਹਨੂੰ....।”

ਕੁਟੀਆ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਵਰਤ ਗਈ ਸੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੋਲ ਫਿਰ ਗੂੰਜੇ ਸਨ, “ਗੱਲ ਸੁਣ ਛੋਟੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਾਹ ਕਹਿਦੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਹ ਨਹੀਂ....ਮੈਂ ਹਾਂ ਮੈਂ....ਮੈਂ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਰਜਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਲਖਣਪੁਰ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ....ਤੇ ਸੁਣ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸੁਣ....।” ਉਸ ਦੀ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁਣੋ-ਸੁਣੋ ਦੀ ਮਿਣਮਿਣ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਕਹਿਦੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ....ਦੇਖੋ....ਮੈਂ ਉਹਦਾ ਕਿਹੜਾ ਟਰੈਕਟਰ ਐਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ‘ਚ ਜਾਊ।”

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੱਕ ਬਾਪੜੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਰਗੀ ਕੁਟੀਆ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ ਸੀ ਮੁਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਲ। ਉਸਦੀ ਤੋਰ ‘ਚ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਟੋਕਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ‘ਚ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਭ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਜੰਮ ਗਏ ਸਨ, ਸਿਵਾਏ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਉਸਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ‘ਚ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਲਵਾਨ ਬੁੱਢੇ ਦਾ ਹਾਣ ਹੰਢਾਉਣਾ, ਰੰਡ ਹੰਢਾਉਣ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਲੂਣਾ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕੀਂ, ਕਹਿ ਬਦਚਲਣ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀਂ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ, ਪਰਦੇ ‘ਤੇ ਉਹੀਓ ਲੋਕੀਂ, ਧੀਆਂ ਦਾ ਨੰਗ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਜੋ ਆਪਣਾ ਲਹੂ ਪਿਆਉਂਦੀ ਏ, ‘ਕੁਲਬੀਰ’ ਬੇਰਹਿਮ ਲੋਕੀਂ ਇਥੇ, ਉਸਦਾ ਹੀ ਲਹੂ ਵਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।

—**ਕੁਲਵੀਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ**

ਅੱਜ ਫੇਰ

ਅੱਜ ਫੇਰ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਸੁਰਾਬੀ ਧੁੰਦ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੁਸੀਨ ਸ਼ਾਮ ਬੋਲ ਬਰਬਰਾਏ ਕੁਝ ਕੰਬੇ ਕੁਝ ਤਿਲਮਿਲਾਏ

ਨਿਗਲ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਭਾਵ ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਰਬਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਮ ਅੱਜ ਫੇਰ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਸੁਰਾਬੀ ਧੁੰਦ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੁਸੀਨ ਸ਼ਾਮ

—**ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ**

ਕਾਵਿ ਮੰਚ

ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ

ਸਦਕੇ ਜਾਈਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਜੋ ਧੀ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ, ਜੋ ਧੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪੁੱਤ ਦੀ ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਮੱਖਣ ਤਰਦਾ, ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸੁੱਕੀਆਂ ਕਿਉਂ? ਇਕੋ ਕੁੱਖੋਂ ਜੰਮੇ ਦੋਵੇਂ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ? ਫਰਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਬਦਕਾਰ, ਕੁਲੱਛਣੀ, ਕੁਲਟਾ, ਚੰਦਰੀ, ਇਹ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਂ ਆਏ, ਉਸੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਲਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ, ਛਿੰਦੇ-ਛਿੰਦੇ ਕਹਿ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਘਰ ਵਿਚ ਧੀ ਜਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਪੈ ਜਾਂਦਾ, ਪੁੱਤ ਹੋਵੇ ਜਵਾਨ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ, ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਬਹੁਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਗੜ ਜਾਊ, ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਜਾਊ, ਇਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਲੋਕੀਂ ਇਥੇ, ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਲੋਕ ਮੈਂ ਦੇਖੇ, ਜੋ ਮੁੱਲ ਧੀਆਂ ਦਾ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਪ੍ਰਦੇਸ ਵੱਸਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ, ਧੀਆਂ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਲੋਕੀਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੇ, ਲੋਭੀ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਦਾਜ ਦੇ, ਮਸੂਮ ਭੋਲੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ, ਪਾ ਕੇ ਤੇਲ ਜਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਹਵਸ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦ ਇਥੇ, ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਇੰਨੇ ਗਰਕ ਇਥੇ, ਮਾਸੂਮ ਨਿੱਕੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ, ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪੁੱਤ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਬੰਦੇ ਨੂੰ, ਕਿੰਨਾ ਇਖਲਾਕੋਂ ਗਿਰਾ ਦਿੰਦੀ, ਪਤਾ ਜੇ ਲੱਗ ਜਾਏ ‘ਕੁੜੀ’ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਵਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕੱਢ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਸਿਫਤ ਕਹਾਈ ਮਿਰਜ਼ੇ ਦੀ, ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਘਰ ਬਾਰ ਵੀ ਛੱਡਿਆ, ਉਹਨੂੰ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਭਾਗ - 1

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

“ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਾਈ, ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਨਾ ਐ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਲਾਇਆ ਬੇਅਰਬਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਟੁੱਟਣਾ ਭੱਜਣਾ ਐ। ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਐ। ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਹੜਾ ਬੁੜੀ ਹੋ ਜੂਗੀ ਬਈ ਇਹਦੇ ਦੰਦ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭਾਅ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ? ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ। ਕਿੱਥੇ ਉਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਯਕਵਦੀ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਸੋਨ ਘਰ ਆ ਆ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦੇ ਸੀ।”

ਸੁਰਮੁਖ ਆਪਣਾ ਲੈਕਚਰ ਝਾੜਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਮੁੜ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰਮੁਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਸਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਵੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨੇ ਇਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਵਹਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਦੂਸਰਾ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ, ਜਵਾਕ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, “ਜ਼ਮੀਨ ਜਮਨ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਐ? ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਐ, ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਉਸਦੀ ਲਿਆਕਤ। ਉਹਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪੈਂਦੀ ਐ।”

ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਬਾਣੇਦਾਰੀ ਅਖੀਰਲੇ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਨਸੀਬ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਛੋਟੀ। ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਛੋਟੇ ਰੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਪਲਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਮਿਧ ਕੇ ਗਾਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਖਰ ਉਸ ਦੀ ਬਦਮਾਸ਼ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਕੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ? ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਬਣਾ ਗਏ ਸਨ, ਤੇ ਇੰਦੌਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਮੋਟਾ ਸੀ। ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਉਸ ਕੋਲ ਪੂੰਜੀ ਸੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਦੋ ਢਾਈ ਕਿੱਲੋ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸਦੇ ਚਿੰਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ, ਉਹ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਲਵੇ।

ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਜਦੋਂ ਪਾਲ ਰੇਡੀਓ ਲਾ ਕੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਵਾਹਵਾ ਗਹਿਰੀ ਜਿਹੀ ਅੱਖ ਕਰਕੇ ਕੋਠੇ ਉੱਤੇ ਤੋੜ ਪਰਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਪਾਛੂ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬਲਦੇ ਲੰਘੇ। ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਰਮਜ਼ ਜਰੂਰ ਪੈ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਦਬਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਈ ਇੱਟ-ਵੱਟਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਪਰ ਖਾਲੀ ਛੱਤ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਬੋਲੇ ਉਤਰ ਆਇਆ। ਰੇਡੀਓ ਸੁਣਦੇ ਪਾਲ ਦੀ ਧੌਣ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪੰਜ ਜੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। “ਐਡੇ ਮਾਈ ਯਾਵੇ ਗੰਦੇ ਐ। ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਿਹੜਾ ਸੁਣਨ ਦਿੰਦੇ ਐ।”

ਰੇਡੀਓ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਣੇਦਾਰ ਕੰਧ ਨਾਲ ਸਹਿਕੇ ਖੜੇ ਮੁੰਡੇ ਵਲ ਝਈਆਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਬਾਹਰੋਂ ਵਾੜ ਵਿਚੋਂ ਪਾਈਆਂ ਦਾ ਟੋਕਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਬੁੜਕਦਾ ਵੇਖਿਆ, ਉਸਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਰੋਹ ਤਿੜਕਿਆ,

“ਕੀ ਗੱਲ, ਇਹਨੇ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰ ਤਾ?”

“ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਬਕਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰੇ, ਇੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਪਾੜ ਦਿਆਂ। ਪਰ ਇਹਨੇ ਫੇਰੇ ਦੇਣੇ ਨੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨ ਦਿੱਤੀ।” ਉਹ ਫੇਰ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬ ਰਹੇ ਪਾਲ ਵਲ ਕਚੀਦੀ ਵਟਕੇ ਆਇਆ।

“ਫੇਰ ਵੱਢ ਦੇ ਇਹਨੂੰ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ।” ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਬੋਲ ਵਿਚ ਲੋਹੜਿਆਂ ਦਾ ਸੇਕ ਸੀ। “ਦੱਸ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ? ਇੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਫੇਰ ਭਦਰਕਾਰਾ

ਹੋਊਗਾ, ਫੇਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਿਆਪਾ ਖੜਾ ਹੋਊ?”

ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਫੇਰ ਬੋਲੀ, “ਆਹ ਕੁਲਗਦੀ ਜੇ ਇਕ ਦਿਨ ਨਾ ਪੀੜੀ ਜਾਊ, ਦਸ ਕੁਸ਼ ਘੱਟ ਜੂ?”

“ਆਪਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਪੀਨਾ ਐ! ਤੇਰੇ ਪਿਉ ਦੀ ਪੀਨਾ, ਕੁੱਤੀਏ!”

ਅੱਗੋਂ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਾ ਆਇਆ, ਬਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਫੇਰ ਚੌਥੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਲਗ ਜੂ ਮੁਹਾਰਨੀ ਪੜ੍ਹਨ। ਤੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਮਰਦੀ ਐ। ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕਦੇ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਪੁੱਛੀ ਐ! ਆਨਾ ਦਿੱਤਾ ਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ। ਮੈਂ ਈ ਰੱਖੀ ਬੈਠਾ ਆਂ! ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦੁਬੱਲ ਦਿੰਦਾ।”

“ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਨੱਚ, ਕੰਜਰਾ ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ।” ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਮੂਹਰੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਤੜਪ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਬਈ ਮੇਰੀ ਤੀਮੀਂ ਮਾੜੀ ਐ! ਵੈਲਣ ਐ! ਬੰਦੇ ਰੱਖਦੀ ਐ?” ਪਲ ਕੁ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਉਧੜੀ, “ਵਿਹਲਾ ਬੰਦਾ ਘਤਿਤਾ ਨਾ ਸੋਚੁ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੂ? ਪੀ-ਲੀ, ਜੁਆਕ ਕੁੱਟ-ਲੇ!, ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ-ਲੀਆਂ! ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਸਾਰੀ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਪਈ ਐ। ਤੇ ਤੂੰ ਵੈਲ ਸੂਫੀਆਂ ‘ਚ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਐ? ਉਹ ਵੀ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ!”

ਟਿਕ-ਟਿਕੀ ਲਾ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਮੁੱਛ ਨੂੰ ਵਟਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਵਲ ਗਹਿਰੀ ਤਾਕ ਨਾ ਵੇਖਿਆ, “ਬਕਵਾਸ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਐ ਕਿ ਨਹੀਂ! ਹਰਾਮਜ਼ਾਦੀਏ!” ਉਹ ਮੁੱਕਾ ਵੱਟ ਕੇ ਉਸ ਵਲ ਅਹੁਲਿਆ, ਬਾਣੇਦਾਰਨੀ ਰਤਾ ਕੁ ਥਿੜਕੀ। ਕੁੜੀ ਨੱਠ ਕੇ ਮਾਂ ਕੋਲ ਆ ਗਈ। ਪਾਲ ਵੀ ਲਾਗੇ ਆ ਗਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

“ਮਾਰ, ਹੁਣ ਰੁਕ ਕਿਉਂ ਗਿਆ? ਬਬੇਰੇ ਹੱਡ ਤੋੜੇ ਐ ਤੂੰ? ਕੋਈ ਕਸਰ ਛੱਡੀ ਐ? ਸ਼ਰਾਬੀ ਕੁਬਾਬੀ ਨੇ! ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੁੱਟ ਈ ਖਾਈ ਜਾਊ! ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੁੱਤ ਮੇਰੇ ਹੋਗੇ ਗੱਭਰੂ! ਵਰਿਆਮੇ ਬੁੜੇ ਵਾਂਗੂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੇਰੇ ਵੱਟ ਨੀ ਨਿਕਲਦੇ! ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਲੋਟ ਆਉਣਾ ਐ!”

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲਾਟੀਂ ਮੱਚ ਉਠਿਆ। ਉਸ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਪੰਜ ਮੁੱਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੀ ਢੂਹੀ ਵਿਚ ਧਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲੋਰਾਂ ਮਾਰਦਿਆਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾ ਲਈਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਕੰਧ ਨਾਲ ਖੜੀ ਸੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਦੇ ਸੂਕਦੀ ਧਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਸਰੀ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਟੀ ਮਗਰ ਹੀ ਫੜੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਮੁੜਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲੀ ਪਾਟ ਕੇ ਘਸਮੇਲੀ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ।

ਬਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਫਿਰ ਗਾਲ ਕੱਢ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਜੂੜਾ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕਸਦਿਆਂ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਹੜਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੋਟੀ ਖੋਹਣੀ ਚਾਹੀ, “ਬੋਡੀ ਮਾਂ ਦੀ....ਤੁਸੀਂ ਏਕਾ ਕਰਦੇ ਓ।”

ਮੁੰਡਾ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਸੋਟੀ ਨਾ ਛੱਡੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਲੈਣੇ ਦੇ ਦੇਣੇ ਪੈ ਗਏ। ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਬਾਏਂ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਜ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕਮਲ ਕੁੰਦਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰਿਉਂ ਹੋਰ ਸੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆਇਆ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਹੀ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਸਿਆ, ਝਾੜਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਸੂਕਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਨੇ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਸੋਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

“ਨਿਕਲੋ ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ! ਬੋਡੀ ਮਾਂ ਦੀ...ਬੋਨੂੰ ਕਰਾਵਾਂ ਏਕਾ!” ਹਰਫਲਿਆ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਖਿੜਕ ਵਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਹਰ ਖਿੜਕ ਦੇ ਪਾਸ ਸਹਿਮਿਆ ਸੁਕਤਿਆ ਇਉਂ ਓਪਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਹਰਨਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਈ ਬੇਆਸ ਤੇ ਨਿਆਸਰੀ ਹੋਈ ਦੇ ਚਿੰਤੀ ਵਿਚ ਖਲੋਤੀ ਹੋਵੇ। ਹਨੇਰਾ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਟਕੇਰੇ ਪਸਰੀ

ਰਾਤ ਦੀ ਚੁੱਪ ਭੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਣੇਦਾਰ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਪੈਂਗ ਫੜੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਘੰਟੇ ਕੁ ਮਗਰੋਂ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਮਲਕ ਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ। ਚੰਨ ਦੇ ਪੀਲੇ ਜਿਹੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਖਿਆ, ਸਰਦਾਰ ਉਸੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਸਰਾਲ ਵਾਂਗ ਘੁਰਾੜੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮਗਰ ਆ ਗਏ। ਧੀਰਾ ਤੇ ਪਾਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਅੰਦਰੋਂ ਬਿਸਤਰੇ ਕੱਢਣ ਲਗ ਪਏ। ਹਟਕੇਰੇ ਭਰਦਿਆਂ ਜਵਾਕਾਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਟਿਕਟਿਕਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਦ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਰੋਟੀ ਵਾਲਾ ਬਾਲ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕੋਲ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰੋਸ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, “ਆ ਰੋਟੀ ਪਈ ਐ।”

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਪਰ ਬੋਲਿਆ ਕੁਝ ਨਾ।

ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਮਹੌਲ ਕੁਝ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧੂਆਂ ਪਸਰਿਆ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਰੇਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਸੀ। ਧੀਰੇ ਨੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਉਹ ਕਿਤੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਦਿਨ ਛਿਪ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਿਆ ਸੀ, ਤਦ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਬੇਫਿਕਰੇ ਹੋਏ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਘੋੜੇ ਵੇਚ ਕੇ ਪਏ ਐ! ਮੁੰਡਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਖੂਹ ਖਾਤੇ ਪੈ ਗਿਆ?”

“ਮਰਨ ਦੇ ਸਾਲੇ ਕੰਜਰਾਂ ਨੂੰ!” ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਪਾਸਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਪਲ ਕੁ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਫੇਰ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਬੋਲੀ, “ਮਾਰਨੇ ਸੀ ਤਾਂ ਜੰਮਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ, ਹੁਣ ਪਾਲ ਪਲੇਸ ਕੇ...!”

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੋਭ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਰੜਕ ਜਰੂਰ ਸੀ।

“ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਇਉਂ ਤਾਂ ਸੋਚੇ ਬਈ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਪੀਆਂ ਪੁੱਤ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਝੱਲਣਗੇ। ਬੋਡੀ ਬਾਣੇਦਾਰੀ, ਬਾਣਿਆਂ ‘ਚ ਚੱਲ ਗਈ।”

“ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ। ਸਾਲਾ ਘੀਚਰ ਜਿਆ ਮੈਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ! ਘੁਰਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਲਾ ਮੇਰੇ ‘ਤੇ ਆਈ.ਜੀ. ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।”

“ਚੱਲ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਦੇਖਣ ਭਾਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਰਜ ਐ?”

“ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਜਾਣਾ! ਪਾਲ ਦਿੱਤੇ-ਪੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ! ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀ ਜਾਂਦਾ ਐ! ਉਥੇ ਇਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਸਰੂ! ਸਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁਰਦੇ ਐ! ਮੇਥੋਂ ਨੂੰ ਬਣਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਬਣਾ ਲਉ! ਡੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗਭਰੂ ਐ! ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦੇ-ਦੇ, ਹੁਣੇ ਤੋਂ, ਆਪਣਾ ਹੀਲਾ ਵਸੀਲਾ ਸੋਚਣ! ਕੁੜੀ ਮੈਂ ਆਪੇ ਵਿਆਹ ਦਿਆਂਗਾ।”

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਇਸ ਨੇ ਤਾਂ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ, ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਮੁੜਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਆਪਦੀ ਘੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਭੂਆ ਕੋਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਆ ਦੇ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਉਸ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ਵੀ ਬੋਹੰਦ ਸੀ। ਹਾਰ ਕੇ ਉਹ ਆਪ ਘੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਈ। ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ

ਸ਼ੱਕ ਖਾਂਦੀ ਰਹੀ, “ਜੇ ਉਥੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਫੇਰ ਕੀਹਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸੀ ਆਖਾਂਗੇ। ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਉਹਨੇ ਰੰਜ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਏਸ ਕੰਜਰ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਏਹੀ ਖੋਹ ਸੁਆਹ ਉਡਾਈ ਐ।”

ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ‘ਤੇ ਟੈਪੂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਰੀ, ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਭੈਅ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਿਆ। ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਵੇਖਿਆ, ਉਹਦੀ ਨਣਦ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਥਲਾ ਪੇੜਾ ਪਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਹ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉੱਠੀ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਬਾਕੀ ਲਾਣਾਂ?”

“ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਪਿਉ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਨਿੱਕਾ-ਮੋਟਾ ਸੌਦਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਅੱਜ ਬੰਦ ਐ। ਆਂਹਦੇ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਮਰ ਗਿਆ। ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਖੋਤ ਗਏ ਹੋਏ ਐ।”

ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਕੇ ਉਸ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, “ਹੋਰ ਬਾਈ ਹੋਰੀ ਰਾਜੀ ਨੇ?”

“ਬਾਈ ਬੀਬੀ ਤੇਰਾ, ਚੰਗਾ ਖਾਂਦਾ ਐ, ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਐ।”

“ਕਿਉਂ?”

“ਕਿਉਂ ਕਾਹਦੀ? ਤੈਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੁਸ ਦੱਸਿਆ?”

“ਨਾ-ਆਂ। ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।” “ਮਖ ਅੱਗੇ ਵੀ ਭਾਬੀ ਆ ਈ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ, ਗੁਰਮੀਤ ਹੋਰਾਂ ਕੋਲੋਂ! ਉਂ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਰੂਹ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਚਿੰਤ ਵਿਚ ਸੋਚਾਂ ਅਤਿਆ ਮੁੰਡਾ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਟਪੂ ਟਪੂ ਨੀ ਕਰਦਾ।”

“ਟਪੂ ਟਪੂ ਬੀਬੀ ਕੀ ਕਰੇ, ਘਰ ਤਾਂ ਚੱਤੇ ਪਹਿਰ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਕੁੱਜੀ ‘ਚ ਕਾਨਾ ਪਾਈ ਰੱਖਦਾ ਐ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੁਸ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਆਂ, ਚੋਰ

ਲਾਇਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਨਹੀਂ ਉਹ ਗੱਲ ਜਰੂਰ ਤੋਰਦੇ।

ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਘਰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਖਣ ‘ਤੇ ਬੋਲਿਆ,

“ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਉਥੇ ਹੈ ਈ ਕੀ? ਜੁੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਹੋਈ ਐ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਿਉਂ ਸੁਰਤ ਆਈ ਐ ਛਿੱਤਰ ਹੀ ਖਾਧੇ ਐ। ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦੇ।”

“ਨਾ ਖਾਵੇ ਭਾਈ।” ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਰੋਸ ਭਰੀ ਪਰ ਨਰਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, “ਵੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਹੈ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਕੀਹਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸਾਂ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਰੋਸਾ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦਿਨੇ ਓ। ਪੇਕਿਆਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਪੁੱਜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਇਹਨੂੰ ਬਹਿੰਦਾ ਟੁੱਕ ਹਜ਼ਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।”

“ਮਾਮੀ, ਮਾਮਾ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਐ?” ਗੁਰਮੀਤ ਨੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।

“ਕੀ ਪਤਾ ਭਾਈ।” ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਡੁੰਘਾ ਹਉਕਾ ਭਰਿਆ, “ਰੱਬ ਈ ਜਾਣੇ! ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ।”

“ਉਂ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।” ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੂਹੜ ਚੱਕੀਏ ਵਜ਼ੀਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ, ਗੱਲ ਬੜੀ ਮਠਾਰ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।”

“ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਬਬੇਰਾ ਦਾਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਐ ਘਰ ਪਾੜ ਪਾੜ ਖਾਂਦਾ ਐ।”

“ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਆਪੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਤੋਰ ਲਵੋ।”

“ਬਾਈ ਕੰਮ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਤੋਰ ਲੈਣ?” ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਨਣਦੇਈਏ ਵਲ ਮੁੜਕੇ ਆਖਿਆ, “ਕੰਮ ਕੋਈ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਕਰਨਾ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੰਜੇ ਤੇ ਸਰਾਲ ਵਾਂਗੂ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਐ।”

“ਇੰਦੌਰ ਜਗਦੇਵ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਗੁੱਡੀ ਵਿਚ ਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਲਵੇ।” ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨਹੀਂ ਬੋਲੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉਹ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦਿਉਰ ਨੂੰ ਉਹ ਠੱਗ ਸਮਝਦੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ, ਸੁਰਮੁਖ ਤੇ ਜਗਦੇਵ ਨੇ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਸਾਰਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

“ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਜਦੋਂ ਪਾਊਗਾ ਬਾਈ ਉਦੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾਊਗੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਹਨੀ ਆਂ, ਇਹ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਭਾਲ ਲਵੇ।”

“ਕੰਮ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਹਿ ਗਏ।” ਨਣਦੇਈਏ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ, “ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਪੱਤੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐ?”

“ਫੁਫੜ ਜੀ,” ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਜਲਾਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ਕੋਈ ਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੇ। ਇੰਜਣ ਖਰੀਦਿਆ ਉਹ ਵੀ ਰੋ ਪਿੱਟ ਕੇ। ਲੋਕ ਮੋਟਰਾਂ ਲੁਆਈ ਜਾਂਦੇ ਐ ਏਥੇ...।”

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ, ਸਾਰਾ ਘਰ ਭਰਿਆ ਭਰਿਆ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਝਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਫੇਰ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਅਖੀਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਉਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦਾ। ਇਕਰਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਹਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਲਈਆਂ। ਹਾਰ ਕੇ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸਿੰਧਵਾਂ ਬੇਟ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਾ ਮੱਥਾ ਠਣਕਿਆ ਮੁੰਡਾ ਸਦਾ ਲਈ ਹੱਥੋਂ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਧਰਵਾਸ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ,

“ਕੋਈ ਨਾ, ਕਿਹੜਾ ਓਪਰੇ ਥਾਂ ਐ! ਆ ਜੂਗਾ ਮਹਿਨੇ ਖੰਡ ਤਾਈ।” ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਿਆਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਗਲਾਸ ਮੈਂਜ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਤੂੰ ਸੱਚੀ ਸੁਣਨੀ ਐ। ਸਾਰੀ ਤਾਣੀ ਉਲਝੀ ਐ ਇਹਦੇ ਸਿਰੋਂ।”

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ‘ਚ)

ਬਿਪਾਸਾ ਨੇ ਖੋਹੀ ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ

ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਤੇ ਬਿਪਾਸਾ ਦੀ ਆਪਸੀ ਅਣਬਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਨਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਬਿਪਾਸਾ ਨੇ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਿਪਾਸਾ ਜਿਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਐਕਟਰ ਬਿਲੀ ਜੈਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਫਰ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਬਣੇ ਤਬੁਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਕਰੀਨਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਲੱਗੀ, ਤਾਂ ਬਿਪਾਸਾ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਹੜਪ ਲਈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਰੀਨਾ ਡੇਟਾਂ ਵਗ਼ੈਰਾ ਐਡਜਸਟ ਕਰ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਬਾਰੇ ਬਿਪਾਸਾ ਨੂੰ ਭਿਣਕ ਲਗ ਗਈ। ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ! ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੈਟਵਰਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਤਬੁਨ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਬਦਲਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਬਿਪਾਸਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਗਲ, ਬਿਪਾਸਾ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੀਨਾ ਨਾਲ ਉਸਦੀਆਂ ਦੁਰੀਆਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵਧਣਗੀਆਂ ਹੀ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਨਾ ਵੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਮੌਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਮਨੀਸ਼ਾ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ

‘ਕਿਡਨੈਪ’ ਵਿਚ ਸੈਕਸੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਦਿਸੀ ਮਨੀਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਫ਼ਿਲਮ ‘ਅੱਬਾਜੀ ਕਾ ਕੁੰਆ’ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੋਰੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏਗੀ। ਸ਼ਿਆਮ ਬੇਨੇਗਲ ਦੀ ਇਸ ਕਾਮੇਡੀ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਮਨੀਸ਼ਾ ਦੀ ਦਿੱਖ ਕੁਝ ਉਦਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਦਾਂ ‘ਵੈਲਕਮ ਟੂ ਸੱਜਨਪੁਰ’ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਰਾਓ ਦੀ ਸੀ। ਮਨੀਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ‘ਅੱਬਾਜੀ...’ ‘ਚ ਦਿਵਿਆ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਰਵੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਬੋਮਨ ਇਰਾਨੀ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਸੱਚੀ ਘਟਨਾ ‘ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਚਰਚਿਤ ਨਾਵਲ ‘ਨਰਸੈਆ ਕੀ ਬੀਵੀ’ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫ਼ਿਲਮ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਅਤੇ ਡਾਇਲਾਗ ‘ਵੈਲਕਮ ਟੂ...’ ਫੇਮ ਅਸੋਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ‘ਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿੰਗ ਨਹੀਂ—ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੀ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਆਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਬਤੌਰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਜਾਂ ਸਟਾਰ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇੰਨਾ ਕੰਫਰਟੇਬਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਜੋ ਇੰਨਾ ਕੰਫਰਟੇਬਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਸਦਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਲੈਂਦਰ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ, ਜੈੱਡ ਬ੍ਰੈਸਲੇਟਸ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਬੂਟ, ਗੱਲ ਕੀ ਅਕਸ਼ੈ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ‘ਕੂਲ’ ਲੱਗਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅਕਸ਼ੈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬਿੰਦਾਸ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤੀ ਫਿਲਮ 30 ਕਰੋੜ ਜਾਂ 71 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਬੋੜਾ-ਬੋੜਾ ਕਿੱਕਟ ਮੈਚ ਵਰਗਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕਿੰਨਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਪਤੀ ਮੈਚ ਮੇਰੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹੋ ਨਾ ਤੁਸੀਂ? ਮੈਂ ਓਨੇ ਰੁਪਏ ਹੀ ਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਫਿਲਮ ‘ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਕ ਹਾਥੀ ਲਈ ਡੱਬ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਪਰਸੈਪਟ ਪਿਕਚਰਸ ਤੋਂ 71 ਕਰੋੜ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ?

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬਸ ਓਨਾ ਹੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਲਈ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਬਸ ਇਕੋਨਮੀ ਨਾਲ ਹੀ ਚੜ੍ਹ-ਉਤਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਹਾਂ। ਯਕੀਨ ਮੰਨੋ, ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਫਲ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਵਾਂਗ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਣਾ-ਫੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ‘ਸਿੰਘ ਇਜ਼ ਕਿੰਗ’ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਕਿੰਗ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਤਾਰੀਫ ਹੈ, ਜੋ

ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਡਰਾਉਣੀ ਵੀ ਹੈ। ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤਾਰੀਫ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮਿੱਠੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਤਾਰੀਫਾਂ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਦੀ ਲਕੀਰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਅਜੇ ਕਾਫੀ ਫਿਲਮਾਂ ਆਉਣੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ।

ਸ਼ਾਹਰੁਖ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤੁਲਣਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿੰਗ ਨਹੀਂ

ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ‘ਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਕ ਲੱਕੀ ਟਾਈਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਬ੍ਰੈਡ ਪਿਟ, ਡੇਨੀਅਲ ਕ੍ਰੇਗ ਜਾਂ ਅਲ ਪਚੀਨੋ ਤੱਕ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ।

ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਗ ਅਖਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਵਲ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਜ਼ਤ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਹੀ ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਨੇ ਕਿੰਨਿਆਂ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ।

ਕਾਮੇਡੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਣ-ਧੋਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਆਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਐਵਾਰਡਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਮੇਡੀ ਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ‘ਬੈਸਟ ਐਕਟਰ’ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ‘ਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਸਾਲ ਦਾ ਬੈਸਟ ਐਕਟਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਣ ਲਾਇਕ ਐਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀਰੋ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਬਤੌਰ ਐਕਟਰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਖੈਰ, ਉਸ ਫਿਲਮ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਡਾਂਸ ਸਟੈਂਪਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਬਾਕੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤਾਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ‘ਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਫਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਦੁਨੀਆਂ ‘ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਤਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ‘ਚ ਜਾਓ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖੋ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਇਕ ਹੱਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬੈਠ ਕੇ ਉਹ ਸਭ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਰੂਪੀ ਬਲਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਇਕ ਮਰਦ ਵਾਂਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆ ਬਾਲਨ ‘ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਦਾ ਜਾਦੂ

ਵਿਦਿਆ ਬਾਲਨ ਆਪਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਿਲਮ ‘ਇਸ਼ਕੀਆ’ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਨਸੀਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਟ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਨਰਵਸ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ। ਆਖ਼ਿਰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਦਿਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ‘ਤੇ ਜੰਮ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਨਸੀਰ ਸ਼ਾਹਮਣੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਾਲ ਨਸੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਸੀਰ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦਿਆ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਪੇ-ਤੁਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸੀਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂ ਚਲਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਵਿਦਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਗ਼ੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਦੁਜੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਅਜੀਬੇ ਗਰੀਬ ਹਨ ਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ‘ਪਾ’ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ ‘ਚੇਨਾਬ ਗਾਂਧੀ’।

ਅਜੇ ਦਾ ਫਾਰਮਹਾਊਸ ਡੇਰਾ

ਅਜੇ ਦੇਵਗਨ ਨੇ ਜੁਹੂ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਜਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜੇ ਦੀ ਫਿਲਮ ‘ਲੰਡਨ ਡੀਮੋ’ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਜਤ ਦੇ ‘ਐਨ ਡੀ’ (ਨਿਤਿਨ ਦੇਸਾਈ) ਸਟੂਡੀਓ ‘ਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੁਹੂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰਜਤ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬਣੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਹਾਊਸ ‘ਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਸੁਣਿਆ ਹੈ ‘ਲੰਡਨ...’ ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੇ ਜੋੜੇਦਾਰ ਸਲਮਾਨ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਵੀ ਕਰਜਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਹਾਊਸ ਨੂੰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਆਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਹੋਟਲ ‘ਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਦੇਵ ਨੇ

ਫਿਲਮ ‘ਸਲੱਮਡੌਗ ਮਿਲੇਨੀਅਰ’ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਹੀ ਚਰਚਾ ‘ਚ ਆ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਚਰਚਾ ਮਿਲੀ, ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਮੁਖ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੂੰ। ਗੋਲਡਨ ਗਲੋਬ ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਅਸਕਰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ‘ਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਕਾਫੀ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ੌਐ ‘ਸਕਿਨਸ’ ਦੇ ਮੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸੀ। ‘ਸਲੱਮਡੌਗ...’ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਅੰਲੂਤ ਦਾ ਸੀ।

ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਉਸ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਡੈਨੀ ਬਾਇਲ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ‘ਚ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਧਾਰਾਵੀ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਂਜ ਮੈਂ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਇਕ ਕਾਲ ਸੈਟਰ ‘ਚ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ‘ਚ ਇਕ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮੇਰੀ ਜਨਰਲ ਨਾਲੇਜ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ‘ਚ 50-50 ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਲੈਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਗੁਜਰਾਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਇੰਗਲੈਂਡ ‘ਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਗੁਜਰਾਤੀ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਡਾਂਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਡਾਂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਂਸ ਪਸੰਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਫਰੀਦਾ ਪਿੱਟੋ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਰੀਦਾ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਬੋੜਾ-ਬਹੁਤ ਡਾਂਸ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ।

ਰੀਲ ਨਹੀਂ, ਰੀਅਲ ਲਾਈਫ ਦੀ ਵੀ ਹੀਰੋ ਅਸਿਨ

ਅਸਿਨ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ‘ਗਜਨੀ’ ਵਿਚ ਦੇਖ ਹੀ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਜਿਥੇ ਉਹ ਇਕ ਰਿਸ਼ਕ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਝਲਕ ਰੀਲ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ, ਰੀਅਲ ਲਾਈਫ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸੁਨਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਿਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦਿਸਿਆ। ਬੱਚਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸਿਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚੋਂ ਛਲਾਂਗ ਲਗਾਈ, ਬੈਰੀਅਰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹਟਾਇਆ। ਵੈਸੇ ਇਸ ਦਲੇਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ, ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜਲਦੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਟ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਥ ਸੁੱਜ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਸੋਜ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਬਾਹ ਦੀ ਡ੍ਰੈਸ ਪਾ ਕੇ ਫੋਟੋ

ਸ਼ੂਟ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਚਲੋ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਅੱਗੇ ਇਨਸਾਨ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਅਸਿਨ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

‘ਗਜਨੀ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ‘ਗਜਨੀ’ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਆਸਮਾਨ ਵਿਚ ਉੱਡਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਸਿਨ ‘ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅੱਕੀ ਨਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਹੀਰੋਇਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਿਨ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਰੰਗ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਮਿਕ ਨਾਟਕ

ਸਭ ਸਿਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨਯੋ ਗ੍ਰੰਥ

Religious Drama

Sab Sikhan Ko Hukam Hai Guru Manyo Granth

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 300 ਸਾਲਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਐਟ ਲਾਅ ਸ: ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਸ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Jaspreet Singh
(Attorney at Law)
Writer

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰਨੀਂ ਥਾਂਈਂ ਕਾਮਯਾਬ ਸ਼ੋਆਂ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ

Surinder Dhanoa
Director

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ

28 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮੀਂ 5:00 ਤੋਂ 8:00

Merrilville High School
276 E 68th Pl
Merrillville, IN 46410
(219) 650-5307

ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ

**ਸ਼ੋਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਲੰਗਰ ਹੋਵੇਗਾ**

Artists: Jaspreet Singh, Surinder Dhanoa, Baljiwan, Jitender Jargia, Jaswinder Kaur Dhanoa, Jaswinder Bawa, Ishmat Narula, Darshan Singh, Harmesh, Jaswinder, Bikramjit Passi, Poppy, Nobby, Harbans Singh Gill, Harwant Singh Gill, Pardeep Batish, Rachpal Singh Samrarhi, Gurmukh Singh Bhullar, Dimple.

Organizers: Pali Dhanola, Arvind Singh, Kamal Randhawa, Taian Tiwana, Kitty

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

Jaspal Singh Multani 219-613-1011, Balwinder Singh Vicki 219-670-7289,
Jaspal Singh Ghotra 765-337-5151, Jasbir Singh Palia 219-256-9428,
Darshan Singh Darar 317-557-4278, Kiranjit (Kintu) Singh Bawa 574-320-3242
Sarwan Singh Tiwana 219-670-4579, Rajinder Singh Bains 708-833-2231

Supported by:

1.S.R.S of Indiana, 2. Punjabi Americans Youth Club of Indiana., 3.P.C.S of Chicago, 4.P.A.O of Chicago, 5.P.H.O of Chicago, 6.P.C.S of Indianapolis, 7.Baba Makhana Shah Lubana Society, 8.S.R.S of Southbend, 9.P.C.S of Kalamazoo, 10.Sant Baba Prem Singh Sikh Cultural Society, 11. Punjab Sports Club Midwest